

غذنفر بانک

ماهنشا نه اقتصادی - اجتماعی - فرهنگی
سال اول شماره چهارم و پنجم - سرطان واسد ۱۳۸۸

Ghazanfar Bank Monthly
Economics- Social- Cultural
First Year- Vol. 4-5 July - August 2009

حصول استقلال کشور و تأثیرات آن بر پروسه های اقتصادی و اجتماعی
کفتوگری با برخی از نامزدهای پست ریاست جمهوری
گشایش نمایندگیهای غذنفر بانک در شهر مزار شریف و پندر خیرتان
خدمات عده غذنفر بانک
په انتصاد کي د پولی پالیسیو ونده
سیلابوپهاری

غذنفر بانک د هیواد په اقتصاد کي نوی نئنک

غذنفر بانک کی اسلامی بانکداری

Address:
866, Sher Pur Main Rd.
Kabul- Afghanistan
Mobile: +93(0) 797860088 / 799428366
Phone: +93(0) 202101111
P.O. Box: 5598

د الودیعه (عاریت) د سپما حسابونو پرانیستن
د الودیعه (عاریت) د چاری حسابونو پرانیستن
د مضارب د میعادی حسابونو پرانیستن

هموطنان گرامی !

بانکداری اسلامی را با غضنفر بانک تجربه کنید

غضنفر بانک با بهترین خدمات و امکانات بانکی مانند حسابات جاری، حسابات پس انداز، امانات میعادی، اجرای قرضه ها، صدور گرانشی های بانکی، بانکداری ذریعه اینترنت، بانکداری ذریعه مبانیل، جعبه های محفوظ، صدور لیتراف کریدت، انتقال پول توسط شبکه جهانی سویفت و در بخش بانکداری اسلامی با خدماتی همچون افتتاح حسابات پس انداز الودیعه (عاریت) ، افتتاح حسابات جاری الودیعه (عاریت) ، افتتاح حسابات مضاربت در خدمت شهروندان سراسر کشور، نهاد های دولتی و غیر دولتی و موسسات ملی و بین المللی قرار دارد.

آدرس: ۸۶۶ ، سرک عمومی شیرپور - کابل

شماره های تماس:

+93(0)775786786

+93(0)798786786

+93(0)707786786

+93(0)202101111

info@ghazanfarbank.com

www.ghazanfarbank.com

اسلامی بانکدار لیک

اولکه اقتصادیده پارلاق سیوینچ!

البته ! اسلامی بانکدار لیک

غضنفر بانکی فخر ایته دی شوییل حمل آیی نینگ
ایکی اینچی کونیدن اسلامی بانکدار لیک گه باشلب
دیر.

شووندی:

- الودیعه (امانت) صرفه حسابات آچیش
- الودیعه (امانت) جاری حسابات آچیش
- وقتیچه لیک مضاربت حسابات آچیش

28 اسد نومندین سالروز استرداد استقلال کشور به ملت و دولت از ادیخواه افغانستان مبارک باد!

هیأت رهبری و کارمندان غضنفر بانک

«کسی سزاوار آزادی است که بتواند بر هوش های خود چیره شود»

فهرست مطالب

۲	• سخن ماہ
	• سخنرانی
۳	• بیانیه محمد اسمعیل غضنفر رئیس غضنفر بانک در...
۵	• بیانیه عطامحمد نور والی ولایت بلخ در...
	• فعالیت
۶	• خدمات عمده غضنفر بانک ...
۹	• گفتگوی با دوشیزه آیدا فکرت مدیر شعبه مرکزی غضنفر بانک
	• اقتصادی
۱۱	• تجارت از منظر اسلام
۱۳	• تمدن اسلامی و امور بانکداری
۱۵	• صرفه جویی از بیدگاه اسلام
۱۷	• په اقتصاد کی دپولی پالیسیو ونده
۱۹	• مدیریت بهینه عوامل و پی آمد آن در توسعه اقتصادی و...
۲۱	• اقتصادی آزادی
۲۳	• بانکداری اسلامی
۲۵	• راه های تقویت اقتصاد خانواده
۲۸	• الیوم مراسم افتتاح نمایندگیهای غضنفر بانک در...
۳۲	• اخبار اقتصادی
۳۴	• اصطلاحات و مفاهیم اقتصادی و تجاری
	• اجتماعی
۳۵	• حصول استقلال کشور و تأثیرات آن بر ...
۳۸	• سیاست در خانواده غضنفر
۴۰	• دومنی دور انتخابات ریاست جمهوری و...
۴۲	• سیلاو بهاری
۴۴	• تدویر سیمینار سنت و تجدد
۴۵	• راههای سنتیابی به آرامش ذهنی
۴۶	• خلاقیت در کودکان
۴۹	• مهارت های شاد زیستن در زندگی
۵۲	• بهداشت خانواده
۵۴	• نقش زنان در توسعه اقتصادی
۵۵	• نمایندگی غضنفر بانک در سرای شهرزاده کابل
	• ادبی
۵۶	• عشق در عرفان اسلامی
۵۹	• معجزات «ج» (طنز)
۶۰	• نیستان - ویژه شعر و ادب
۶۲	• جمله های طلایی
۶۵	• نقش و کاربرد قصه در ادب فارسی
	• مصاحبه
۷۰	• گفتگوی با شاه فهد یوسفی مسؤول بخش بانکداری اسلامی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

صاحب امتیاز: غضنفر بانک
 مؤسس: محمد اسمعیل غضنفر

مدیر مسؤول: نوراحمد فهیم

هیأت تحریر

معاون سرمحقق عبدالباری راشد
پوهنیار سیف الدین سیحون
معاون سرمحقق شیرعلی تزری
معاون سرمحقق عبدالحکیم رامیار
روح الله واحدی

اداره ماهنامه غضنفر بانک در
ویرایش مقالات دست باز دارد

آدرس: 866 سرک عمومی شیربور - کابل - افغانستان
شماره های تماس: + 93(0)797860088
+93(0)799428366

Email: magazine@ghazanfarbank.com
www.ghazanfarbank.com

سخن ماه

مقاله

مسئولیت مردم و نامزدها در انتخابات

دهی و شرکت در انتخابات برای مردم آن مساعد خواهد شد و آیا در آن مناطق انتخابات شفاف و عادلانه صورت خواهد گرفت؟ این سوالاتی است که برای مردم دلهره ایجاد کرده که امیدواریم نهادهای ذیربطری با اقدامات و عملکرد شایسته شان مردم را از این نگرانی ها برهانند.

آنچه از سوی نامزدهای پست ریاست جمهوری انتظار می رود این است که برنامه های دقیق، روشن و شفافی را در بخش های مختلف به ویژه در بخش اقتصادی با استفاده از امکاناتی که از سوی جامعه جهانی در اختیار دولت افغانستان قرار دارد، ارایه دهنده تا در صورت پیروزی بتوانند با استفاده از تطبیق برنامه های مثبت اقتصادی شان نابسامانی های اقتصادی موجود در کشور را جبران نمایند، نه اینکه با نشانه رفتن انگشت انتقاد بر نقاط ضعف دولت گذشته و استفاده از شعار های فربینده و ترفندهای سیاسی به کرسی قدرت تکیه زند. از این رو لازم به نظر می رسد که نامزدهای ریاست جمهوری هر چه سریعتر و دقیق تر برنامه ها و سیاستهای اقتصادی خود را به مردم ارایه دهند تا صاحبان رای با بررسی و مقایسه آن، نامزد مورد نظر خود را انتخاب کنند، صاحبان رأی هم توجه داشته باشند که رأی شان ناسنجیده و بر اساس روابط مورد استفاده قرار نگیرد زیرا بی برنامه گی و سیاست های نادرست اقتصادی موجب تشیید بحران اقتصادی، عدم ثبات سیاسی، انباسته شدن و امهاهای خارجی، گسترش بی کاری، فقر و گرانی در کشور خواهد شد.

به امید افغانستان شگوفان

روزهای سرنوشت ساز دومین دوران انتخابات ریاست جمهوری در تدبیر و تاب است مردم کشور ما در برابر یک آزمون بزرگی قرار دارند که نتیجه رای و فکر آنها سرنوشت کشور را رقم می زند، کشوری که پایه های اقتصادی آن را بحران بیکاری، خشکسالی، گرانی و فساد اداری شدیداً متزلزل کرده و نیاز مبرم به بازسازی دارد. گرچه طی پنج سال گذشته اقداماتی در جهت بازسازی کشور به ویژه رشد سکتور خصوصی صورت گرفته اما آنچه که ملت از دولت توقع داشتند آن هم از دولتی که از کمک و حمایت کامل جامعه جهانی برخوردار بود، این بود که حداقل امنیت را تأمین و زمینه کار را برای شهروندان کشور مساعد کند. اما متأسفانه که به این آرزوی خود نرسیدند. بسیاری از جوانان از بیکاری رنج برده، در پشت در سفارت کشورهای همسایه برای دریافت ویزای کار صف کشیده و یا به دلیل ایجاد موانع در امر اجرای ویزا به صورت غیر قانونی از مرزها عبور نموده که اکثریت آنها در مسیر راه مشکلات گوناگونی را متحمل شده و حتی در داخل کانتینرها به صورت دسته جمعی کشته شده اند.

یقیناً روند برگزاری انتخابات برای انتخاب رئیس جمهور، اعضای شورای ملی، اعضای شوراهای ولایتی و دیگر شوراهای یکی از دستاوردهای مهم و ارزشمند برای مردم افغانستان به شمار می رود و اینگونه دستاوردها پایه های دمکراسی را در کشور مستحکم می سازد. اما آنچه که مایه ای نگرانی برای مردم می باشد، نا امنی در برخی از ولایات است مبنی بر این که آیا در برخی از ولسوالی هایی که امنیت چنانی وجود ندارد و یا در تصرف مخالفین قرار دارد، زمینه رأی

سخنرانی الحاج محمد اسمعیل غضنفر رئیس غضنفر بانک

در مراسم گشایش نمایندگی های این بانک در شهر مزار شریف و شهرک حیرتان

بسم الله الرحمن الرحيم

و توسعه اقتصاد کشور گشوده می شود. غضنفر بانک با تکیه با الطاف خداوند متعال، حمایت دولت و اعتماد مردم شریف کشور، با به کار گیری بهترین امکانات و تکنالوژی و خدمات تخصصی در چوکات معیار های ملی و بین المللی عامل خدمات شایسته برای هموطنان عزیز ما می باشد و توانسته است در اسرع وقت نمایندگی های خود را در سراسی شهزاده کابل، شهر مزار شریف و شهرک حیرتان افتتاح نماید. با ایجاد اداره مؤقت و آغاز جهش اقتصادی در کشور سکتور خصوصی توانست با تلاش مداوم و متمن، سهم پرازende در راهیابی کشور ما به بازار اقتصادی جهان و انتقال تجارب گرانبار در عرصه اقتصاد و تجارت به داخل کشور داشته باشد که از این میان تشکیل بانکهای خصوصی در کنار بانکهای دولتی یکی از تجربه های موفق بوده است.

جلالتمآب ستر جنرال عظام محمد نور، والی ولايت بلخ، هیأت رهبری مقام ولايت، اعضای محترم شورای ملي، رئیس شورای ولايتی و اعضای محترم شان، علماء، دانشمندان و محاسن سفیدان گرامی، روسای محترم دوايز دولتی ولايت بلخ، تاجران ملي و بانکداران وطن دوست، مسؤولین قونسولگری کشورهای دوست و همسایه مقیم ولايت بلخ، مهمانان نهايیت عالیقدیر، خواهران و برادران نهايیت گرامی اسلام عليکم و رحمة الله و برکاته!

مفتخريم که امروز با حضور جمعی از شخصیت ها، دانشمندان و ارکان محترم دولت جمهوری اسلامی افغانستان، با افتتاح نمایندگی های غضنفر بانک در شهر مزار شریف و شهرک حیرتان باب دیگری به سوی اکشاف

هزار

۱۳۸۷ خورشیدی در کابل گشایش یافت و در قدم نخست اقدام به نشر و پخش ماهنشاہ غضنفر بانک نمود که با اعتبار ترین منبع معلوماتی در بخش های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی می باشد . گام بعدی آن افتتاح نمایندگی های این بانک در سرای شهزاده کابل، شهر مزار شریف و شهرک حیرتان می باشد که تا اکنون برای ۲۰۰ نفر بعد از آموزش بانکداری، زمینه کار را مساعد کرده و برای بیش از ۱۷۰۰ نفر از مشتریان خود بهترین امکانات بانکی را به ویژه در بخش بانکداری اسلامی، مساعد ساخته است.

من یکبار دیگر مقدم گرم تان را در محفل افتتاح نمایندگی های غضنفر بانک گرامی داشته و از حضور پرفیض تان اظهار سپاس می نمایم.

و من الله التوفيق.

غضنفر گروپ با درک رسالت ملی خویش و باداشتن تجربه صد ساله در عرصه تجارت و سرمایه گذاری در کشور و با درک دقیق از نیاز بازار و مطالعه آسیب شناسانه از تجارب بانکداری خصوصی در کشور، دست به ایجاد غضنفر بانک زده است و نهایت تلاش را می نماید تا با جدیت در روند بانکداری زمینه ساز انکشاف و ترقی بهتر کشور برای تقویت هویت و اعتبار ملی خویش گردد. حمایت، اعتماد و همکاری بی دریغ دولت و هموطنان عزیز ما است که قدم های ما را در مسیر خطیر بانکداری هدایت می کند، ما امیدواریم که غضنفر بانک در بازار بانکداری یکی از الگوهای درخشنان بانکداری مسلکی و بانکداری اسلامی و بازوی توانای پیکر سکتور جوان و قوى بانکداری خصوصی در کشور باشد. غضنفر بانک در تاریخ ۱۴ حوت

سخنرانی عطامحمد نور والی ولايت بلخ

در مراسم گشایش نمایندگی های غضنفر بانک در شهر مزار شریف و شهرک حیرتان

بسم الله الرحمن الرحيم

آنها از فقرا و مستمندان است که آنها همیشه در این راستا پیشتر از بوده و به کمک نیازمندان هموطن خود شناخته اند. در حادثه سرازیر شدن سیالاب در این ولايت و دیگر ولايات همچو کار که منجر به انهدام بیش از دو هزار خانه و دهها هزار جریب زمین زراعتی گردید، بنیاد غضنفر گروپ به کمک مردم شناختند و به صدای آنها لبیک گفتند که این امر قابل ستایش است، تمام تجار ملی از کوچک تا بزرگ کمک کردند اما متناسفانه که نیروهای (P R T) این ولايت اصلاً کمک نکردند، حتی صدای ما را نشنیدند، فقط نظاره می کردند، این موضوع را به مقام ریاست جمهوری، وزارت دفاع ملی، وزارت امور داخله، ریاست امنیت ملی، قوهای امنیتی آیساف، یوناما و سازمان حقوق بشر کتاباً اطلاع دادم.

از تجار ملی خواهشمند که در بخش های تولیدی و اشتغال زا سرمایه گذاری کنند، تا از بیرون رفتن اسعار و مواد خام کشور جلوگیری و زمینه کار برای مردم مساعد گردد. من یک بار دیگر افتتاح نمایندگی های غضنفر بانک را به هیأت رهبری غضنفر گروپ و غضنفر بانک تبریک می گویم و پیشنهاد می کنم که هر چه زودتر بخش بانکداری اسلامی را فعال بکنند.

ومن الله التوفيق

حضور گرامی، وکلای محترم شورای ملی، رئیس محترم شورای ولایتی، روسای محترم، نماینده های سیاسی کشور های دوست مقیم شهر مزار شریف، علمای کرام، برادران و خواهران اسلام علیکم و رحمة الله و برکاته!

نخست افتتاح و پایه گذاری نمایندگی های غضنفر بانک را به غضنفر گروپ و شما هموطنان عزیز تبریک و تهنیت عرض می کنم. بدون شک امروز ما شاهد یک پیشرفت، اکتشاف، یک نوآوری و یک سهولت دیگر برای جامعه و مردم عزیز خود هستیم. مردم کشور عزیز ما سه دهه پر مشقت را سپری کردند، مصیبیت هایی را متحمل و با آن پنجه نرم کردند، ولی امروز شاهد اکتشافات، نوآوریها و دستاوردهایی در بخش های مختلف زندگی هستند، مردم ساده پسند، تمدن پسند و ترقی دوست کشور ما در سایه لطف خداوند متعال زمینه را برای سرمایه گذاران مساعد ساخته اند تا آنها در عرصه های مختلف سرمایه گذاری کنند و خود در سایه ترقی و اکتشاف و در یک جامعه مصنوع و امن زندگی کنند. می خواهم از خدمات غضنفر گروپ سپاسگذاری نمایم زیرا در عرصه های مختلفی سرمایه گذاری کرده اند، نکته مثبتی که من همیشه او را در خور ستایش می دانم، نزدیکی آنها به مردم و دستگیری

خدمات عمده غضنفر بانک

حسابات جاری:

تمام افراد به صورت اشتراکی و منفرد، شرکت‌ها، موسسات دولتی و غیر دولتی، کمپنی‌ها و سایر انجمن‌ها می‌توانند حساب جاری افتتاح نمایند، در این نوع حساب برای مشتریان بار اول یک چک بوك‌حاوی ۲۵ ورق به طور رایگان داده می‌شود.

شرایط حسابات جاری:

- حداقل سپرده در این حساب برای افراد ۱۰۰ دالر امریکائی و یا معادل آن ۵۰۰۰ افغانی و برای موسسات و شرکت‌ها ۲۰۰ دالر یا معادل آن ۱۰۰۰۰ افغانی می‌باشد.
- هیچ نوع مفادی به مشتری در حساب جاری تعلق نمی‌گیرد.
- برای افتتاح حسابات بانکی افراد داخلی و خارجی داشتن تذکره یا پاسپورت یا جواز رانندگی و برای انجمن‌ها، شرکت‌ها و سایر نهادها داشتن جواز نهادشان ضروری می‌باشد.

حسابات پس انداز:

این حساب برای حفاظت سپرده‌های مشتریان افتتاح می‌شود، در این حساب مشتریان علاوه بر جنبه

غضنفر بانک یکی از فعالترین بانکهای خصوصی کشور که در راستای تحقق اهداف دیرین مردم مسلمان میهن عزیز ما افغانستان یعنی تطبیق بانکداری اسلامی (دوم حمل ۱۳۸۸) بعد از حاکمیت حکومت مؤقت در افغانستان پیشقدم بوده، در کابل موقعیت دارد. در حال حاضر نمایندگی‌های این بانک در سرای شهرزاده کابل، شهر مزار شریف و شهرک بندری حیرتان گشایش یافته و عملاً به فعالیت آغاز کرده است. هیأت رهبری این بانک در نظر دارد به منظور ایجاد هرچه بیشتر سهولت برای مشتریانش نمایندگی‌های خود را در سراسر کشور تشکیل نماید. غضنفر بانک در بخش بانکداری عمومی با بهترین خدمات و امکانات بانکی مانند حسابات جاری، حسابات پس انداز، امانات میعادی، اجرای قرضه‌ها، صدور گرانشی‌های بانکی، بانکداری ذریعه اینترنت، جعبه‌های محفوظ، صدور لیتراف کریدت، انتقال پول توسط شبکه جهانی سویفت و در بخش بانکداری اسلامی با خدماتی همچون افتتاح حسابات پس انداز مضاربیت، افتتاح حسابات مضاربیت میعادی، افتتاح حسابات جاری الودیعه (عاریت) در خدمت شهروندان سراسر کشور، نهادهای دولتی و غیر دولتی و موسسات ملی و بین‌المللی قرار دارد.

خدمات قرضه های بانکی:

- سهولت در حواله کریدت
- قرضه های میعادی

بانکداری ذریعه اینترنت:

غضنفر بانک جهت سهولت کاری برای مشتریانش، خدمات اینترنتی را در گستره امورات آنها فراهم نموده است، مشتریانیکه حسابات جاری داشته باشند از خدمات اینترنتی این بانک استفاده کرده می توانند. این خدمات کاملاً محفوظ و مطمین می باشند.

S.W.I.F.T:

غضنفر بانک یکی از اعضای شبکه جهانی سویفت بوده، که در انتقالات و رسید پول از تمام نقاط جهان به زود ترین فرصت شما را کمک می نماید.

عرضه خدمات بانکداری اسلامی:

حساب میعادی مضاربত:

۱. اجرای حساب مضاربت میعادی طبق قوانین شرعی بین مشتری و بخش بانکداری اسلامی غضنفر بانک عملی می گردد.
۲. دارنده گان حساب مضاربت میعادی می توانند از مفاد سرمایه گذاری خود در بانکداری اسلامی غضنفر بانک بعد از پایان مدت معینه مستقید گرددند.
۳. به طور عموم میعاد مضاربت از شش ماه آغاز و الی پنج سال نظر به خواست مشتریان ادامه پیدا می نماید.
۴. مشتریان بانک می توانند معلومات در مورد سپرده حساب مضاربت خود را پس از سپری شدن مدت شش ماه دریابند.
۵. در صورتیکه مشتری سپرده خویش را قبل از سپری شدن میعاد مضاربت مطالبه نماید، در این صورت مکلف به پرداخت جریمه بانکی می گردد.
۶. در ساختار بانکداری اسلامی در بخش مضاربت میعادی، مشتری مطابق شریعت اسلامی در مفاد و ضرر با بانک شریک می باشد.

حفظتی از منفعت اضافی آن نیز برخوردار می شوند. این نوع حسابات عادت صرفه جویی را در مشتریان تقویت می بخشد.

شرایط حساب پس انداز:

- حداقل سپرده در این حساب برای باراول مبلغ ۱۰۰ دالر امریکائی یا معادل آن ۵۰۰۰ افغانی.
- موجودیت تذکرہ یا پاسپورت یا جواز رانندگی در حساب پس انداز دالری مفاد پول در یک سال ۶,۵ فیصد بوده و در حساب پس انداز افغانی مفاد پول در یک سال ۷ فیصد می باشد.
- امانات میعادی: حسابات مذکور به منظور سرمایه گذاری برای حصول منفعت بیشتر افتتاح می گردد. معمولاً پس انداز پول برای مدت بیشتر عاید بیشتر دارد. شیوه حصول منفعت پول مربوط به مشتری یا صاحب حساب است. مشتری می تواند منفعت پول خود را مبتنی بر قرارداد عقد شده بطور سالانه و یا شش ماهه دریافت نماید و یا اینکه منفعت مذکور را بر پول قبلی اش اضافه نموده و منفعت بیشتر حاصل نماید.

شرایط حساب میعادی:

- مشتری ورقه درخواستی خود را خانه پوری نموده و میعاد قرار داد را با بانک تعیین می نماید.
- برای افتتاح حساب میعادی حداقل ۱۰۰۰ دالر امریکائی و یا معادل آن ۵۰۰۰۰ افغانی لازم می باشد.
- در حساب میعادی مشتریان در پول دالری خویش ۶,۵ فیصد در پول افغانی ۷ فیصد در یک سال مفاد می نمایند و در این حساب رقم مفاد هرسال بلند می رود.

قرضه های بانکی و صدور لیتراف کریدت ها:

غضنفر بانک جهت کمک به مشتریان و همکاری با آنها در تحقق اهداف تجاری شان، خدمات قرضه های بانکی و صدور اعتبار نامه ها را عرضه می دارد. این بانک وظایف خود را با درک مسؤولیت، کمال صداقت و راستی، مؤثثیت، شفافیت و محرومیت انجام می دهد، طرز العمل مناسب را درین مورد تصویب نموده و هر قضیه را به طور جداگانه ارزیابی و پیگیری می نماید.

حساب جاری الودیعه (عاریه):

۱. تضمین کامل از آمانات مشتریان صورت گرفته و یک حساب جاری آسان و سریع را برای مشتریان عرضه می‌دارد.
۲. بانک برای مشتریان خود یک چک‌بوک حاوی ۲۵ ورق و یک کارت بانکی جهت سهولت برای معاملات بانکی ایشان فراهم می‌سازد.
۳. سهولت دسترسی در حسابات جاری از طریق انترنت با داشتن سیستم کاملاً محفوظ و مطمین برای مشتریان در غضنفر بانک موجود است.

جهه‌های محفوظ (لاکر):

غضنفر بانک این سهولت را برای مشتریانش فراهم نموده تا اسناد، جواهرات و سایر اجناس با ارزش خود را به صورت کاملاً محفوظ و مطمین بسپارند.

سپرده‌های مضارب مشاریع در عرصه های ذیل سرمایه‌گذاری می‌گردد:

مواد نفتی، مواد ارتزاقی، بخش‌های ساختمانی، بخش‌های صنعتی، زراعت و وسایر بخش‌های مشروع، مجاز و مصیون

حساب پس انداز مضارب:

در عقد پس انداز مضارب، بانک به عنوان یک محافظ و معتمد برای سپرده گذاری مشتریان در نظر گرفته می‌شود. در بانکداری اسلامی مشتری می‌تواند پول خود را به صورت پس انداز بدون رباء نزد بانک بسپارد و در صورت نیاز می‌تواند آنرا بدون کم و کاست دریافت نماید.

به این سپرده مفادی تعلق نمی‌گیرد و در مقابل بانک با صلاح دید خود، برای مشتریانش چیزی را هبه می‌نماید.

البته این هبه از سوی بانک تضمین نمی‌شود، اما بانک تلاش می‌ورزد برای پاداش دادن مشتریان بر اساس دوره سپرده گذاری آنها هدية بدهد.

گفتگو پا دوشیزه آیدا فکرت مدیر شبیه مرکزی خذندر بانک

بانکداران هم وطن خود می باشد. این بانک فعالیت و خدمات خویش را از تاریخ ۱۴ حوت سال ۱۳۸۷ رسمی آغاز نموده و در خدمت مردم نجیب افغانستان قرار دارد.

پرسش : خدمات عمدۀ غضنفر بانک در بخش بانکداری چیست؟

پاسخ: غضنفر بانک خدمات عمدۀ و خوبی را برای مشتریانش در اسرع وقت فراهم نموده، که انواع مختلف حسابات بانکی اعم از حسابات جاری، حسابات پس انداز، حسابات میعادی، انتقالات سریع پول به داخل و خارج کشور، اجرای قرضه ها، خدمات انترنتی برای حسابات، جعبه های محفوظ و از همه مهمتر خدمات بانکداری اسلامی را در کنار بانکداری عمومی برای مشتریانش فراهم کرده است.

پرسش : از آنجایی که دیده می شود فعالیت غضنفر بانک در بخش بانکداری اسلامی چشمگیرتر است بفرمایید در این مورد برای خوانندگان ما معلومات مختصری را ارایه فرمایید؟

پاسخ: غضنفر بانک با نوآوری که در عرصه بانکداری در کشور عزیز ما دارد خدمات خوبی را برای مشتریانش

بعد از تشکیل حکومت مؤقت و فرارسیدن زمان بازسازی و نوسازی کشور، روند سرمایه گذاری در بخش های دولتی و خصوصی رشد چشمگیری داشته است. رشد بانکها در کشور خصوصاً در بخش خصوصی، با پرداخت قرضه های تجاری و صنعتی زمینه چرخش پول، توسعه تجارت و صنعت و رشد اقتصاد کشور را مساعد ساخته است. همچنان فعالیت برخی از بانکها به ویژه غضنفر بانک در بخش بانکداری اسلامی که یکی از خواسته های دیرین مردم افغانستان به شمار می رود، امیدوار کننده بوده و بسیاری از سرمایه های راکد را به چرخش درآورده است. اکنون توجه شما را به گفتگویی با دوشیزه آیدا مدیر شبیه مرکزی غضنفر بانک پیرامون نحوه فعالیت و خدمات عمدۀ این بانک جلب می کنیم.

پرسش : هدف از تشکیل غضنفر بانک چیست، و این بانک فعالیت خود را از چه وقت رسمی آغاز کرده است؟

پاسخ: هدف از تشکیل غضنفر بانک جمع آوری و سرمایه گذاری پول های متراکم در کشور، خدمت به مردم شریف افغانستان، تشویق سایر تجارت پیشه ها برای آبادی و بازسازی وطن، و هم مسیر ساختن این کشور با پروسه جهانی شدن و راه اندازی تجارت مشروع در کنار سایر

همینطور یک نمایندگی در شهر مزار شریف و یک نمایندگی در شهرک حیرتان دارد، با اطمینان کامل می توان گفت که ان شالله روزی فرا خواهد رسید که نماینده گیهای غضنفر بانک در هر گوشه ای از ولایات افغانستان گشایش خواهد یافت، پلان های زیادی برای گشایش نمایندگی ها در ولایت مختلف افغانستان روی دست است که به توفیق خداوند مردم مشاهد آن خواهد بود.

پرسش : د افغانستان بانک در راستای تقویت بانکهای خصوصی چه نقشی دارد و آیا از همکاری د افغانستان بانک و وزارت مالیه رضایت دارد؟

پاسخ: همانطور که می دانید د افغانستان بانک ، بانک مرکزی دولت افغانستان بوده که نظر به قانون صلاحیت بازرگانی از امورات بانکهای خصوصی در کشور را دارا می باشد، وزارت مالیه و د افغانستان بانک در راستای تقویت و حمایت از غضنفر بانک از هیچ نوع همکاری دریغ نورزیده اند و ما از ایشان رضایت خاطر داریم.

پرسش : به نظر شما دوران پول چه نقش در رشد و توسعه اقتصاد کشور دارد؟

پاسخ: از آنجا که می دانیم خداوند تبارک و تعالی انسان های محترک را دوست ندارد براین اساس اگر ما پول خود را کنز و راکد بگذاریم نه تنها که ریشه شرعی ندارد بلکه از لحاظ اقتصادی، اقتصاد کشور خساره مند شده، نرخ کالا و ارزش اسعار پایین می آید، پس دوران پول در بازار از اهمیت اقتصادی خوبی برخوردار است.

پرسش : چه پیامی برای مردم به ویژه خانم ها دارد؟

پاسخ: نخست پیام منحیث یکدخت افغان برای تمام هموطنانم این است که در جهت آبادانی وطن خویش دست به دست هم بدهند و وطن خویش را حتی با غرس یک درخت آباد نمایند، از مردم تمدن می برم تجاران ملی کشور ما را تقویت و حمایت نمایند و از نو آوری های آنها استقبال نمایند تا باشد بیشتر در خدمت مردم خویش قرار گیرند، و ثانیاً پیام برای خانم ها این است که کسب دانش برای مرد و زن مسلمان فرض است، این قول رسول خدا (ص) است ، پس سهم گیری خانمها برای کسب دانش و به کار گیری آن در روند بازسازی و خدمت برای مردم و نقش آن در اکتشاف ملی کشور و اشتغال در موسسات دولتی و غیردولتی از ارزش فوق العاده ای برخوردار است.

در بخش بانکداری اسلامی فراهم نموده است، این بانک در بخش اسلامی خود برای فعلاً حسابات پس انداز مضاربت، حسابات جاری الودیعه و حسابات مضاربت میعادی را عرضه نموده و در اسرع وقت و در آینده های نه چندان دور شما شاهد برنامه های جدید در بخش بانکداری اسلامی خواهید بود، و الحمد لله با تشویق مردم عزیز ما مشتریان خوبی را در این بخش خود دارا هستیم و امیدوار هستیم مردم عزیز ما برای رشد بهتر ما را همکاری نموده با ما حسابات اسلامی خوبی را افتتاح نمایند.

پرسش : تفاوت عده میان فعالیت غضنفر بانک و دیگر بانکها چیست؟

پاسخ: آنچه را که در طول مدت کوتاهی غضنفر بانک بدست آورده اولاً رضایت مردم عزیز ما می باشد که ما را بیشتر تشویق نموده تا بیشتر از پیش در خدمت مردم باشیم، تفاوت عده این بانک در ارایه خدمات عالی به مشتریان است که در اسرع وقت برای مردم عرضه می دارد،

این بانک با پیشکش فیصدی مفاد بیشتر در بخش بانکداری عمومی خوبی، خدمات اینترنتی و جعبه های محفوظ که متفاوت تر از نرخ بازار است برای مشتریانش عرضه نموده و از همه متفاوت تر اینکه غضنفر بانک برای کسب رضایت و ایجاد زمینه های خوب خدماتی، بانکداری اسلامی را در کنار فعالیتهای بانکی خوبیش ایجاد نموده است که این خود نمایانگر تفاوت عده این بانک با سایر بانکها می باشد.

پرسش : چه فعالیت و خدماتی را در بخش بانکداری در آینده برای شهروندان در نظر دارید؟

پاسخ: غضنفر بانک پلان های کاری خوبی برای آینده در نظر دارد، و تلاش خواهد کرد تا مسائل تازه و نو را در عرصه بانکداری عمومی و بانکداری اسلامی خوبیش به میان آورد و ما وعده می دهیم که ان شالله مردم عزیز ما شاهد برنامه های نو و تازه در عرصه بانکداری ما در آینده نزدیک خواهد بود.

پرسش : در حال حاضر غضنفر بانک چند نمایندگی در شهر کابل و ولایات دارد و آیا در آینده قرار است در دیگر ولایات نمایندگی های این بانک گشایش یابد؟

پاسخ: در حال حاضر این بانک در شهر کابل دونمایندگی دارد که یکی در سرای شهزاده و دیگری در وزیر اکبر خان، و

تجارت از منظر اسلام

معاون سرمهحق عبدالباری راشد

مصرفی صورت می پذیرد. در حالیکه تجارت به انگیزه کسب در آمد و نوعی سرمایه گذاری مورد توجه قرار می گیرد. مفهوم تجارت در فرهنگ اسلامی با آنچه از این واژه در نظام سرمایه داری استفاده می شود دارای تفاوت اساسی است.

تجارت در مفهوم غربی آن کاریست تنها با

هدف سود جویی و گرد آوری سرمایه. برای رسیدن به این هدف از هیچ کاری هر چند خلاف وجود و اخلاق هم باشد خود داری نمی شود. اما تجارت در نظام اقتصاد اسلامی به عنوان یک کار مفید اجتماعی و خدماتی مطرح است. هر چند انگیزه این کار کسب سود و استفاده باشد. زیرا بدینهیست که تا جر در مسیر این خدمات از سود اقتصادی نیز بهره مند می گردد. ولی هدف این کار در اصل سود جویی و ثروت اندوزی نیست. بلکه هدف اصلی خدمت به جامعه اسلامی در حرکت انسان به سوی خدا^(۱) و چرخش صحیح گردونه اقتصاد است نه سود جویی و ایجاد تمرکز ثروت. زیرا ایجاد ثروت، جز بی عدالتی و برهم خوردن تعادل منطقی اقتصاد اجتماعی و در نهایت دوری انسان از خدا^(۲) ثمره ای ندارد.

در اسلام تجارت یک خدمت اجتماعیست. زیرا فروشنده اگر در مقابل کار، تهیه و توزیع کالا، به اندازه تعادل سود ببرد، این سود تنها نتیجه انتقال مالکیت نیست بلکه در برابر انجام یک خدمت به جامعه است. متون فقه اسلامی به دلیل اهمیت و گسترده‌گی مسایل بازرگانی، از زوایای مختلف به

در جوامع انسانی با پیشرفت های روز افزون تکنولوژی و افزایش نیازها، هر کسی نمی تواند تمام نیازمندی های خود را تهیه و تولید کند. یا تهیه و تولید آنها صرفه اقتصادی ندارد. از اینرو دسته ای از مردم به مبادله کالا و خدمات و کار تجارت می پردازند.

تجارت در لغت معنای بکارگیری سرمایه برای دستیابی به سود (فایده) می باشد. در اقتصاد، تجارت یکی از مشاغل خدماتی است که عهده دار توزیع کالاهای تولید شده است. تجار کالاهای مورد نیاز مردم را از تولید کنندگان خریداری می کنند و در دسترس متقاضیان قرار می دهند. تجارت با مبادله از دووجه متفاوت است:

اول- تجارت یک حرفه است و تاجر به اقتضای حرفه خود مدام به داد و ستد اقدام می کند. ولی مبادله یا بیع، عملی دفعی است و بدون استمرار و با یکبار خرید و فروش نیز تحقق می یابد.

دوم- از آنجا که تجارت یکی از مشاغل خدماتی است، انگیزه تجار در انتخاب این شغل سود آوری و امرار معاش است. در صورتیکه طرفین مبادله وقتی حرفه آنها داد و ستد نیست، به انگیزه تأمین نیازمندی های زندگی اقدام به مبادله می کنند. و تا زمانیکه مطلوبیت آنان در مبادله افزایش یابد، هر چند سودی بست نیاورند به مبادله ادامه می دهند. به عبارت دیگر مبادلات متعارف بین مردم به انگیزه

همچنان در آیة (۲۹) سوره نساء تجارت را یکی از راههای جلوگیری از تجاوز به حقوق دیگران دانسته می فرماید:

ترجمه: ای کسانیکه ایمان آورده اید اموال یکدیگر را به باطل (واز طریق نا مشروع) نخورید؛ مگر اینکه تجارتی با رضائیت شما انجام گیرد.

این آیات در واقع زیر بنای قوانین اسلامی را در مسائل مربوط به «معاملات و مبادلات مالی» تشکیل می دهد. هم چنان این آیات کریمه به ضمیمه تعریفی که از تجارت ارایه شد به روشنی سود بازرگانی را تجویز می کند. زیرا علاوه بر توافق طرفین و رضایت آنها، اقدامات تجاری اصولاً به انگیزه سود آوری انجام می گیرد. و این شیوه عقلایی مورد نکوشش یا مخالفت شریعت قرار نگرفته است.

از اینرو سود (مفadi) که به طور متعارف و با توافق افراد در خلال فعالیت های بازرگانی به دست می آید، مشروع، قانونی و عقلایی است.

بازرگانی مانند بسیاری از امور دیگر در مکتب اقتصادی اسلام وسیله دستیابی به اهداف عالی است. و رعایت نکردن چهار چوب های شرعی امکان انحراف از مسیر دستیابی باین اهداف را فراهم می سازد. در اینجا به ذکر برخی از انواع جریان های انحرافی در مسیر تجارت یا بازرگانی می پردازیم:

معاملات ربوی:

از جمله انحرافاتی که مکتب اقتصادی اسلام با جدیت با آن مقابله کرده است معاملات ربوی است، که به دلیل تشابه زیاد آن با مفاد بازرگانی و اثار زیانباری که در اقتصاد دارد به اجمال به بررسی آن پرداخته می شود:

مفهوم ربا:

riba در لغت به معنای فزونی و افزایش است. و در اصطلاح فقه نوعی اضافه و افزایش است که با شرایطی خاص یکطرف قرار داد از دیگری دریافت می دارد.

ادامه دارد...

بررسی آن پرداخته و در مجموعه های وسیعی احکام و مقررات تجارت را تبیین کرده است. زیرا از طرفی تجارت شغل رایج مردم سرزمین حجاز و جایگاه تشريع احکام اسلامی بوده است و همه مردم بازرگانی درگیر بودن باز طرف مبالغه آنان با مسائل با تولید و نقش آن در رشد تولید و دستیابی به اهداف دیگر اقتصادی، نیازمند سیاست گذاری صحیح و قوانین و مقررات جامع است.

فائیده (سود) تجارت :
کار مفید اقتصادی اساس و منشأ مالکیت است. و مالکیت مشروع و قانونی در صورتی حاصل می گردد که کار تولیدی یا خدمتی انجام گرفته باشد. سوالی که در این مورد هست، اینست که آیا تجارت کاری مفید و اقتصادیست تا منافع آن مشروع باشد؟ برای دریافت پاسخ به این سوال به بررسی مبانی فقهی مشروع عیت سود تجارت می پردازیم.

سود تجارت ما به التفاوتیست، که تجار علاوه بر قیمت خرید کالاها دریافت می نمایند. به عبارت دیگر سود تجارت مجموعه ای از هزینه هایی است که تجار هزینه کرده اند، یا به عنوان حق الزحمه فعالیت های خود منظور می نمایند. برای مثل تجار علاوه بر قیمت خرید کالاها هزینه هایی چون مصارف انبار داری، بسته بندی، حمل و نقل، بازاریابی، اجاره محل فروش و ... پرداخت می کنند. که به هنگام فروش کالا علاوه بر آنها حق الزحمه ای نیز برای مدیریت و اقدامات شخصی خود شان می افزایند. که در اصطلاح فقهی به مجموعه هزینه های مذکور (سود) گفته می شود.

بنابر این سود تجارت در اصطلاح فقهی با سود خالصی که در اقتصاد مورد بحث قرار گرفته متفاوت است. و منظور در آمد حاصل از فروش، منهای قیمت خرید کالا است. مالکیت سود حاصل از تجارت منوط به انجام دادن کار مفید اقتصادی است. و از اینرو برخی از صاحب نظران اقتصادی عملیات بازرگانی را کار تولیدی دانسته اند. و گروهی دیگر بازرگانی را ادامه کار تولید و کار خدماتی قلمداد کرده اند. مشروع عیت بازرگانی با استنبط از آیات قرآنی ثابت گردیده است: از جمله برخی از آیات قرآن بر وفای به عهد و قرار داد های عقلایی در بین انسان ها دلالت دارد. مثلاً در آیة (۱) سوره مائدہ می فرماید:

ترجمه: ای کسانیکه ایمان آورده اید به پیمان ها (و قرار داد ها) وفا کنید.

تمدن اسلامی و امور بانکداری

نویسنده: محمد صدیق فایز

۱۹۷

را در پی داشت که عبارت از رشد و تکامل اقتصاد در جامعه می باشد.

قصه صحابی مشهور زبیر بن عوام است که وی از سابق به حفظ و نگهداری امانات مردم مشهور بود، عده زیادی از مردم امانت خود را برای وی تسليم می کردند وی بسیار کوشش می کرد که این امانات را به طور قرض از مردم تسليم شود و وی از آن دو هدف داشت.

-1 حق تصرف در مالی که به وی تسليم داده می شود.

-2 ضمانت برای قرض دهنگان که اگر مال و دارایی شان ضایع هم شود وی ضامن آن باشد و در صورت امانت اگر مال ضایع شود ضامن آن نیست، اگر در حفظ و نگهداری آن مقصراً نباشد.

عبدالله بن زبیر حکایت می کند که مردم برای من مالهای خود را می آوردن و من برای شان می گفتم که به طور امانت قبول ندارم و به شکل قرض آن را قبول می کنم چرا که هراس از ضایع شدن و گم شدن آن دارم. زیرا نزد وی مالهای زیادی جمع شده بود که تعداد آن به دو میلیون و دو صد هزار دینار می رسید و از این عمل شان چنان نتیجه گیری می شود که:

- این عمل زبیر بن عوام را که عدم قبول امانت و قبول قرض بود که آن را نیمه امانت می گویند چنانچه این مسئله را امروز بانک ها خیلی زیاد تطور داده که در قوانین بانکی به آن وضاحت داده شده است. به طور مثال در قانون تجاری سوریه سال ۱۹۴۹ میلادی در ماده ۴۰۲ چنین آمده است، آن عده دارایی هایی که بانک از مردم به طور امانت می گیرد در حقیقت قرض است که بانک در امر تادیه آن عندالطلب مکلف و مجبور است و یا هم با آن چیزی که قرار شده عمل کند، باید واضح باشد.

با به میان آمدن تمدن اسلامی، امور بانکداری رونق گرفت، قبل از بعثت پیامبر بزرگوار اسلام اهالی مکه زندگی آرام و آسوده داشتند، در حالی که در جاهای دیگر کشمکشها و جنجالهایی وجود داشت. اهالی مکه که تجارت پیشه بودند به طرف شمال شام و جنوب یمن سفر می کردند و مصروف تجارت و معامله بودند که در قرآن کریم هم به آن اشاره شده است.

طبعی است که این نوع معاملات به داد و ستد پولی و امور بانکداری ضرورت دارد به طور مثال در میان اهالی مکه یک تعداد اشخاصی که در میان آنها به امانتداری و صداقت شهرت داشتند، مردم ثروت و دارایی های خود را به طور امانت نزد آنها می گذاشتند.

پیامبر اسلام(ص) قبل از بعثت به امانتداری شهرت داشت که اهالی مکه دارایی خود را نزد وی به طور امانت می گذاشتند و وقتی که وی به مدینه منوره هجرت می کرد، امانات زیادی نزد وی وجود داشت به خاطر تسليم نمودن امانات مردم حضرت علی (رض) را به جای خود گماشت که امانت های مردم را پس برای شان اعاده کند.

اهالی مکه در امر تجارت شان دو راه را در پیش گرفته بودند: یکی راه مضارب و دیگری راه ربا (سود) بود که در جزیره عرب رواج داشت ولی وقتی که نظام اسلامی به میان آمد عقاید و عنعنات مردم را به طور بسیار عادلانه اصلاح کرد و گلیم هر نوع ظلم و بی عدالتی را از جامعه جمع کرد و ربا (سود) چیزی بود که از حاجت مردم فقیر و نادر استفاده سوء می گردید، ولی باید یادآور شد که دین اسلام دینی نیست که مردم را در تنگنا و مضائقه قرار بدهد، بلکه برای آنها عدالت و انصاف را به میان می آورد. نگهداری امانت چه در جاهلیت و چه در اسلام اثرات نیکی

همچنان عبدالله بن زبیر از نزد اهل مکه پول تسليم می شد و بر برادرش در کوفه حواله می داد. این عمل به مرور زمان تطور و پیشرفت پیدا کرد تا این که پیشه یک تعداد اشخاص شد و برای شان اصول و قواعد خاص را گذاشت. در زمان خلافت عباسیان سيف الدوله همدانی امیر حلب که در سوریه بود به خاطر سیاحت به بغداد سفر کرد و مردم بغداد وی را زیاد نوازش دادند و در وقت برگشت همدانی ورقه و قلم را طلب کرد و حواله پول (چک) در آن نوشته که به حاملین این رساله مبلغ هزار دینار (طلا) تادیه شود حواله بالای صرافان بغداد بود و وقتی که صرافان آن را خواندند که حواله سيف الدوله همدانی است برای شان پول مذکور را تسليم کردند.

سپس نتیجه این شد که در آن زمان به شکل وسیع حواله ها در امور تجارت رواج داشت، حتی معاشات مامورین و مكافات شاعران و کارگران را هم از همین طریق تادیه می کردند. چنانچه در سال ۴۰۰ هجری مطابق ۱۰۲۱ میلادی در شهر بصره اصول و ضوابطی در این زمینه وضع شد و به مرحله رسید که بدون موجودیت صرافان همه امور تجارتی متوقف می شد و آن وقتی بود که قافله های تجارتی به هر طرف در حرکت بود. و شهر سکندریه مصر و بغداد مراکز تعیین نرخ اسعار در سطح دنیا محسوب می شد و در شهر بغداد روزانه سی مرتبه اسعار تبدیل می شد از طرف صبح در شهرک خزانه و از طرف پیشین در شهرک عثمان و از طرف شام در شهرک قداحین، هر فرد اشیای مورد ضرورت خود را توسط حواله صراف اجرا می کرد و پول را به صراف تسليم می داد و اهالی این شهر به غیر از حواله چیز دیگر را استعمال نمی کردند و به این اساس گفته می توانیم امور و مسائل بانکداری از زمانهای خیلی قدیم وجود داشت و با آمدن تمدن اسلامی سرعت و انکشاف پیدا کرد و برای این منظور ضوابط خاصی تعیین گردید.

- امانتی که نزد زبیر (رض) بود از جمع کثیری مردم بود و این امر دلالت بر صداقت، امانت داری و اعتماد مردم نسبت به وی می کند و بر تأیید این امر فرزند وی عبدالله بن زبیر حکایت می کند که بعد از رحلت پدرش وی نمی خواست که میراث پدرش را همراه برادران خود تقسیم کند با وجود این که امانت های نزد پدرش را به صاحبانش تسليم کرده بود ولی به خاطر این که مبادا کسی پیدا شود که حق شان نزد پدرش باقی باشد و این امر را در مراسم حج چهار سال متوال بعد از وفات پدرش اعلان می کرد و بعد از چهار سال میراث پدرش را تقسیم کرد.

در ارتباط با داد و ستد پولی باید مذکور شویم که در آن وقت واحد ها و معیارهای مختلف پولی وجود داشت که خود آن تقاضای صرافی را می کرد. وقتی که پیامبر اکرم (ص) به مدینه هجرت کرد در آنجا مردم سوالهای متعددی پیرامون حلال و حرام در باره تجارت از وی می کردند. به طور مثال این عمر از رسول اکرم سوال کرد که من نزد یک بقیع شتر ها را به دینار (طلا) می فروشم ولی به جای دینار مردم برایم درهم (نقره) می دهند و یا بر عکس؛ این عمل برایم تشویش پیدا کرده. پیامبر اکرم (ص) برایشان فرمود: این عمل تان جایز است ولی به شرطی که به نرخ روز و به رضای جانبین باشد. علمای اسلام در این رابطه کتابها و مسائل زیادی را نوشته اند، امام مالک (رح) می گوید آن کسانی که از خداوند (ج) ترس ندارند برای آنها داد و ستد (تجارت) را خوب نمی دانم و آن را مکروه می دانم قابل ذکر است که در آن زمان معاملات آنها بر تبادله اسعار منحصر نبود بلکه انتقالات پول از یک شهر به شهر دیگر را نیز دربر داشت. چنانچه ابن عباس روایت می کند در مکه از مردم سکه های مهرشده طلا را تسليم می شدم و برای شان خط می دادم در کوفه نزد فلان شخص عوض آن را تسليم شوند و

صرفه جویی از دیدگاه اسلام

معاون سر محقق شیر علی تزری

اقتصاد در لغت به معنی میانه روی است به عباره دیگر استفاده از اجناس و خدمات به شیوه با کفایت و کم مصرف را اقتصاد گویند. جلوگیری از مصارف اضافی و بی لزوم و تامین نیازمندیهای انسان از راه های کم مصرف و اقتصادی را صرفه جویی گویند.

برای وضاحت بیشتر موضوع لازم است تا چگونگی مصارف خانواده ها مورد مطالعه و مقایسه قرار گیرد تا واضح شود که آیا تمام خانواده ها در مصرف از یکنوع روش کار می گیرند و یا شیوه های متفاوت را با در نظر داشت امکانات خوبیش به کار می برنند. تجارب علمی به اثبات رسانیده است که دخل و خرچ باهم ارتباط ناگسستنی داشته و هر خانواده سعی می کند تا دخل و خرچ خود را متوزن ساخته و موازی به آن زندگی خوبیش را سرو سامان دهد.

خانواده های فقیر و کم در آمد قسمت بیشتر عاید خود را برای تهیه ما يحتاج ضروری زندگی (غذا، مسکن و پوشان) به مصرف می رسانند و با افزایش عاید به کیفیت غذا نیز توجه بیشتر می نمایند. در حالیکه خانواده های متمول بر علاوه خواراک، پوشان و مسکن به مسائل تجملی می اندیشند.

مسلم است که هر انسان برای بهز یستی و زندگی مرافق سعی و تلاش می نماید، زیرا اندیشه توانگر شدن نزد همه افراد بشر به صورت طبیعی موجود است و مال و ثروت وسیله تامین و تحقق بخشیدن آرزو های مادی انسانها می باشد ، لakin در دین مقدس اسلام انسانها ایمان و اخلاقاً حق ندارند این غریزه را از هر راهی که خواسته باشند تحقق بخشنند، بلکه تامین نیازمندیها صرف از راه مشروع که موجب اتلاف و سلب حقوق دیگران نگردد باید مرفوع گردد تا از دزدی، سود خوری، رشوه ستانی، اختلاس، قاچاق و غیره موارد غیر شرعی جلوگیری شده و فساد مالی و اقتصادی از جامعه مارخت بر بندد.

همانطوریکه یک مسلمان در قسمت به دست آوردن عاید تابع مقررات شرعی و اخلاقی می باشد در قسمت مصرف آن نیز از مقررات شرعی حق سر کشی را ندارد. بدین معنی که حق عیاشی، اسراف و بتذیر را ندارد، زیرا برادر مسلمانش از گرسنگی و فقر رنج می برد و قوت لا یمود شماروزی را ندارد در حقیقت اسراف یکی از عادات بد انسانها بوده که باعث بروز مشکلات نه تنها در زندگی فردی و خانواده گی می شود بلکه اقتصاد ملی را نیز به تباہی و نا بودی سوق می دهد چنانچه خداوند (ج) میفرماید:

ترجمه : (بخورید ، بنوشید، و اسراف نکنید به تحقیق که خداوند (ج) دوست ندارد اسراف کننده گانرا) و همچنان خداوند بزرگ مصرف کردن بیجا را ناسپاسی و از تحریک شیطان دانسته و کسیکه مرتکب چنین نا شکری شود گویا همنگ شیطان است، چنانچه الله (ج) ارشاد می فرماید: ترجمه : (اسراف ممکن ، هر آینه اسراف کننده گان برادران شیطانها هستند).

دین مقدس اسلام مسلمانان را از افراط و تفریط در خوردن و نوشیدن و سایر مصارف بیجا منع نموده است. و موارد متعددی در شریعت اسلامی وجود دارد که مفهوم صرفه جویی و جلوگیری از مصارف بیجا را تبارز می‌دهد که همه آنها گویای اصل اخلاق و بشر دوستی دین مبین اسلام بوده و برتری اسلام را بر سایر ادیان مبرهن می‌سازد و بر مسلمانان رهنمایی می‌کند تا در پرتو ارشادات اسلامی به همنوعان خود و مردم فقیر و بی‌بصاعت کمک کند. در حقیقت کمک به همنوعان وجیهه هر فرد مسلمان ثروتمند دانسته شده است که موید این ادعای ما قرار دادن زکات به مثابه یکی از ارکان پنجگانه اسلام می‌باشد. در نظام اقتصادی اسلام برای جمیع افراد بشر خیر مضرم است.

هر کس باید برای رفع نیاز مندیهای خود و جامعه نقش موثری را ایفا کند زیرا اساس جامعه از فرد شروع می‌شود. روی همین اصل بود که آنبیا علیهم السلام از راه پیشه و کار حلال نیاز مندیهای اقتصادی خود را تامین می‌نمودند. بنابراین باید کار کند و به تلاش و سعی، خود را از فقر و گرسنگی نجات دهد و فقر و فاقه را میراث طبیعی و ابدی اسلام نداند. اسلام مردم را به پیدا نمودن مال و ثروت از راه زراعت، صنعت، تجارت، ماموریت، مشغولیت به تختیک و تکنالوژی و سایر کارهای آبرومندانه که باعث افتخار و عزت نفس می‌شود تشویق و ترغیب می‌نماید.

در کشور جنگ زده و ویران شده ما که اکثریت چشم‌های عایداتی و اقتصادی آن کلا و یا قسم اخساره مند شده اند و اکثریت مصارف ما از کمک‌های خارجی تامین می‌شود و ما را محتاج دیگران ساخته است، بر ما لازم است تا صرفه جویی را به مثابه یک منبع عاید دانسته و در همه امور زندگی اقتصادی صرفه جویانه عمل نماییم. از اسراف و تبذیر پرهیز کرده مصارف خود را متناسب به وضع اقتصادی و عایداتی کشور خود سروسامان دهیم، زیرا اسراف و تبذیر نمی‌تواند پایدار بماند. اسراف مثل آتش تن است که زود نابود می‌شود و نمی‌تواند دوامدار باشد، در صورتیکه مصرف آهسته و تدریجی که توام با کار و عاید باشد می‌تواند طولانی باشد. براین اساس بسیاری از دانشمندان، نویسنده‌گان و شاعرانیز با پیروی از ارشادات اسلامی در نوشته‌ها و شعرهای خود مردم را به صرفه جویی و جلوگیری از مصارف بیجا تشویق و ترغیب می‌نمایند.

گر از کوه گیری و ننهی بجای

و یا :

چو دخلت نیست خرج آهسته تر کن

سر انجام کوه اندر آید زپای

به دخل و خرچ خود هر دم نظر کن

این ابیات نمایا نگر اینست که دخل و خرچ باید برابر و متواظن باشد و انسان همیشه باید به دخل و خرچ خود نظر انداخته و از مصارف گزارف و بیهوده اجتناب کند تا از سختی روز گار در امان باشد. تا جایی که بعضی از شاعران حتاً بخل بجا را از اسراف بهتر می‌دانند چنانچه صائب تبریزی در زمینه چنین می‌گوید:

ما آبروی خویش به گهر نمی‌دهیم

بخل بجا به همت حاتم برابر است

همچنان دانشمندی در زمینه جلوگیری از مصارف بیجا می‌نویسد که: « از هزینه‌های کوچکی غیر ضروری بر حذر باشید زیرا یک سوراخ کوچک موجب غرق شدن یک کشتی بزرگ می‌شود ». بنا بر این به این نتیجه می‌رسیم که مسلمان باید در همه امور زندگی صرفه جو و مقتضد باشد و از اتفاف مواد جلوگیری نماید تا با این کار به ستورات خداوند (ج) و پیغمبر اسلام عمل نموده و هم به این عمل خود مردم رنجیده کشور را از مشکلات عدیده که دامنگیر شان است نجات بدهد.

په اقتصاد کی د پولی پالیسیو ونډه

معاون سرمحقق عبدالحکیم رامیار

خواک څخه د بنې کار اخیستې شرایط را برسریره کړی. پداسی حال کې به د کار خواک په خپل توان سره په کارو لویږی او په نتیجه کې به یې ملى نا خالص تولید G N P وده کوي . او د هیواد د تادیاتو نړیوال بیلانس د متوازن کیدو ته به لاري اوږدیو. د نړی په زیاترو هیوادونو کي د پولی پالیسیو طرح کول او پر مخ بیول د مرکزی بانک له دندو څخه ده .

پولی پالیسی زمونږ په هیواد کي دلومړۍ خل لپاره د اساسی قانون د حکمتو سره سم او د افغانستان بانک د قانون (د ۱۳۸۲ هـ . ش . کال) د دوهی مادی پر بنا د افغانستان بانک دنده ده . دا بانک څلواک مستقل او د پولی سیاستونو او د پیسو اړونده چارو د طرح کونکي او پر مخ بیونکي دندی په غاره لري .

د اساسی قانون دولسمه ماده وايې چې : د افغانستان بانک د دولت مرکزی بانک او مستقل دي . د پیسو نشور، د هیواد د پولی سیاست طرح او تطبیق د مرکزی بانک صلاحیت دی .

پولی پالیسی د پیسو د تنظیم او ارشاد هنر ګل کیری . پولی پالیسی هغه وخت ارزښت لري چې د پیسو ارزښت وسائلی شي، یا په بل عبارت په هیواد کي پیسی په داسی حالت کي نه وی چې وکړي دا اندیښه ولري چې که ، مرکزی بانک د پیسو د ارزښت په اړوند په اقداماتو لاسپوری کړي، ددوی ګټوته په زیان ورسیږي .

تول هیوادونه ، خه پر مختلی دی او که وروسته پاتې ، پرمختګ او ثبات ته اړتیا لري . د هیوادونو پراختیا او دوګړو د ژوند بنه والي د لازمو اقتصادی کرنو او پالیسیو له لاری تر سره کیدای شي په اقتصادي ادبیاتو کي د اقتصادي سیاستونو د موخو په باب او د هغوي د دولونو په اړوند دېري نظریي او عقیدي ليدل کيری .

په دی اړوند موريسن د دوو پولو پالیسیو څخه یادونه کوي . د هغه په آندیو ډول یې مثبتی موخي او بل ډول یې ساتندوبي (دفاعي) موخي دی . مثبتی موخي د ټولنۍ د عايد او د ژوند د کچې بنه والي ته پام لري . مثبتی موخي د اقتصادي ودي ، د عوایدو اود ژروتونو د ویش د بنه والي ، د کامل اشتغال د رامنځته کیدو ، او د زیرمو د خواست ور کارولو او تخصیص له لاری لاسته راتلای شي .

ساتندوبي موخي په یوه هیواد کي د پیسو د پېړلو د ټرلت ساتل دی . دا موخي د دولتونو لخوا د پولی پالیسیو (سیاستونو) له لاری عملی کیري . پولی پالیسی د اقتصادي پالیسیو اهم جز دی . د هغه اقتصادي موخي پراخه اړخونه لري . د هیوادونو له خوا د پیسه یزو پالیسیو جوړول او عملی کول د اقتصاد په داخلی او خارجې بخش کي د تعادل راووستل او ساتل دی . چې د اقتصادي پراختیا له لاری ، د هیواد په د ننه کي د اشتغال او بیو د ثبات او د عاطل څواک د کمیدو او له منځه تلو سبب شي او د انسانی

په اقتصاد کي د پولی پالیسيو ونده

هره پولی پالیسي د لمرينيو ، منځينو او ورستيو موخو در لودونکي وي . چي لمريني اهداف يې د پولی او اعتباري سیستم او دربھي د نرخ کنترول دی ، چي د ربحي د نرخ جورښت او د کچي بدلون هم ددي اهدافو جز ګټل کېږي منځي موخي د لګښتونو د مسیر بدلون او ورستي موخي يې په اقتصاد کي ثبات او استقرار ايجادول او ودي او پراختيا ته مصون شرایط رامنځته کول وي . پولی مقامات ددي پالیسيو له لاري دوګرو پر پريکرو اغیزه کوي ، په تيره بیا د هغوي لخوا د عايد او شتمنيو د مصرف څرنګوالی تر اعیزی لاندی نيسی .

و موویل چي د هیواد پولی مقامات دنده لري تر خو پولی او اعتباري سیستم تر کنترول لاندی ولري ، او دربھي د جورښت او کچي له لاري عرضه او تقاضا تنظيم ، او د ضرورت په وخت کي د تولني د لګښتونو بهير د خواست په لوري رهنمایي کري . په دي خاطر ده چي مرکزی بانک د پولی پالیسيو د اصلی متصدی په توګه ، د نورو وسیلو سر بېره په عمدہ توګه د څلورو وسیلو : د پرانیستی بازار عمليات ، د تنزیل د نرخ بدلون ، په قانونی زیرمو کي بدلون او مستقیم کنترول نه کار اخلي .

له هغه خایه چي د تنزیل عمليات د تکت پولی (ربھي) تابع دي نو بانکونو ته دا امکانات ميسر دی چي ، څرنګه چي غواړي د ورکړي وسائل ايجاد کړي او د «تکت پولی» د نرخ له لاري د مشتریانو د پريکرو او د تقاضا وو پر کچو اغیزی وکړي . اما دا په دی مانا هم نده چي د بانکونو آزادی غیر محدوده ده ، حکمه چي د بیلا بیلو تړلنيا وو له کبله د بانکي ربحي نرخ د بازار د نرخ سره تر او لري او بدلون پکي راوستل آسان کار ندي .

پولی سیاستونه هغه روشنونه او پريکري دی چي پولی مقامات يې د پولی مسئلو په اروند تر لاس لاندی نيسی . او د پیسو د عرضی (او یا تقاضا) له لاري په اقتصاد کي موثری تقاضا وي تر اغیزی لاندی راولي . یا په بل عبارت پولی پالیسي د پیسو خلق کولو او د بانکي عملیاتو تنظيم ته ويل کيري . د پولی سیاست ننۍ مسلم او د نه بحث ور هدف قول هغه تدبیرونه تر لاس لاندی نیولو په خاطر پکار ورل کيري . لکه د پولی برابری بدلونونه او یا د اسعارو په مارکيت کي لاسو هنه .

د پیسو په اروند هغه اقتصادي سیاست بنه او معقول سیاست دی چي د پیسو حجم کنترول کړای شی یا نې د تولید د زیاتوالی په صورت کي د تولید د کچي به انهول د پیسو په حجم کي زیاتوالی راولي ، په دې کار سره د اقتصادي متعادلي ، پر له پسي ودي لاري چاري برابري کري .

د پیسو نشروع او خلق کول هم چي د بانکي عملیاتو له لاري تر سره کېږي د پولی پالیسيو په لرکي راخی .

اوسمهال چي د بانکداری د خدمتونو په پراخیدو سره ، تر دېره کتبې او الکترونیکي پیسو د بانکنوټ او سکو ځای نیولي دی . د نجدیدونکو او د توکو او خدماتو د حجم نه انهول په اقتصادي بهير منفي اغیزی کولای شی . که د پیسو حجم د تولید په نسبت زیات شی ، پیسې خپل ارزښت له لاسه ورکو د توکو بېږي لوريږي ، او تورم منځته راخی . او که ددې په خلاف په تولنه کي د تولیدی توکو په پرتله پیسې کمې وي . توکي د پېړو لپاره مشتری نشي پیدا کولی ، محصولات او توکي په انبارونو کي ، انبار پاتي کېږي مشتبین او کارو باریان د نویو توکو د تولید توان له لاسه ورکو . فابریکي تړي ، کارگر بیکار کېږي او د ژوند کچه راکوزېږي .

مدیریت بهینه عوامل و پیامد آن در توسعه اقتصادی و کاهش فقر

پوهنیار سیف الدین سیحون استاد دانشکده اقتصاد دانشگاه کابل

پیوند به این سیاستها در راه کارهای مالی و پولی تبارز می‌دهد.

جستجوی منابع مالی از طریق تمویل خودی و جذب سرمایه‌های خارجی از طریق استقراض و جلب کمک‌های خارجی سالها است که در اقتصاد جهانی راه باز نموده و متحول شده است.

در حوزه موسسات تولیدی کوچک آنچه که عامل توانایی آنها پنداشته می‌شود همانا در دسترس داشتن وسائل و ابزارهایی می‌باشد که متصدی توسط آنها، می‌تواند فرایند تولید را توسعه بخشد. موسسات و نهادهایی از عهده تولید و عرضه اموال برآمده می‌توانند که دسترسی به مواد خام و سایر نیازمندیهای پرosome تولید را داشته باشند و ابزار و وسائل ممکن‌هه تولید را نیز متناسب با ویژگیهای تولیدی و توزیعی به کار گیرند.

پژوهش سازی به مثابه عامل عمدۀ سوق و تعییه منابع و عوامل، سنجش دقیق حاصل- مصرف و پیش‌بینی نیازمندیها در فرایند عملکردی، همراه با مطالعه تختنیکی - اقتصادی پژوهه‌ها، عامل عمدۀ پیروزی در راهکارها بوده، سمت و سوی حرکت به سوی بهره برداری عوامل و چالش‌های فرا راه موسسه را انعکاس می‌دهد.

آنچه تحرک و پویایی و دسترسی به اهداف را میسر می‌سازد، داشتن دورنمای طرح راهبردی مدیریتی است که ترکیب بهینه عوامل را محقق نموده و شرایط

نتایج کاربرد مؤثر عوامل اقتصادی در گستره تاریخ تحولات اقتصادی قابل تردید نبوده ، شرایط اقلیمی مساعد، زمین بارور برای تولید فرآورده‌های کشاورزی و دامداری، وفور منابع آبی به هدف آبیاری و بهره برداری از نیروی آن برای تولید انرژی، داشتن منابع زیرزمینی (فلزات، منزالی و نفت و گاز) فرصتها وامکانات مؤثر توسعه اقتصادی پنداشته می‌شوند.

آنچه این فرایند را قدرت عملیاتی و اجرایی می‌بخشد، کاربرد وسائل و ابزارهای فنی است که در برده های معین تاریخی با توجه به رشد و پیشرفت فنی از این امکانات بهره برداری صورت می‌گیرد. در جوامع صنعتی و پیشرفته کاربرد وسائل تولیدی و ابزارها متناسب با پیشرفت اقتصادی و اجتماعی توسعه یافته و به تدریج تکنولوژی نوین کاربرد وسیعی یافته و تجدد و نوادری موجب توسعه شکرft فرآورده‌های گوناگون در جهان شده است.

سرمایه مالی به هدف راه اندازی مؤثر تولید کالا و خدمات، موجب به حرکت درآوردن چرخ اقتصاد و تسریع دوران اموال و توسعه داد و ستد شده ، روند پویایی اقتصاد با داشتن سرمایه توجیه می‌گردد. این وسیله یکی از ابزارهای عمدۀ سیاست دولت در تأمین ثبات مالی و پولی تلقی شده ، بدنیو سیله شرایط انساطی و انقباضی را در

مدیریت بهینه عوامل و پیامد آن در توسعه اقتصادی و کاهش فقر

سیاست تأمین درآمد و اشتغال با نگاه محافظه کارانه راهبرد بسامان نیافت و اقتصاد بی ریشه و سودجویانه با تکیه به واردات کالاهای بی کیفیت و اقتصاد مصرفی دامنه وسیعی یافته و کسری بیلانس تابیات به زیان کشور ما روز افزون است . سلطه اقتصاد جنگی ، غصب املاک، رویکرد به اقتصاد غیر قانونی و مواد مخدر چالش های اصلی و موانع گذاربه اقتصاد معیاری و قانونی می باشند که می بایست در این سالها به این نارسایی ها غلبه می نمودیم .

گذار ما به توسعه اقتصادی و کاهش فقر مرکز به سرمایه گذاری روی عامل انسانی، مشارکت مردم در طرح و اجرای برنامه ها و حمایت از آنها با توجه به منافع شان ، رویکرد به توسعه پایدار با توجه به حفظ محیط زیست ، تمرکز روی تأمین معیشت و مصوّنیت غذایی از طریق سرمایه گذاری در سکتور زراعت ، تولیدی و تجارتی کردن آن ، توسعه زیرساختها و تأمین انرژی و احداث شاهراهها و توسعه شبکه های اتصالاتی در ارتباط آن با بنادر و بازارهای کشورهای همسایه ، همگرایی اقتصادی منطقی با توجه به حفظ منافع ملی و صنعتی سازی کشور متکی به تولید فراورده های محلی و کسب مزیت در تولید و تبادله کالاها و ... عوامل عمدۀ توسعه با ثبات و انسان مدار در کشور می باشندکه باید اجرایی و عملیاتی گردد.

مساعد و مؤثرساز مانده‌ی را به هدف بهره برداری از سایر عوامل مهیا و سرمایه گذاری روی عامل انسانی و آموزش فنی را در عرصه ها و بخش های مختلف اجرایی نماید.

کاربرد عوامل با مدیریت بهینه این منابع ، با برنامه ریزی استراتژیک و طرح عملیاتی و کاربردی نیروی انسانی نیز در پیوند است. ویژگی دیگر مدیریت پویا را سازمان های مؤثر با مدل های نوین سازمانی، کنترول و نظارت در سازمان، هدف و انگیزش، هدایت و رهبری سازمانی و تحرك کارکنان در روند گوناگون تولید، احتوا می کند. روابط بهم پیوسته در یک سازمان تولیدی، تصمیم گیری و نوآوری را نیز در روند تولید باید مدنظر قرار داد.

مهمنترین عامل در تحقق یک استراتژی ، داشتن دیدگاه عمیق به پدیده ها ، هدفمندی ، آرمان خواهی و داعیه داری روشنگرانه و مدنی ، تعقیب خط مشی روشن و تعریف شده و یکدست می باشد.

در کشور ما متأسفانه چنین زمینه ای یا دست نداد و یا با پیروی از دید و نگاه اشتباہ امیز و سطحی نهادهای بیرونی، بازخوانی نیازها و ضرورتها اهمال شد و کارکردها عدتًا مقطعي و با نگرش سطحی نهادهای امداد رسان بین المللی توجیه شد. اختصاص منابع در جهت تولیدی تحقق نیافت و به ایجاد زیرساختهای توسعه مانند انرژی، تأمین معیشت و مصوّنیت غذایی به حیث کالای استراتژیک و فقر زدایی برنامه جامعی اجرا نگردید.

اقتصادی آزادی

خیروندکی بخت محمد بختیار

اقتصادی

و اخلي دولت پدي پورته ياد شوو او نورو داسي مواردو کي مداخله نکوي او يا هجه نه محدود وی، مگر تر هجه حده چي د نورو ورته آزانيو ته زيان ونه رسوي.

اوس مهال، آزاد اقتصاد او مطلقه اقتصادي آزادی وجود نه لري او په پانګوالی هيوانونو کي هم د اقتصاد خيني برخي او سابلن د دولت په والک کي دي او پدي بول په هر خاي کي د دولت او قانون له مخي پدي بول فعاليتونو کي محدوديتونه را منح ته کيږي. آزاد اقتصاد او مطلقه اقتصادي آزادی، په پانګوالی هيوانونو کي کله د لوبو کر کچونو سبب گرزي. پدي وجه د پانګوالی نظام د خوندي او پلينت په موخه او درامنځ ته شوو کر کچونو خخه د خلاصون لپاره دي ته اړتیا پيداکړي تر خو دولت په خينو اقتصادي فعاليتونو بلندی محدوديتونه وضع کري او په هجه کي مداخله وکړي.

د اسلام له نظره اقتصادي آزادی

اسلامي اقتصاد د پانګوالی اقتصاد په شان، آزاد ندي بلکه دا اقتصاد د اسلامي ارشاداتو او اسلامي دولت تر نظرات لاندی اقتصاد دی او د بول لړ داسي اسلامي ارزښتونو او محدوديتونو پر بشسته ولار دی چي اسلام او يا اسلامي حاکم یې د اقتصادي فعاليتونو دتر سره کولو لپاره، وضع کوي.

په اسلام کي اصل د اقتصادي آزادي پريښت ولار دی، البتہ د آزادي مطلقه نه او د اسلامي قيودتو او د اسلام د نظره وړ ارزښتونو سره ملګري ده.

په اسلام کي د وزګرتیا په غنلو سره د "افرادو د بختیا" پر اصل تینګلار کېږي، د وګرو لپاره د شغل انتخاب آزاد دی، سره ندي، بول لړ داسي منع شوی مشاغل هم شته چي د توپنۍ، سیاسي، اخلاقی او نورو له نظره زیلن لري او لدی امله، وګړي کولای شي بوازي داسي کارونو د سرته رسولو ټکل وکړي چي د هغوي یانورو افرازو د شرعی اړتیلوو د لیږي کولو لپاره وي، همدا بول، افراد حق لري د خپل خان لپاره د شغل خاي انتخاب کړي داسي چي د اسلامي ارزښتونو سره منافت و نه لري. د بختیاد وخت او مودي په اړوند هم په اسلام کي آزادي وجود لري پدي شرط چي هجه له بوي خوا، د اړونده بختیا د فرد او د هجه اړوندانو د اړتیاوو لېږي کولو ته حواب ووایي، له بلی خوا، په بختیا کي د افراط خخه کار وانه اخیستل شي تر خود هجه په پایله کي د معنوی او اخلاقی نظره د وروسته پاته کیدو سبب نشي.

همدا شان، په اسلام کي په عايد او مشروعه شتمني بلندی د فردي مالکيت د حق په اړه، د لاسليک ور مبادراتو د سرته رسولو

په اقتصاد کي د بنسټېرو مفاهيمو خخه یوه هم "اقتصادي آزادي" ده. اقتصادي آزادي خخه مطلب د بختیا (اشتغل) حق، د شغل د بول انتخاب (د هر بول تولید او خدماتو د وراندي کولو آزادي)، د بختیا خاي، موده او مهال؛ د شتمني او عايد په اړه د مالکيت حق، د سوداګرېزه راکړه ورکړي له لاري د خپلي شتمني د زیتولو حق، د ملک دارادي او خوبني سره سه د عايد او شتمني د لکولو او ګتنې اخیستل حق او بالاخره د شتمني خخه د میراث د ترلاسه کولو او میراث ورکولو حق دي.

په زیاترو اقتصادي ليکو کي د آزاد اقتصاد او اقتصادي آزادي تر منځ توپير په بنکاره نه په ګوتنه کېږي او یوې بل پرخای اویا هم په مترادفعه توګه پکارول کېږي. دې مفاهيمو تر منځ توپير پدې کي دی چي په اقتصادي فعاليتونو کي "آزاد اقتصاد" د دولت، مذهب او بل هر بول کنټرولونکي خواک خلاف دی چي موخه یې شخصي او فردي ګته وړي. پردي سربيره، په آزاد اقتصاد کي افراد کولای شي د هجه تولو برخو ته لاره پیدا کړي او د هجه تولي برخی لکه حکمه، اوې، کاتونه، صنایع خدمت او داسي نور چي د خصوصي تملک وردي تر ګتنې لاندې ونیسي. په لندې توګه، د اقتصادي آزادي له مخي، هیڅ یوه داسي اقتصادي برخه نشه چي افرادو د لاس رسی ور او يا هم د تصرف کولو خخه بهر وړي.

خو "اقتصادي آزادي" لکه چي ورته پلس اشاره وشوه، د تملک د حق د شتون، د مال د زیتوالي او د لګښت حق دی او کیدا شئي دا حقونه، د اقتصاد په خينو برخو کي د منو ور وړي او په خينو کي بیاد منو ور نه وړي.

د پانګوالی له نظره اقتصادي آزادی
پانګوالی د آزاد اقتصاد په نظام دی چي پکي هر بول اقتصادي فعالیت آزادي لري. هجه خه چي پدې نظام کي د محدودولو باعث کېږي، هجه د افرادو شخصي ګتنې دی. پدې نظام کي که یو خواک د داسي یو امتیاز د ترلاسه کولو وس ولري چي نور د هجه په تر سره کولو بلندی عاجز وي، نو دا کار بیا جواز لري. هیڅوک حق نه لري د اقتصادي فعالیت په درلولو سره، د نورو د تملک او د لګښت آزادي ته کوم زيان ورسوي.

لدي امله، پانګوالی د آزاد اقتصاد په نظام دی. پدې نظام کي افراد د اقتصادي آزادي خخه هم برخمن دي يعني دې حق لري تر خو د خپلي خوبني هر بول شغل چي وغواړي غوره کېږي او د هجه لپاره خاي او د کار د تر سره کولولپاره موده و تاکي، هرڅه چي غواړي خاوند یې شي، په خپلي شتمني کي زیتوالي راولي او د نورو سره د خپل نظر ور راکړه ورکړي سرته ورسوي، د خپلي شتمني خخه د خپلي خوبني سره سه سه ګته

اقتصادی آزادی

اقتصادی

شخصی علیو او شتمني خخه د خیر د کارونو سرته رسول اجازه لري او په عين حل کي د نفهه کولو او خير او نيكو کارونونو په سرته رسول بلندی زیات تینگار شوي دي.

لدي امله ده چې په اسلام کي ، اقتصادي آزادي د بولو لپاره خانګرو ارزښتونو، لارښونو او مقرراتو په چهارچوب کي مثل شوي دي. اسلامي دولت موظف دی تر خود د اسوس آزاديو خخه ملاتر او د هغه سلتنه وکړي او ورسره د وګرو له خوا د دی آزاديو خخه د ناوره ګټه اخیستلو مخنیوی وکړي. دندی کار لپاره، اسلامي حکومت د لارښوني، نظرارت او ګنتروال او اړتیا په صورت کي د مداخلي او د ضروري محدودیتونو د وضع کولو حق لري. دا حق په اسلامي تولنه کي د حاکم د ولایت د مسئلي سره تراو لري ترڅو د اقتصاد سلامتیا او اقتصادي فعالیتونو کي سموالي تر نظر لاندی و نیسي.

له لاري د شتمني د زیاتلو حق ته درنلوی شوي دي، ولی د ظلم، غصب، غلا، سود او جواري او فساد او فحشاله... لاري مالکیت منع ګټل شويدي.

د خلوند د خوبني او ارادې سره سه د علید او شتمني د لګولو او ګڼي اخیستلو حق مثل شوي دي پې شرط چې د اسراف او تبنیر په حد کي نه وي او د تولني او نورو وګرو په زیان نه وي او د تولني او نورو وګرو حقوقه پکي مراعات شوي وي او د همدارنګه د اسلام له نظره، اړونده مالونه او د لګښت ورڅمات منع او حرام نه وي ګټل شوي.

د شتمني خخه د میراث تر لاسه کول او په میراث پریښو دل، نورو ته د مالونو د ډالی کولو، د نفهه کولو او صدقې ورکولو او د

بانکداری اسلامی

تهیه کننده : فرهاد

اقتصادی

بتوان در این راستا ضمن ریشه کن کردن مسأله ربا از سیستم بانکی، به مسأله قسط و عدل نیز توجه کرد.

هدف از تأسیس این بانکها، تسریع توسعه اقتصادی و پیشرفت اجتماعی کشورهای اسلامی بر پایه شرع مقدس بود. بر اساس آخرین آمار در سال ۲۰۰۴ دارایی بانکهای اسلامی با رشد سالانه ۵/۲۳ درصد، از مرز ۲۶۰ میلیارد دالر گذشت. این امر حاکی از این مطلب است که قوانین اسلامی مانع در راه توسعه بانکهای اسلامی نیست و هدف از اجرای این قوانین انجام معاملات به صورت شرعی و سالم است.

بانکداری اسلامی خود را به عنوان یک نمونه ایده آل برای نیازهای جوامع اسلامی ثابت کرده است و به جای سود که در قوانین شرع جواز ندارد، منافع یا ضرر خود را با مشتریان سهیم می شود. بر اساس این نظام، بانک با مشتریان خود ارتباط نزدیکی داشته و پروژه های مشترکی را با هدف فروش به شخص ثالث ایجاد می کند.

تعداد بانکهای اسلامی دنیا که طی سالهای ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۴ از ۱۷۶ به ۲۶۷ بانک رسیده است. بانک توسعه اسلامی IDB از اولین بانک های اسلامی است که در دسمبر سال ۱۹۷۳ میلادی به عنوان یک مؤسسه مالی بین المللی تأسیس شد و کار خود را از ۲۰ اکتوبر سال ۱۹۷۵ میلادی به طور رسمی آغاز کرد.

گفته می شود ۳۰۰ بانک و مؤسسه اقتصادی اسلامی در سراسر جهان وجود دارد که دارایی های آنها به ۳۰۰ میلیارد دالر می رسد و پیش بینی شده است که این مقدار تا سال ۲۰۱۳ به یک تریلیون دالر خواهد رسید. میزان افزایش دارایی بانکهای کشورهای اسلامی طی سالهای ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۳ به طور متوسط ۷/۱۳ درصد افزایش داشته است، اما این میزان طی چند سال گذشته تقریباً دو برابر شده است. مفاد در نظام بانکداری اسلامی ۵۰ درصد در سال ۲۰۰۳ افزایش یافته و

بانکداری اسلامی که سه دهه پیش فعالیت آن رونق یافت، رشد مطلوبی داشته و توجه بسیاری از سرمایه گذاران و بانکداران سراسر دنیا را به خود جلب کرده است، به طوری که شاهد افزایش سرمایه این بانکها طی سالهای اخیر هستیم.

در گزارشی که از سوی نشریه The Banker وابسته به موسسه معتبر مالی فایننشل تایمز (Financial Times) در سال ۱۳۸۶ منتشر شده است.

نظام بانکداری اسلامی در جهان بویژه کشورهای اسلامی رو به گسترش دانسته شده است. بر اساس این گزارش ایران با ۱۵۴ میلیارد دالر سرمایه گذاری در بانکهای اسلامی، عربستان سعودی با ۶۹ میلیارد دالر و مالیزیا با ۶۵ میلیارد دالر به ترتیب در رتبه های اول، دوم و سوم قرار گرفته اند.

میزان دارایی بانک های اسلامی در برخی از کشورهای دیگر به ترتیب عبارت است از کویت ۳۷ میلیارد دالر، بروئن ۳۱ میلیارد دالر، امارات متحده عربی ۳۰ میلیارد دالر، بحرین ۲۶ میلیارد دالر، پاکستان ۱۵ میلیارد دالر، لبنان ۱۴ میلیارد دالر، انگلستان ۱۰ میلیارد دالر، ترکیه ۱۰ میلیارد دالر، قطر ۹ میلیارد دالر، بنگلادیش ۴ میلیارد دالر و مصر ۳/۸ میلیارد دالرمی باشد.

در میان کشورهای غیر اسلامی این نظام به ویژه در انگلستان با رشد خوبی رو به رو است. در این کشور پنج میلیون مسلمان حضور دارند که تمایل رو به رشدی را نسبت به استفاده از خدمات نظام بانکداری اسلامی نشان داده اند.

بانکداری اسلامی نخستین هدف نظام اقتصاد اسلامی را که عدالت اجتماعی است، تأمین می کند، چرا که لزوم استقرار نظام اقتصاد اسلامی به عنوان یکی از ضرورتهای اساسی کشورهای اسلامی به شمار می رود تا

بانکداری اسلامی

اقتصادی

بانکهای فرانسوی خاورمیانه برای جلب سرمایه گذاری مسلمانان، اساسنامه کاری خود را با تعالیم اسلامی منطبق می کنند. بانکهای فرانسوی به تازگی فعالیتهای خود را در بازار اقتصاد اسلامی خاورمیانه گسترش داده اند، بخشی که دارایی های آنها بین ۲۰۰ تا ۴۰۰ میلیارد دلار ارزش دارد. عملیات مالی بر اساس قوانین اسلام بر اساس چند اصل مهم است که می توان به منع پرداخت سود، ضرورت معامله اسلحة، الکھول و گوشت خوک اشاره کرد.

تأسیس بخش اقتصاد اسلامی در بانکهای ربوی، تنها در خاورمیانه صورت نگرفته است، چرا که به موازات افزایش درخواست بانکهای کشورهای غربی به منظور پیوستن به بازار مالی در حال توسعه اسلامی، بانکداری اسلامی نیز در سراسر جهان گسترش می یابد و این امر استفاده از تسهیلات بانکی و قوانین مالی شرع اسلام را برای اقلیت مسلمان نیز تسهیل کرده است.

بازگشت ارزش خالص آن نیز بیش از ۱۵ درصد افزایش داشته است.

کشورهای اسلامی به منظور تقویت روند بانکهای اسلامی همایش های متعددی را به هدف تبیین دستاوردهای بانکهای اسلامی و تقویت فعالیتهای آنها برگزار کردند و شخصیتهای جهان اسلام متشكل از فقهاء، اساتید دانشگاه ها و متخصصان اقتصاد اسلامی در آن حضور یافتند.

در این راستا فعالیتهای دیگری نیز صورت گرفت و نخستین مرکز آموزش اقتصاد اسلامی لندن که تمام ابعاد این عرصه را در برگرفته تأسیس شد تا به بانکداران، مبانی بانکداری در حال رشد اسلامی را بیاموزند. این مؤسسه اسلامی در نظر دارد افرادی تربیت کند که قانون شرع اسلام را در مورد اقتصاد، تجارت، سرمایه گذاری و بیمه گذاری بیاموزند و در این عرصه کارشناس باشند، این مؤسسه همچنین خدمات خود را در ابعاد دینی و تکنیکی با اصول اسلام انطباق می دهد و اقلیت ۸/۱ میلیون نفری مسلمان کشور انگلستان می توانند از بانکهایی استفاده کنند که خدمات خود را با قوانین شرع اسلام منطبق کرده اند.

راه های تقویت اقتصاد خانواده

تبهیه کننده: عابدہ آموزگار

۱۳۸۸

برخوردار شوند که این مورد باعث بروز اختلالاتی در روند کار می شود. برای مثال، «پدر» در یک کسب و کار خانوادگی ممکن است مالک، رئیس، پدر و همسر باشد. فرزندان نیز ممکن است از نقش های متعدد و متضادی برخوردار باشند؛ دختر، کارگر، دختر رئیس و مالک بالقوه، کسب و کار. وقتی رئیس در محل کار دستوری صادر کند، گاهی برای کارگران آسان نیست که به وی به عنوان رئیس نگاه کنند نه یک «پدر بجهانه گیر». و از طرفی برای رئیس دشوار خواهد بود که به راحتی کارگر را به عنوان کارگر مدنظر قرار دهد نه به عنوان فرزندی سرکش که از خواسته های والدین سریبچی می کند.

روش ساده ای که با استفاده از آن می توان این رفتارهای متقابل را مجسم کرد، به کارگیری رویکرد سیستمی است. نگرش سیستمی درک روشی از تاثیر متقابل سه سیستم فرعی خانواده، مالکیت و کسب و کار را بریدگیگر و برمیحیط، ارایه می دهد.

توجه به این نکات بسیار مهم است که تغییرات در هر جزء از سیستم، کل سیستم را تحت تاثیر قرار می دهد و همچنین افراد حاضر در هر سیستم از اهداف و انتظارات متفاوتی برخوردار هستند. برای مثال، زمانی که افراد در نقش «عضوی از خانواده» به کسب و کار می نگرند، کسب و کار را به عنوان بخش مهمی از هویت خانوادگی، میراث آینده و منبع تامین نیاز های مالی برای رفع احتیاجات معمول زندگی در نظر دارند.

از سوی دیگر، اگر ایشان حرفه شان را دلیل پیوند خود با کسب و کار دانسته و در نقش «عضوی شاغل» به کسب و کار بنگرنند، تمایل خواهند داشت تا کسب و کار را وسیله ای برای توسعه شغلی و موفقیت های اقتصادی مد نظر قرار دهند. و سرانجام، سهامداران یعنی افراد در نقش «مالک»، عمدتاً به کسب و کار به عنوان ابزاری برای سرمایه گذاری و کسب منفعتی رضایت بخش توجه نشان می دهند. هر چند پی بردن به عملکرد نقش های متضاد در کسب و کار

کسب و کارهای خانوادگی نقش مهمی را در اقتصاد کشورها ایفا می کند. بخش قابل توجهی از کسب و کارهای موجود بر پایه مدیریت یا مالکیت خانوادگی استوار است، به طوری که حدود نیمی از تولید ناخالص ملی جهان از طریق این کسب و کارها تأمین می شود.

اما تصور و باور اکثر ما از کسب و کار خانوادگی چیست؟ بسیاری از کسب و کارهای خانوادگی، بخش عمده ای از هویت خانواده ها را تشکیل می دهد. رونق و شکوفایی چنین کسب و کارهایی، رشد و ترقی خانواده را در پی خواهد داشت.

از طرفی برخی از این کسب و کارها زمانی شکوفا خواهند شد که توسط اعضای یک خانواده اداره شوند. آنچه باعث حفظ و رونق کسب و کار خانوادگی می شود، آموختن این مطلب است که چگونه با کسانی که به آنها علاقه و ارتباط عاطفی داریم، فعالیت شغلی سالمی داشته باشیم. شاید این کار ساده به نظر برسد، چه چیز بهتر از اینکه شما با کسانی کار کنید که آنها را به خوبی می شناسید و به آنها علاقه قلبی دارید، اما در واقع این کار چندان هم ساده نیست. به چند مورد در زمینه اشاره می نماییم:

۱ - درک و پذیرش ارتباطات درونی بین نقش های خانوادگی و شغلی:

آنچه به راستی کسب و کار خانوادگی را منحصر به فرد می کند وجود این ارتباطات درونی بین نقش های شغلی و خانوادگی است، یعنی رابطه ای که به طور معمول و در کسب و کارهای غیرخانوادگی یافت نمی شود. درک این ارتباطات درونی را می توان کلید سالم سازی کسب و کار خانوادگی دانست. «نقش» بخشی از فرآیند کسب و کار خانوادگی است که انجام آن بر عهده فرد خاصی قرار می گیرد.

در کسب و کارهای خانوادگی با سه نقش اصلی مواجه هستیم؛ نقش خانوادگی (پدر، مادر، پسر، برادرزاده، ماما و کاکا)، نقش مالکیت (شریک و سهامدار) و نقش شغلی (مدیر، کارمند یا کارگر). این امکان وجود دارد که نقش ها با گذشت زمان تغییر یابند و افراد از نقش های متضادی

راه های تقویت اقتصاد خانواده

بازرگانی و صنعتی مورد استقبال واقع می شود. لازم است شما همسر خود را نیز به درک و فهم بهتر کسب و کار ترغیب کنید. نیاز است که امکان شرکت در کارگاه های آموزشی و جلسات حرفه ای برای وی نیز فراهم شود.

همسر شما حتی اگر در کسب و کار حضور فعالی نداشته باشد، باز هم نقشی حیاتی در کسب و کار خانوادگی تان ایفا می کند. درصورتی که وی به درک بهتری از کسب و کار دست یابد، می تواند به عنوان همراهی دلسوژ و شایسته برای شما در مسیر موفقیت شغلی و خانوادگی ایفای نقش کند. و چه بسا در آینده ای نه چندان دور، همسر شما قادر خواهد بود به واسطه اشتغال یا سرمایه گذاری و مالکیت در کسب و کار، به طور فعال در کسب و کار مشارکت کند.

برای تمامی افراد وابسته به کسب و کار خانوادگی، شرح شغل واضحی تهیه کنید. هرگز مبنیدارید که فرزندتان قادر است ذهن شما را بخواند و پی به انتظارات شما ببرد، حتی اگر شما زمان زیادی را صرف کار مشترک کرده باشید. لازم است شما و افراد شاغل در کسب و کار در جلساتی درباره وظایف شغلی، انتظاراتتان و اهدافتان بحث کرده و برای پیگیری بهتر آنها را مکتوب کنید. به طور مدام درباره این موضوعات بحث و گفت و گو کنید و در موقع لازم، انتظارات و اهداف خود را تعدیل و اصلاح کنید.

۴) برنامه ریزی برای آینده کسب و کار خانوادگی:
بسیار واضح و قابل درک است که در بطن یک مدل سیستمی کسب و کار خانوادگی، خانواده و کسب و کار را نمی - توان از هم مجزا کرد. بنابراین زمانی که برای هر یک از آنها برنامه ریزی کنید، ناگزیر برای دیگری نیز برنامه ریزی کرده اید، بدون توجه به اینکه قصد چنین کاری را داشته اید یا نه. به منظور دستیابی به شیوه های مفید برنامه ریزی، از دو مهارت زیر استفاده کنید:

- اهداف و مقاصد عملکرد کسب و کارتان را مشخص کرده و توسعه دهید.

- مهارت گفت و گوی موثر را برقرار کرده و پرورش دهید. توجه داشته باشید که گفت و گوی موثر شامل حرف های قابل بیان و حرف های غیرقابل بیان است.

اولین گام در برنامه ریزی توجه و دقت به چشم انداز و ماموریت عنوان شده در بیانیه تان است. دانستن این

خانوادگی، به تنها ی قادر به رفع تضادها نیست اما می تواند ما را در درک و فهم چگونگی رخ دادن آنها یاری رساند. درک چنین موضوعی، ما را قادر می سازد تا به این تضادها توجه کافی کرده و آنها را به نفع خانواده و کسب و کار حل و فصل کنیم.

۲) پرداختن به کسب و کار خانوادگی به عنوان یک کسب و کار جدی و رسمی:

باید باور داشت که کسب و کار خانوادگی یک فعالیت جدی و رسمی است نه تفنن و سرگرمی. این بدین معنا نیست که شما نمی توانید یا نباید ارتباطی عاطفی با کسب و کار و فعالیت های مربوط به آن برقرار کنید، بلکه موضوع اصلی این است که برای تامین هزینه ها و حفظ فعالیت، به کسب و کاری سودآور و موفقیت آمیز نیاز است. آنچه واضح است، شما برای کسب درآمد به تاسیس یک کسب و کار می پردازید نه برای سرگرمی، اما اگر چنین نیست، اطمینان داشته باشید که کسب و کارتان هرگز بیش از یک سال دوام نخواهد آورد.

۳) بهره مندی و استخدام کارمندان غیرخویشاوند و خارج از خانواده:

از دیگر نکاتی که برای ثمربخشی و سلامت هر چه بیشتر کسب و کار باید به یاد داشت، بهره مندی و استخدام کارمندان غیرخویشاوند و خارج از خانواده است. ایشان جزء حیاتی اکثر کسب و کارهای خانوادگی هستند. بسیار مهم است که ایشان را به صورت شایسته در تصمیمات دخالت دهید. درباره فرصت هایی که ایشان در کسب و کار شما ایجاد می کنند، صادق باشید، از آنها به نحوی شایسته قدردانی کنید و به ایشان پاداشی که انجامش برایتان میسر نیست، وعده ندهید.

فرصت های یادگیری و کارآموزی را برای تمامی کارمندان و سهامداران فراهم کنید تا بتوانید توان علمی و عملی منابع انسانی سازمان را در حداکثر کارایی حفظ کنید. به عنوان یک راهکار عالی برای ارتقای افق دید افراد شاغل در کسب و کار خانوادگی، می توان امکانی فراهم آورد تا ایشان در دوره های آموزشی و کارآموزی مفید شرکت کنند. این جلسات حرفه ای فرصت های کارآموزی و آموزشی وسیعی را فراهم می آورد، برنامه ای که اغلب در سازمان های

- مطمئن شوید که مشاور مورد نظر از مهارت های فنی لازم برخوردار است.

- از دستمزدها و حق مشاوره ها اطلاع کسب کنید. اصلی ترین معیار در انتخاب مشاور مناسب، میزان توانایی وی در درک کامل وضعیت ویژه کسب و کار خانوادگی خود است.

برخی مشاورین بر این باورند که درمورد حفظ کسب و کار خانوادگی، «بهترین راه حل» را می دانند. آنها چنین می - اندیشند که بهترین راه برای حفظ و رونق کسب و کار خانوادگی، خروج خانواده از فضای کسب و کار است. هرچند این راهکار در برخی شرایط صحیح به نظر می رسد، اما همواره بهترین راه حل نیست. شما به مشاوری نیاز دارید، که نه تنها بر موضوعات فنی کار تخصصی اش مسلط باشد، بلکه نقش های درونی کسب و کار خانوادگی را نیز به خوبی درک کند. شما به مشاوری نیاز دارید که شما و خانواده تان را درمورد روش های صحیح روبه رو شدن و تصمیم گیری درباره موارد مهم کسب و کار، راهنمایی کند، نه مشاوری که تنها برای فعالیت های شما و به جای شما تصمیم گیری می کند.

موضوع که قصد دارید در آینده در چه جایگاهی قرار گیرید، مستلزم تعیین اهداف و مقاصد قابل اندازه گیری و تهیه برنامه ای عملی است. این کار برای تمام اعضای خانواده مفید خواهد بود. می توانید جلسات خانوادگی خود را روی این موارد متمرکز کنید.

اگر شما یک خانواده پرجمعیت دارید، اعضای خانواده را به گروه های کوچک تقسیم کرده و هر گروه را به بررسی و فعالیت بخش خاصی از برنامه تشویق کرده و نتایج حاصله از هر گروه را برای دستیابی به برنامه ای کامل، با هم تلفیق کنید.

۵) بهره مندی از نصایح و مشاوره های حرفه ای:

آنچنان که تصور می کنید، شما در دنیا یکه و تنها نیستید؛ امروزه منابع و مراجع بسیاری با موضوع کسب و کار وجود دارد. برگ برنده، شناخت مرجع شایسته و مراجعه به آن است. از مطالعه غافل نشود، چرا که ابتدایی ترین مراجع برای افزایش آگاهی و به روزماندن، کتاب ها و نشریات است. از دیگر منابع بالقوه اطلاعات و مشاوره می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- دوستان و آشنایان، اقوام، اعضای خانواده و همکاران شغلی.

- مراجع خدماتی حرفه ای همچون حسابداران، بانکداران، وکلا، مشاورین مالی، نمایندگی های بیمه و مشاورین کسب و کار.

- آژانس های توسعه، اساتید دانشگاه ها، اعضای سازمان های دولتی مختلف و اتحادیه های صنفی

این موارد تنها بخشی از منابع متعدد و گسترده اطلاعاتی است که می تواند شما را در رشد و موفقیت کسب و کار یاری کند. همچنین برای انتخاب مشاوری مناسب موارد زیر را مد نظر قرار دهید:

- به مشاورین مختلف مراجعه کنید.

- قبل از استخدام مشاور، با او مصاحبه کنید.
- از مشاورین درخواست کنید تا فهرستی از منابع اطلاعاتی مناسب را در اختیار شما قرار دهند.

البوم مراسم افتتاح نمایندگی عمان بانگ در شهر مزار شریف

البوم مراسم افتتاح نمایندرگی خلیفہ بانگ در شهر مزار شریف

البوم مراسم افتتاح نمایندگی عمان بانگ در شهر مزار شریف

البوم مراسم افتتاح نمایندگی خصوصی بانگ در شهرک پدری هیرات

ویژه اخبار اقتصادی

اقتصادی

سرمایه گذاری خارجی در کارخانه ذوب آهن هرات

یک شرکت خصوصی ایتالیایی به نام "پیرت انجنیرنگ" هفتاد میلیون دالر را به منظور افزایش تولیدات کارخانه ذوب آهن در ولایت هرات سرمایه گذاری کرده است. کارخانه خصوصی ذوب آهن هرات موسوم به (افغان فولاد)، در حال حاضر روزانه ۱۷۰ تن تولید دارد و انتظار می‌رود با مشارکت شرکت ایتالیایی در این طرح، تولید این کارخانه به مراتب افزایش یابد.

براساس قراردادی که میان شرکت افغان فولاد و شرکت خصوصی ایتالیایی امضا شده، ظرف ده سال آینده ۵۱ درصد سهم کارخانه ذوب آهن به شرکت افغانی و ۴۹ درصد دیگر به شرکت ایتالیایی تعلق خواهد داشت.

عبدالله رسولی، رئیس کارخانه افغان فولاد در هرات به خبرنگاران گفت که قرار است شرکت "پیرت انجنیرنگ" به ارزش هفتاد میلیون دالر، وسایل و ابزار جدید را برای کارخانه ذوب آهن افغان فولاد خریداری کند و تنها برای ده سال ۴۹ درصد سهم بردارد. مسئولان این کارخانه امیدوار هستند که با نصب وسایل و ماشین آلات جدید، توان تولیدی این کارخانه از ۱۷۰ تن به حدود ۵۰۰۰ تن در روز افزایش خواهد یافت.

رئیس کارخانه افغان فولاد می‌گوید در این صورت افغانستان نیازی به وارد کردن آهن از کشورهای دیگر نخواهد داشت و با تکمیل این پروژه تا سال آینده، پنج هزار نفر در آن به کار مشغول خواهند شد. گفته می‌شود در حال حاضر، تنها چهارصد نفر به شمول ۱۵۰ کارگر هندی در این کارخانه مشغول کار هستند.

آغاز برنامه جدیدی به نام «تماس با دهات دور افتاده» از سوی وزارت مخابرات

امیرزی سنگین وزیر مخابرات گفته است: با اجرای این برنامه بیش از یکهزار دهات دور افتاده در کشور تحت پوشش مخابراتی قرار خواهند گرفت. اجرای این طرح پنج میلیون دالر هزینه نیاز دارد و بیشتر در مناطق مرکزی و جنوبی کشور تطبیق خواهد شد. طبق این طرح قرار است در هر ده، دو خط تیلفون در اختیار مردم آن منطقه قرار گیرد و در برابر پرداخت پول از آن استفاده نمایند.

در حال حاضر این طرح به گونه آزمایشی در بیشتر از صد دهکده به اجرا گذاشته شده و به گفته مسئولان وزارت مخابرات نتیجه مثبتی نیز در پی داشته است. براساس گزارش‌های رسمی، در حال حاضر بیش از ۹ میلیون نفر به خدمات مخابراتی دسترسی دارند و مقام‌های وزارت مخابرات می‌گویند این خدمات در حال گسترش است. قابل یادآوریست که در حال حاضر در افغانستان پنج شرکت تیلفونی و بیش از ده شرکت ارایه خدمات اینترنتی وجود دارد.

مقام دومین اقتصاد بزرگ جهان به چین واگذار می شود

ایران

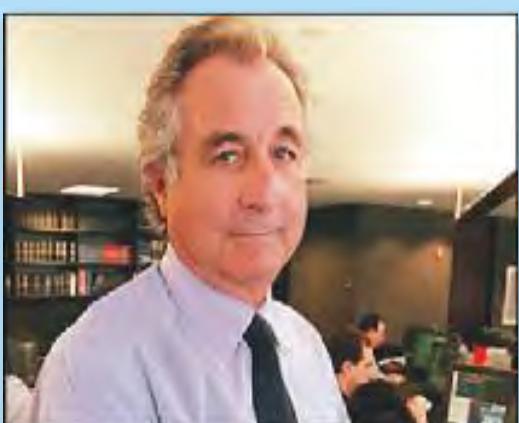
در گزارشی که از سوی وزارت اقتصاد چاپان منتشر شده، آمده است این کشور به زودی مقام خود به عنوان دومین اقتصاد بزرگ جهان را به چین واگذار خواهد کرد. این در حالیست که چاپان به مدت چهل سال پس از آمریکا دارای بزرگترین اقتصاد جهان بود.

این نتیجه گیری با پیش بینی صندوق بین المللی پول همخوانی دارد که معتقد است میزان رشد ناخالص داخلی چین در سال 2010 از رشد ناخالص داخلی چاپان بیشتر خواهد شد، چنانچه چاپان همچنان در رکود اقتصادی باقی بماند ممکن است سبقت گرفتن چین بر چاپان، در نیمه دوم سال 2009 اتفاق بیافتد. انقباض اقتصاد چاپان در سه ماه اول سال 2009 معادل سالانه 14 اعشاریه دو درصد بود که بدترین عملکرد اقتصادی این کشور محسوب می شود.

در گزارش دولت چاپان آمده است که در دهه های 1970 و 1980، آمریکا و اروپا با مشکلات مشابهی روبرو بودند ولی این کشورها توانسته اند از راه ابتکار در تکنالوژی اطلاعاتی و نیز امور مالی، رشد اقتصادی خود را افزایش دهند.

قابل ذکر است که بحران اقتصادی جهان صدمه زیادی به اقتصاد چاپان وارد کرده اما با وجود این از نظر درآمد سرانه، چاپان 10 برابر ثروتمندتر از چین است.

برنارد میدوف به 150 سال زندان محکوم شد.

برنارد میدوف، سرمایه دار آمریکایی توسط یک محکمه در نیویارک به جرم بزرگ ترین سرقت سرمایه گذاری در تاریخ آمریکا به 150 سال زندان محکوم شده است.

قاضی محکمه گفته است: آقای میدوف، هفتاد ساله، در طول 20 سال میلیاردها دالر از مشتریان خود اختلاس کرده و با ایجاد شرکت های تقلیبی، سرمایه ها را به حساب خود منتقل کرده است. گفته می شود که آقای میدوف به میلیاردها دالر کلاهبرداری از سرمایه گذاران اعتراف کرده و به گفته قاضی محکمه، این متهم به حد اکثر مجازات محکوم شده است.

اصطلاحات و مفاهیم اقتصادی و تجاری

معاون سرمهحق عبدالحکیم رامیار

پشتون	دری
اقتصادی پالیسی	<p>پالیسی اقتصادی</p> <p>پالیسی اقتصادی عبارت از بیان و روش های نیل به اهداف اقتصادی است که توسط یک دولت یا یک حزب سیاسی، یک شرکت و یا یک تاجر به کار گرفته می شود. از جمله سیاست های اقتصادی دولت ها، از سیاست های تأمین اشتغال کامل، نیل به رشد بالای اقتصاد ، کاهش نا عاید کمول، دبیو ثبات او نورو څخه یادونه وکرو . هغه شیوه او لاری چې د اقتصادی پالیسی ټاکل شویو مخوا ته لاسرسی او رسیدل ممکن کوي د پالیسی د ایزار و په نوم یادیوی . چې بیلګي یې مالی - پولی پالیسی قانونی کنترول (لکه د بیوجوری او دا جاری کنترول) دی .</p>
بازار	<p>بازار</p> <p>بازار هغه خای دی چې عرضه کونکی او تقاضا کونکی په هغه کی معاملی اجرا کوی او په منظم ډول په کی توکی او خدمتونه مبادله کوی .</p> <p>کیدای شی دا اړیکې مخ په مخ وی چې په دی صورت کی بازار یوه محدوده او ټاکلی سیمه ده . او کیدای شی پلورونکی او پیرونکی په مستقیمه توګه یو له بل سره ونه ګوری او پلورل و پیرل د تليفون ، تلکس ، انترنت او یا کومی بلی الکترونیکی وسیلې له لاری تر سره شی .</p> <p>چې پدی صورت کی ، یا چې په داسی حالت کی بازار یوه خاص محل ته اړتیا نلري .</p> <p>بازارونه د بیلا بیلو عواملو او ځانګړنو له نظره نوموی . د یوه خاص قشر په نوم مثلاً ماشومانو دنائځکو بازار د یوه خاص توکی د بازار ، د زیرو توکو بازار او نور .</p> <p>بازار دیرو ډولونه لری . چې د بیلکی په توګه د پانکی د بازار ، د پیسو بازار ، تور بازار ، ګډ بازار ، کامل بازار ، باندنی بازار ، د کتابونو بازار د زیرو شیانو د خرڅلا و بازار او نورو څخه نوم اخیستانی شو .</p>

حصول استقلال کشور و تأثیرات آن بر پروسه های اقتصادی و اجتماعی

معاون سرمهحق عبدالصابر جنبش

با تصویب نظامنامه اساسی اصلاح دستگاه دولتی افغانستان توسط حکومت امان الله خان آغاز گردید یکی از مهمترین ارگانهای دولت ایجاد شورای قانون گذاری در کشور بود که به نام شورای دولت یاد می شد. این شورا که نیمی از اعضای آن انتخابی و نیم دیگر آن توسط شاه انتصاب می شدند، وظایف مهمی را از قبیل تهیه و تنظیم مسلسل قوانین و لوایح دولتی را به دوش داشت. شورای دولتی پرورده های قانون را تدقیق و غرض تصویب از طریق مجلس وزیران برای شاه می فرستاد، بودجه دولت، معاهده ها و معامله ها با خارج را رسیدگی می کرد.

اصلاح دستگاه دولتی توسط امان الله خان در سال ۱۹۲۱ میلادی نقش مؤثری را در پروسه تحولات اجتماعی کشور بازی نمود، طرح و تصویب نظامنامه تشکیلات اساسی افغانستان برای اولین بار در تاریخ سیاسی کشور به حیث دومین سند مشروط که تشکیل وظایف ارگان های قدرت دولتی و اداره مرکزی و محلي را تحکیم نموده بود، می باشد.

طبق این قانون در رأس ارگانهای فعال قانونگذاری و اداری کشور «امیر» قرار داشت که در عمل از قدرت نامحدود برخوردار بود.

حصلول استقلال سیاسی افغانستان در سال ۱۹۱۹ میلادی منحیث یک واقعه تاریخی در رشد بعدی پروسه های اجتماعی کشور تأثیر عمیق وارد نمود. جنبش آزادیبخش ملی ۱۹۱۹ میلادی که در رأس آن جوانان افغان و هواخواهان ایشان قرار داشتند، عملی نمودن برنامه های اصلاحی به ویژه در بخش های اجتماعی از خطوط اساسی این برنامه بود. استقلال سیاسی افغانستان امکان وسیعی را برای تحولات اجتماعی، سیاسی و اقتصادی که زاده نیازهای عینی تکامل تاریخی بود، آمده ساخت. اهداف

اساسی برنامه تحولات اجتماعی حکومت امان الله خان را بعد از حصول استقلال به نوبه اول از بین بردن عقب ماندگیهای اجتماعی و اقتصادی قرون وسطی تشکیل می داد. حکومت جدید بعد از تصفیه حساب با دولت هند برخاستند و از برنامه تحولات اجتماعی آن حمایت نمودند. دولت در قدم اول متوجه تحکیم بنیان وحدت ملی افغانستان گردید و عاقلانه این وحدت ملی را به محور برادری و حقوق مساوی مردم افغانستان به گردش انداخت.

امان الله خان به منظور رفع پسمانیها و ایجاد تحولات عمیق اجتماعی در کشور که بتواند جامعه را به سوی پیشرفت و ترقی رهنمون کند، دست به یک سلسله رiforms ها زد که در دو مرحله مورد اجرا قرار گرفت. مرحله اول ۱۹۱۹ میلادی تا ۱۹۲۴ و مرحله دوم از ۱۹۲۸ میلادی به بعد.

یکی از مهمترین تحولات اول اصلاحات اجتماعی دولت طرح و تصویب قانون اساسی یا نظامنامه علیه دولت افغانستان بود که در سال ۱۳۰۱ خورشیدی در لويه جرگه ۸۸۳ نفری در جلال آباد مورد بحث و تصویب قرار گرفت و از شروع سال ۱۳۰۲ خورشیدی بعد از توشیح پادشاه مورد تطبیق واقع شد. بدین طریق افغانستان برای نخستین بار در تاریخ خود دارای قانون اساسی گردید که دادن و جایب و وظایف دولت در برابر مردم و از مردم در برابر دولت تعیین و تثبیت شد.

چنانکه بر علاوه تأسیس مکاتب زنان، انجمان نسوان تأسیس گردید و یک تعداد از دختران به منظور فراغیری تحصیلات عالی عازم ترکیه شدند. در عرصه مطبوعات با انجام نظامنامه مطبوعات به تعداد ۱۳ جریده و مجله به مصرف دولت از قبیل ارشاد النسوان، جریده اتحاد مشرقی، روزنامه افغان، مجله معارف، جریده امان افغان، مجله اردو، جریده اتفاق اسلام، جریده بیدار، روزنامه حقیقت، جریده انتقادی ستاره افغان و جریده طلوع افغانستان نشر و چاپ گردیدند که یک تعداد از این جریده ها تا امروز به شکل روزنامه نشر می گردند از قبیل روزنامه اتفاق اسلام در هرات، روزنامه بیدار در مزار شریف، روزنامه اتحاد مشرقی در ننگرهار، روزنامه طلوع افغان در کندهار و مجله اردو در کابل.

با تصویب نظامنامه اساسی ۱۳۰۲ خورشیدی اهل فکیک قوا (مقنه، اجرائی و قضائی) به میان آمد. به طور کلی رiform های حکومت جوانان افغان به خاطر از میان بردن اشکال کهنه ساختمان فیودالی (ملوک الطوایفی) و رشد سریع عناصر تازه فرماسیون اجتماعی، اقتصادی بود. اهداف عده اصلاحات را در مراحل نخستین آن کاهش قدرت فیودال ها و عناصر عننه پسند تشکیل می داد. مگر این اصلاحات نتوانست آن طوری که پیشینی شده بود به نفع دهقانان جامعه تمام شود، در واقع در پرسه تحولات اجتماعی این دوران وضع دهقانان نه تنها بهبود نیافت بلکه فشار مالکان بزرگ برایشان بیشتر گردید.

سیاست مالیاتی دولت تغییراتی در عرصه اقتصادی و هم در عرصه مناسبات اجتماعی کشور رونما ساخت، زیرا این سیاست از یک طرف به بسط و توسعه بازار داخلی و گذار از تولید طبیعی به تولید کالایی و از سوی دیگر به ورشکستگی دهقانان منتج شده آنان را مجبور ساخت که در ابتدا تمام محصولات و بعداً زمین هایشان را بفروشند و همچنان در این روند جریان سود و سلم نیز گسترش یافت. به این ترتیب پرسه بی زمین شدن دهقانان که زمین ایشان را بیش از پیش تحت ستم مالکان و زمین داران بزرگ قرار داد، جریان پیدا کرد.

مرحله دوم رiform ها با اصلاحات اجتماعی، اقتصادی جوانان افغان با عودت شاه امان الله از سفر طویل المدت وی از کشورهای آسیایی، آفریقایی و اروپایی آغاز گردید

به همین گونه نظامنامه اساسی مذکور آزادی و مساوات دینی و مذهبی را در بین اتباع افغانستان تضمین نمود چنانکه ماده هشت این نظامنامه چنین حکم می کند: « همه افرادی که در افغانستان می باشند بلا تفرقی دینی و مذهبی تبعه افغانستان گفته می شوند ».

آنچه نقش نظامنامه مذکور را در پرسه تحولات اجتماعی کشور خیلی بارز و ارزشمند و نمود می سازد همانا حکم ماده یازده نظامنامه مذکور در رابطه به حقوق و آزادی های افراد کشور می باشد. به اساس این ماده نظامنامه در افغانستان اصول اسارت و بردگی که میراث دوره مطلقیت امیر عبدالرحمان خان بود به کلی لغو گردید و در حدود هفتاد ساله و کنیز در شهر کابل از منازل اربابان خود برآمدند. به همین ترتیب مواد ۲۲ و ۲۴ نظامنامه اساسی ۱۳۰۲ خورشیدی اصول بیگار، شکنجه و زجر را در جامعه به کلی تحریم نمود.

آنچه از همه بیشتر در زمینه تحولات اجتماعی این دوره در قانون اساسی ۱۳۰۲ خورشیدی به حیث یگانه منبع آزادی های سیاسی به آن اشاره شده بود، همانا آزادی مطبوعات بود که مطابق به نظامنامه مخصوص آن علاوه گردید، این نظامنامه در اثر پاشاری آزادی خواهان منور و مترقی افغانستان به نشر رسید.

مطابق به قانون مذکور هر کس از اتباع افغانستان حق داشت جریده ها را آزادانه چاپ و نشر کند. چنان که در آن دوران مرحوم محبی الدین انبیس جریده ملی انبیس را تأسیس و نشر نمود و همچنین احمد راتب جریده نسیم سحر را به نشر رسانید، ناشرین جریده های مذکور با در نظر داشت نورم های قانونی نواقص دولت را انتقاد می کردند.

طبق ماده ۶۸ نخستین قانون اساسی افغانستان دوره ابتدایی تعلیم و تربیه اجباری و مجانی اعلام شد و یک تعداد مکتب ها در مرکز و ولایات تأسیس گردید که تعداد شان به (۳۲۲) باب می رسید که در حدود پنجاه و یک هزار شاگرد در آن ها مصروف تحصیل بودند. دولت امنی به منظور ارتقای سطح تعلیمی دسته بی از محصلان را به کشور های خارج چون اتحاد شوروی، فرانسه، جرمنی، ایتالیا و ترکیه اعزام نمود. آنچه در پرسه تحولات اجتماعی این دوره نقش عمده را بازی نمود همانا توجه به تعلیم و تربیه زنان یعنی نیم نفوس کشور می باشد.

لذا می توان گفت که شاه امان الله به حیث رهبر ترقی خواه و طرفدار سر سخت تغییرات به امور ساختمانی و تشکیل اجتماعی مبنی بر تمدن جدید، فرهنگ، اقتصاد و صنعت پرداخت، که اینها همه تأثیرات قابل ملاحظه ای را در تحولات اجتماعی جامعه وارد نمود.

آنچه موقفیت دولت جوان افغانستان را در مراحل نخستین آن به ویژه در پروسه تحولات اجتماعی جامعه موثریت می بخشید هماناً جنبه های مردمی آن و حمایت توده های مردم از آن بود. این امر مسلم است که هرگاه نظام یا دولتی جانب مردم را رها کند و کمتر از حمایت و پشتیبانی آنها برخوردار گردد به سرشاریب سقوط و به تزلزل مواجه می گردد که نمونه بارز آن سقوط حکومت امان الله شاه بود.

گرچه دولت در تطبیق این ریفورم ها و برنامه های اصلاحی نظر به مداخله دشمنان داخلی و خارجی ناکام گردید و کار از سیر واقعی اش خارج شد و امکانات زیاد جهت از هم پاشیدن شیرازه مملکت فراهم گردید. مگر این دولت و اقداماتش به ویژه در پروسه تحولات اجتماعی جامعه در سیر تاریخ کشور ما اهمیت بزرگ داشته و صفحات روشن تاریخ مملکت را تشکیل می دهد.

شاد باد روان پاک شهدای معركه استقلال کشور

که خصلت رادیکالی و افراطی داشت، به طور عموم سفر شاه امان الله در این کشورها خیلی موثر بود در این سفر مناسبات سیاسی تحکیم یافت و روابط اجتماعی و اقتصادی با کشورهای جهان برقرار گردید، بازگشت به وطن به منظور لغو اساسات کهن فیووالی همزمان با طرح یک سلسه ریفورم های تازه بود، وی در جلسه لویه جرگه ۱۳۰۷ خورشیدی در پغمان مسوده ریفورم های تازه را ارایه نمود که طبق آن ملاکان بزرگ و رئیسان قبایل از امتیاز های مختلف خویش محروم می شدند و به همین ترتیب از امتیاز قشرهای روحانی کشور که در آن زمان سیاست اصلاح طلبانه دولت را تخریب می کردند کاسته شد. پادشاه و طرفداران وی سعی کردند تا مناسبات خانوادگی و ازدواج را به شکل عصری و قانونی تنظیم کنند، به این منظور سن قابل ازدواج برای پسران ۲۲ سال و برای دختران ۱۸ سالگی پیشنهاد گردید این پیشنهاد با مخالفت وکلای لویه جرگه مواجه گردید و رد شد. اما بعداً طرفداران امان الله خان لوایح تازه ریفورم های اجتماعی خانوادگی را پیشنهاد کردند که مشتمل بر تدریس مشترک دختران و پسران در مکتب ها، فرستادن جوانان افغانی برای تحصیل به خارج، منع کردن تعدد ازدواج، لغو استفاده از چادری و ... بود.

به هر حال استقلال سیاسی افغانستان در حقیقت باب جدیدی را در تاریخ معاصر کشور ما باز نمود زیرا مردم افغانستان در نتیجه این اقدام قدم به صحنه نوینی از حیات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی گذاشتند و روح تازه در کالبد پژمرده این ملت دمیده شد.

سیاست در خانواده غضنفر

نویسنده: محمد امین متین اندوخی
قسمت سوم:
میرغضنفرخان

... چنانکه در باره کارروایی و مورد التفات قرار گرفتن غضنفر خان از جانب امیردوست محمد خان پادشاه وقت در کتاب سراج التواریخ آمده است.

«... امیرکبیر امیر دوست محمد خان از عرض مژده رسانی فتح افضل خان در ذیل آن از معاونت، یاری، صداقت و اخلاص شعاری میرحکیم خان شیرغانی و میرغضنفرخان اندوخودی نیز معروض داشته بوده چنانچه خلعت و خطاب نظام الملکی و منشور حکومت شیرغان را به نام میرحکیم خان خلعت و لقب امین الدوله و فرمان حکومت اندوخود را اسم غضنفرخان به پاس خدمتی که کرده بودند از راه اعطای در ترکستان بدینسان فرستاده و هم از حضور، نگین خاتم غضنفرخان را بدين سمع مزین و منقول فرموده روانه نمود.

امین الدوله شد میرغضنفر

زالطف امیر دادگستر

در واپسین سالهای حیات سیاسی اش با وصف نوازش های حکومت مرکزی درد و آلام ضدیت مخالفین را فراموش نکرده بود. حادثه اسفناک خشکسالی فاجعه دیگری بار آورد. غضنفرخان با تدارک مواد مورد ضروری خاصتاً خار و برگ به چاروا داران یاری رسانید. مردم طبق عننه بزرگ اسلامی به خاطر رهایی از این نابسامانی به نیاش و نذر و نیاز پرداختند.

سال دیگر با فرار سیدین بارشاهی موسی این مصیبت تباہ کن مرفوع گردید و زندگی مردم به حال عادی برگشت. که در این مقطع زمانی توسط دوستان دروغینش مسموم شده بود با وصف زیاد شدن رنج و تعجب، سیرابی گلشن آمال شادابی مزارع و پیکال را فال نیک شمرده دوگانه بی به گونه شکرانه بر جا نمود و سپس به رحمت ایزدی پیوست. خداوند (ج) رحمتش کند. مردم اندوخی نبودش را ضایعه پنداشته تأسف کنان گفتند.

غضنفرخان چه مرد عاقلی بود

خبربر نکته سنجد و عادلی بود

مقبره اش همچنان تربت زوجه اش در جوار آرامگاه بابا سنگو در اندوخوی موقعیت دارد و سنگ نیشته بی به همت مرحوم الحاج عبدالغفار غضنفر (۱۳۸۲ ش) روی تربت مذکور نصب شده است. پس از وفات میرغضنفرخان پسرش میردولت خان جانشین پدر گردید.

میر دولت خان

ابن میرغضنفرخان از واپسین امرای محلی در اندوخوی بوده است که پس از وفات پدرش به حیث حاکم اندوخوی به کار آغاز یده به انجام یکرشته کارهای عام المنفعه اقدام می نماید. قول خبره گان معمر به ویژه سخنان نواسه پسری اش عبدالله بیگ بن کته خان (۱۳۷۹-۱۲۸۳ هجری شمسی) حاکیست: میردولت خان در جنب کارهای فرنگی به ترمیم اماکن متبرک و اعمار مساجد، خوانق بیشتر توجه داشته، چنانکه ضریح آرامگاه بابا سنگو مشهور به بابای ولی علیه الرحمه که در شهر قدیمه اندوخوی موقعیت دارد به اثر هدایت و مساعدت مالی وی توسط درودگر ادن ماهر تهیه و بر تربت مذکور نصب گردیده است. در نیشته ایی که به گوشه ضریح مذکور جلب توجه می کند، آمده است (... به امر عالیجاه، رفیع مکان، امین الدوله میردولت خان معمول شد. عمل او سناقره عمل اوستا خدای نظر عمل اوستا مولان ۱۲۹۸ هجری قمری).

کاربرد واژه عالیجاه، رفیع مکان، امین الدوله را در مورد میردولت خان نمی توان کار عادی و یا تصادفی تصور کرد. خبره گان بدین باور اند، القاب ذکر شده به گونه یقینی از جانب مراجع ذیصلاح وقت عنوانی میردولتخان به پاداش حسن اجرآت و کارروایی های نیک وی منظور گردیده است.

بدینسان میردولت خان در دوره امارتتش تلاش می ورزید به خاطر انکشاف حیات اجتماعی مردم اندخوی گام فراتری گذارد. متناسفانه سنگ اندازی های جنجال برانگیز اجانب در مسیر کارش موانعی ایجاد می کند. تفسیر این رویداد ناگوار را در مقالتی بررسی نموده ام علاقمندان می توانند در اثر دیگر مؤلف زیر عنوان «اندخوی و جایگاه آن در تاریخ» پشاور (۱۳۷۹ ص ۶۲) مطالعه کنند.

اندخوی در دوره میردولت خان

میردولت خان در وارسی امور اجتماعی و فرهنگی اندخوی دلسوزانه رسیدگی نموده میان مردم اندخوی از خود خاطرات نیکی بجا گذاشته است. تهیه ضریح تربیت باباوی(ع) در اندخوی یکی از کارهای برآزندۀ او است. ضریح یادشده با ظرافت عالی به امر و هدایت میردولت خان در اخیر سده سیزدهم قدری برتریت بباباوی(ع) نصب گردیده است. میردولت خان طرفدار تأمین عدالت اجتماعی بود. از خواستهای برق مردم دفاع و حمایت می کرد. او به احساسات مردم علیه زورگویی ها حرمت می نمود. زمانی که امیر عبدالرحمن خان بر اریکه قدرت تکیه زد، قیامهای مردمی علیه این امیر در نقاط مختلف کشور اوج گرفت. سهم برآزندۀ مردم اندخوی نیز در این قیام قابل یادکرد است. قرینه ها می رساند که قیام علیه امیر عبدالرحمن خان مقارت امارت میردولت خان اوج گرفته است. در این قیام مردم اندخوی به سرکردگی دلاورانی به نامهای مؤمن، مامی (محمد)، نورالدین همچنان دلیر مرد دیگری مشهور به پسر نجم الدین علیه امیر عبدالرحمن خان و عمال او به پا خاسته به صفوّف دسته مهاجم طرفدار امیر عبدالرحمن خان در منطقه دولت ایاد فاریاب ضربات نیرومندی وارد اوردند. شاعری به نام ذوقفار در اثر منظوم خود تحت عنوان «امیرنامه» که در برگیرنده واقعات دوران پادشاهی امیر دوست محمد خان، امارت امیر عبدالرحمن خان می باشد. گوشه هایی از این مصاف خوبین را بازتاب داده است. گروهی از دلاوران میمنه به سلسله مبارزات آگاهانه شان به خاطر سرکوبی گماشته گان امیر عبدالرحمن خان مقیم دولت آیاد طرح پورش می ریزند، همراهان با اتخاذ این تصمیم آنان، یک گروه مسلح به سرکردگی مؤمن اندخوی که در سطور بالا از آن ذکری به عمل آمده است، به منظور سهم گیری فعال در جنگ علیه جانبداران امیر عبدالرحمن خان، از اندخوی راهی دولت آیاد می شود، در این موقع حساس شخصی از نواحی «اسلیم» شیرین تگاب وارد میمنه شده از حرکت و طرح یورش دلاوران اندخوی به رستم نام فرستاده با صلاحیت امیر عبدالرحمن خان اطلاع می دهد. در امیر نامه ذوقفار شرح این واقعه بدینگونه سروده شده است:

بیامد به ترکان همی کینه جوی	شنیدم که قیوم از اندخوی
به همه بیاورده است آن ستრگ	«دره» یکهزار از سواران ترک
یکی چشم کور است آن بد عمل	سر آن گروه است مؤمن دغل
زبهر عداوت شده کینه ساز	بیامد سوی «دولت آباد» باز
بیایند و فردا شوند جنگجوی	بیاورد یک کندک اندخوی

سرانجام جنگ شدیدی بین دو نیروی متخاصم شعله ور گردیده هر دو جانب خسارات جانی را پذیرا شدند. قیوم و مامی به خاطر تدارک پیکار جویان تازه نفس و اپس به جانب اندخوی برمی گردند، در همین وقت نیروی دیگری تحت عنوان (بیرق اندخوی) آماده پیکار می شود. این نیرو به سرکردگی دلیر مرد ناموری مشهور به پسر نجم الدین چهت مقابله با عمال امیر عبدالرحمن خان راهی دولت آیاد می گردد. حصاریان (احیران امیر عبدالرحمن خان) با آمدن قیوم و مامی به دولت آیاد، دروازه قلعه را بر روی شان می بندد، اما قیوم که مرد هوشیار و ضد استبداد بود، می خواست با حصاریان داخل مذاکره شده طرف مقابل را از جانبداری امیر عبدالرحمن خان منصرف سازد. اما تلاش قیوم تاثیری بجا نگذاشت و کار به جنگ کشید، پیکار جویان (بیرق اندخوی) به سرکردگی مامی علیه خاصه داران صف آرایی نمودند، تبادل اتش صورت گرفت و در فرجم خسارات مالی و جانی به مردو جانب عاید گردید، ولی مبارزات حق طلبانه مردم ادامه یافت. هنوز شعله های اتش جنگ فروکش نکرده بود که دلیر مرد دیگری به نام نورالدین از اندخوی با هزار ترکی (هزار مرد جنگی) علیه بی عدالتی های امیر عبدالرحمن خان ظهور نمود، گماشته گان امیر عبدالرحمن خان از شبیخون جنگجویان نورالدین نخست در هر اس شده قوای کمکی هرات را جانب دولت آیاد گسیل می نمایند، قوای رستم در موضع دولت آیاد با مقاومت شدید رو به رو شده، هفتاد تن کشته بر جای می گذارد. رستم از کشته شدن سربازان خود تأسف می کند. باید گفت: که عده ترین قیام علیه امیر عبدالرحمن خان در صفحات شمال در سال ۱۸۸۸ میلادی به رهبری سردار محمد اسحاق خان پسرکاکای امیر موصوف به وقوع پیوست، اما این قیام مردمی از جانب امیر عبدالرحمن خان سرکوب گردید و سردار اسحاق خان با جمعی از سرحلقه های قیام کنندگان به بخارا متواری شدند. همزمان با این حوادث ناگوار میردولت خان تیز عازم کرکی گردیده در محلی به نام قوتلی قزل ایاغ (این موضع به نام قوتلی قزل ایاغ نیز یاد شده است) آنجا سکونت اختیار نموده پس از هجرت میر دولت خان شخصی به نام میر ابوطالب از جانب امیر عبدالرحمن خان به حکمرانی اندخوی مؤظف گردید. میر ابوطالب پس از اشغال وظیفه مینی بر اداره امور سیاسی و نظامی اندخوی فعالیت های سیاسی خویش را به نفع حکومت کابل دوام داد.

ادامه دارد...

دومین دور انتخابات ریاست جمهوری و شوراهای ولایتی گامی به سوی تحقق دموکراسی در کشور

تهیه کننده : اداره ماهنامه

مبارزات دور دوم انتخابات ریاست جمهوری و شوراهای ولایتی زیر نظر کمیسیون مستقل انتخابات در تاریخ 26 ماه جوزای 1388 خورشیدی عملاً آغاز گردید و قرار است تا 48 ساعت قبل از زمان برگزاری انتخابات که در نظر است در تاریخ 29 ماه اسد سال جاری برگزار گردد، ادامه یابد. در این دور چهل و یک نفر نامزد پست ریاست جمهوری شده اند که هر کدام برنامه ها و استراتژی خاصی برای پیشبرد دولت آینده کشور دارند ، ماهنامه غضنفر بانک در این مورد با برخی از نامزدها گفتگویی داشته است که توجه خوانندگان را به آن جلب می کنیم.

وحید عمر، سخنگوی ستاد انتخاباتی حامد کرزی گفت : مردم از عملکرد مثبت دولت حامد کرزی طی پنج تا هفت سال گذشته راضی اند زیرا دولت طی این مدت سیستم های اداری، معارف، صحت، خدمات عامه، مالی و حکومت داری محلی را احیا و بازسازی نموده و اگر مجدداً به پیروزی برسد، سیستم های ایجاد شده را سمت دهی و فساد اداری را کاملاً ریشه کن خواهد کرد. وی افزود: اکثر نهادها و احزاب سیاسی مطرح در کشور، از نامزدی حامد کرزی حمایت کرده و احتمال دارد در طول مبارزات انتخاباتی کاندیدان بیشتری از نامزدی خود به نفع حامد کرزی، دست بکشند.

وحید عمر می گوید: حامد کرزی از مناظره تلویزیونی استقبال می کند زیرا مناظره تلویزیونی روش خوبی در مبارزات انتخاباتی است، به شرط این که در مناظره پرنسیپ های آن رعایت و احترام متقابل حفظ شود.

خانم شهلا عطا یکتن از زنان نامزد برای پست ریاست جمهور سال 1388 در مصاحبه با ماهنامه غضنفر بانک گفته است: « ما از کمیسیون مستقل انتخابات تقاضا نمودیم که نام برخی از کاندیدا هایی که دست شان به خون ملت افغانستان آغشته است باید از لیست کاندیدا ها حذف شود اما متسافنه که چنین نشد و این امر نگرانی هایی را برای مردم افغانستان ایجاد کرده و مستقل بودن کمیسیون را نیز زیر سوال برد است.» وی رعایت اوامر شریعت اسلامی، تطبيق قانون اساسی، حفظ وحدت ملی، بازگشت عملی زنان در عرصه های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی، دفاع از حقوق اقیلت ها، دفاع از آزادی بیان، تأمین عدالت اجتماعی و ادامه راه سردار محمد داؤد را از آرمانها و اهداف عالی خود توصیف کرد و از مردم تقاضا نمود که خدمت گذار واقعی را انتخاب کنند، نگذارند پنج سال دیگر مردم درد، فقر، بیکاری و آوارگی را تجربه کنند.

بیژن بیژن یکتن از نامزدهای پست ریاست جمهوری سال 1388 در مصاحبه با ماهنامه غضنفر بانک گفت : یک بار دیگر به تعهد خود تأکید می نمایم که در صورت پیروزی، مردم افغانستان در پرتو برنامه های اقتصادی کاملاً استثنایی که من مطرح کرده ام ، زندگی مرفه و با سهولتی خواهند داشت وی در مورد اقتصاد بازار گفته است: « اقتصاد بازار یک مدل شناخته شده اقتصادی است و لی در زندگی ما مطابقت ندارد ما باید پله های دیگر را عبور کنیم تا به نظام بازار خود را برابر کنیم.» آقای بیژن در مورد عملکرد کمیسیون انتخابات گفت: « متسافنه تخطی های بسیار درشتی از آدرس برخی از نامزدها مشاهده می گردد، دیده نشده است که کمیسیون بی طرفی خود را حفظ و علیه آنها فیصله کرده باشد اما به خاطر دو روز تأخیر در تهیه فورم ثبت جایداد های من که اصلاً

چیزی برای ثبت نداشتم، آن را بزرگ ساخته و به رسانه ها مطرح کرده است». وی افزود: «برای جلوگیری از حرکت های قانون شکن و غیر اصولی برخی از نامزد ها، شورای همکاری میان نامزد ها را تشکیل داده ام که تا اکنون در حدود بیست نامزد عضویت این شورا را پذیرفته اند.» وی از مردم افغانستان تقاضا کرد که سرنوشت شان را خود شان رقم بزنند زیرا یکی از عوامل عقب مانی کشور ما اتکا به بیگانگان است.

و اقف حکیمی معاون ستاد انتخاباتی داکتر عبدالله گفت: «امیدوار هستیم که کمیسیون مستقل انتخابات در روشی قانون مسؤولیت خود را هرچه شفافتر انجام بدهد و اگر طبق گزارش یکی از تلویزیونها مبنی بر این که کارمندان کمیسیون مستقل انتخابات در توزیع اوراق تبلیغاتی آقای کرزی نقش داشته اند، عمل کنند نه تنها مارا نگران خواهد کرد بلکه شفافیت عملکرد و مستقل بودن آن زیر سوال می رود.» در اعلامیه ای که از سوی داکتر عبدالله عبدالله منتشر شده آمده است: «من و تیم همراه با ملاحظه اوضاع رقت بار کنونی، به خاطر ادای دین ملی و اسلامی و برای پاسخ گویی به خواسته های برقح شما وارد میدان شده ایم . برنامه من ایجاد تغیرات در همه عرصه های زندگی از جمله بازگرداندن احساس آرامش به هموطنان، کاهش مشکل فقر و بیکاری، تأمین رفاه و افزایش کارایی نهادهای اجرای قانون و عدالت در کشور است.»

سیدجلال کریم که به نام سید جلال نابغه شهرت دارد بین عقیده است که مشکلات اصلی که افغانستان برآن مواجه است، به شمول خطر تروریزم یک مشکل منطقی می باشد که افغانها به تنهائی نمی توانند به حل آن فایق آیند . براین اساس لازم است که همکاری دو جانب و همه جانبی میان همسایگان افغانستان بر اساس احترام متقابل مبنی بر شناسائی استقلال سیاسی و تمامیت ارضی یکدیگر موجود باشد تا مشکلات و قضایای موجود در افغانستان و منطقه حل گردد.

اما نور محمد نور سخنگوی کمیسیون مستقل انتخابات در گفتگوی اختصاصی با ماهنامه غضنفر بانک ضمن رد ادعای این نامزدها می گوید: ««دستور العمل مبارزات انتخاباتی (کمپاین) از سوی این کمیسیون در اختیار کاندیداها قرار گرفته است تا بر اساس آن رقابت سالم داشته باشند ولی در صورت مشاهده هر گونه تخلف و تخطی بدون تحقیک علیه آنها برخورد قانونی صورت می گیرد، سخنگوی این کمیسیون اسناد و شواهد تخطی هر نامزدی را جمع آوری و به کمیسیون سمع شکایات انتخابات ارایه و به رسانه ها مطرح می کند.»

از سوی دیگر مردم افغانستان به ویژه جوانان از رئیس جمهور آینده کشور شان توقع دارند که تأمین امنیت، بازسازی کشور، مساعد کردن زمینه کار، مبارزه با فقر، مبارزه با کشت و فاچاق مواد مخدر، قانونمند کردن نیروهای خارجی در افغانستان، فراهم کردن زمینه آموزش و امکانات درمانی برای همه مردم، مبارزه با فساد اداری و سپردن کار به اهل آن را در سرفهرست فعالیت های خود قرار بدند.

امان الله "خلیل یار"

سیلاو بهاری

یغیشتیریش نی کوتماقده لر. شوندہ ی کیم قنچه قروقچی لیک ییل لردن کیین تینگری تعالی لطفی بیلن بوندہ ی سیریاغین کیلگن ییل نان و نعمت لر فراوانچی لیک گه سببچی بولیشی هم تینگری نینگ لطفی گه باغلیق ایکن لیگی گه بر چه لر اینانه دیلر. بو ییل خوش هوا بهاری بیلن اولکه میز چراییگه سببچی بولیشی دن آرتیق بیز اوچون خوفسیزیلیک و صلح نی اوزی بیلن آلیب کیلسه دیب ولیسمیز کوز تیکنکن لر.

بو بهار توکه نیب یاز فصلی کیلیشی بیلن بیش ییل ایلگری اوتنکن سیلاو قیته تکرار باشقربیله دی، بو ییل ینه خلقیمیز رأی صندوقلری یانیده باریب اولکه میز نینگ جمهور رئیسی و ولایتی سورا را اوچون اوزو کیل لرینی سیلیدیلر

بونینگ یخشی لیگی بوندہ که ولیسمیز بیش ییل ایلگری تجربه قیلگن سیلاو بو ییل اینانلی

بیر نینگ یوریشی و ایله نیشی طبیعت قانونیگه باقه اوز اختیاریگه آلغه باره دی و دوام تاپه دی، بو یوریش لر و ایله نیشلر نتیجه سیده کیچه و کندوز، آیلر و فصللر و بیل لر اوتبیب کیله بیره دی. اینگ یخشی سی شونگه که کایناتده بو اوز گریش اوز خالقی و طبیعت قولیده دیر، بوندہ ی بولمه گنده بیز انسانلر طبیعت گه قرشی قیچه بوزوچی لیک لر قیلر ایدیک، بهار اورنیده کوز و یاز اورنیده قیش فصل لرینی سقلب، انسان بولیب انسان حقیده و برچه خلاقیق حقیده جفا لر روا کوره ر ایدیک، یخشی هم که بو اوز گریش لر بیز نینگ اختیاریمیز گه ایمس. شوندہ ی بولسه ده منه بو ییل کیلگن بهار کیشی خواهله سه با خواهله مه سه یخشی بهار، مول یاغینگر چی لیک لر و کوب سولیک بولیپ و بیل نینگ یخشی کیلیشی سیوینچی نی بیر و چی بیر بهار دیر. بو بهار نینگ هر بیر لحظه سی و فارم شمال لر ایسیشی، و شودیره ب یاغیب کیله دیگان یاغمیر لری خلقیمیز یوزیگه امید لر ایشیکی نی آچیپ بیر گوچی دیر وطنیمیز نینگ هر بیری کوم کوک میسه لر و قیزیل یشیل، آق و سریع گل لر، و چقنه گن بادام، شفتالو و تورلی میوه درخت لر آچیلیشی بیلن هر تمان گل و کوکه لم دیر، بهار نینگ یاقیمی هواسی هر بیر انسانگه یخشی تویغو و احساس اویغه ته دی. گل لر هیدی هر بیر انسانگه جان بخشلیدی و بیل نینگ یخشی کیلیشی سیوینچی نی بیره دی. اوشنده ی که ایته دیلر بیل نینگ یخشی کیلیشی بهاریدن بیلينه دی. شو مقوله گه باقه ۱۳۸۸ هـ ش بیل ولیسمیز اوچون یخشی و آمد لر بیل بولیشی ممکن. دهقانلریمیز و باغدار و چاروا دار لریمیز شوندہ ی بیر سیر یاغینگر چی لیک بیل نی قوانیب کوتماقده لر، دشت و دله لردہ بیر بغری نی بیرتیب دانه سیپگن بابا دهقانلریمیز مول حاصل

هر گز اونی ایاغ آستی قیلمه سه، هر قنده ی تبعیض و تعصب دن او زاغ بولیب افغانستاندہ یشیدیگن قوم قبیله لرنی بیر بیر اوییگه اینی آغه بیلیب برچه نینگ حقیگه قایل بولسه. ملی بیر لیک و ملی وفاق نی کوز قره چیغی دیک سقله آلسه. قوم پرستیلیک، منطقه پرستیلیک کسل لیگی اوننگه بولمه سه و سیلاو ده هیچ قنده ی دغل لیک و قونغار لیک قیلمه سه، لیاقت و شایسته لیگی بولسه اوشنده ی بیر کیشی نی جمهور رئیس دیب سیله آلسک کیله جگمیز یخشی بولیشی نی کوتیب بیله میز و شوکبی ولایتی شورا لر ده هم شو اصل نی کوز گه آلیب آلغه بارسک ان شاؤ الله بو بیل و کیله جک بیل لریمیز ترقی و تعالی تمان باریشمیز اوچون یول آچیب بیره دی. بو بهار و باشقه بهار لریمیز سعادتی بولیشی نی یخشی کوتیب آله میز.

بجریلیشی ممکن. بو اوچون که او تکن بیش بیل دوامیده ولس سیله گن جمهور رئیس نینگ بجرگن و بجرمه گن ایشلری خلق کوزی نینگ ایلده گی ده دیر. او تکن جمهور رئیس و سیلنگن و کیل لر قنچه لیک یوتوقلی ایکن لیک لری و قنچه آرقه گه قالگن لیک لری ولسیمیز گه یقال بیلی دیر، بو بیل ینه قنده ی کیشی گه رأی بیریب اولکه و اولکه داشلر تقدیری نی قنده ی بیر کیشی گه تاپشیریش حقیده چقور اویلیدیلر و یخشی تصمیم آله دیلر. بو بیل کی ایلده گیمیز ده قرار تاپکن سیلاو ده کته معامله ایتوچی دلال لر بو یروغیگه باقمیدن، هم جمهور لیک ریاستی سیلاوی و هم ولایتی شورا لردہ جمهور رئیس و وکیل سیلش اوچون دقت بیلن اوز رأی لرینی ایشلہ ته دیلر، بوندہ ی کیشیگه اوز رأی لری نی بیریب جمهور رئیس سیلیدیلر که او نینگ اختیاری اوز قولیگه بولسه. اوز گه لردن سوز آلیب اوز وطنی نی ساتمه سه و ولیس، تقدیری نی اهانت سقلب

تدویر سیمینار سنت و تجدد

ما که برای سالیان متتمدی بارونج تاریخی را به دوش کشیده اند و نیز برای کشور ما که گرفتار فقر شاخصهای توسعه انسانی است و آهنگ حرکت به سوی توسعه و پیشرفت را دارد، از اهمیت فراوانی برخوردار است.

وزیر امور زنان داکتر حسن بانوغضنفر نیز ضمن خوش آمد گویی به مهمانان گفت: «ما آرزو داریم تا این همایش، افقهای تازه ای را در راه شکوفایی مدنیت و تمدن در کشور ما بگشاید. وی ضمن ارایه بیانیه در رابطه به این موضوع، در مورد سیر تاریخی انسانها گفت: سنت و تجدد لازم و ملزم یکیگرند. سنت و تجدد و تکالوچی جدید همچنان به سیر کمالی خود ادامه می دهد و در خدمت هر چه بهتر انسان قرار می گیرد».

قرار است مقالاتی که در این سیمینار توسط اشتراک گفته شده ایه گردید، در قالب کتاب منتشر شود و به دسترس همگان قرار گیرد.

در اخیر پروگرام تحایفی از طرف وزارت امور زنان به اشتراک گفته شد که مقاله خوانان تقدیم گردید. قابل پیاده‌گردی است که وزارت امور زنان جهت بهبود وضع زندگی زنان و برآسانس پلان کاری ملی برای زنان افغانستان و به منظور حمایت از زنان، سیمینار هایی را به کمک ارگانهای همکار تدویر نماید. این دو مین سیمینار در سال جاری است که در کابل به ابتکار وزارت امور زنان تدویر یافت، قبلاً نیز سیمینار تحت عنوان «زن از دیدگاه قرآن» از طرف این وزارت دایر گردیده بود که اشتراک گفته شد از کشور های تاجیکستان، ایران و هندوستان در آن حضور داشتند.

سیمیناری تحت عنوان «زنان افغان و هند میان سنت و تجدد» به مدت دو روز به تاریخ ۹ سرطان سال جاری از طرف وزارت امور زنان به همکاری بنیاد افغان هند، در کابل دایر گردید.

در این سیمینار مهمانانی از کشور هندوستان، معاون دوم ریاست جمهوری افغانستان، مشاور ریاست جمهوری، وزیر امور زنان، سفیر افغانستان مقیم هند، سفیر هندوستان مقیم کابل، تعداد زیادی از نمایندگان منتخب مردم در پارلمان، اندیشمندان هر دو کشور، استادی پوهنتون و تعداد زیادی از زنان اشتراک نموده بودند.

هدف از تدویر این سیمینار مشترک: تقویت اذان عامه و بحث و تبادل نظر واستفاده از تجارب میان اشتراک گفته های هر دو کشور بود، در این سیمینار جنبه های مثبت و سوئیل فرهنگ و سنت مردم افغانستان و هندوستان و چالش های ناشی از تقابل سنت و تجدد از زوایای گوناگون مورد بحث محققان دانشمندان هر دو کشور قرار گرفت و روی موضوعاتی چون نقش زنان در عرصه های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، موقف زن در جامعه افغانستان و چالش های که فرا راه سنتگرایی و تجدد پسندی در افغانستان وجود دارد، بحث صورت گرفت.

در این سیمینار معاون دوم ریاست جمهوری استاد خلیلی ضمن ابراز تشکر و قدردانی از کسانی که زمینه چنین سیمیناری را فراهم نموده بودند تا بحث روی مسائل و مشکلات زنان در جامعه ما صورت گیرد، گفت: «بدون شک برگزاری چنین سیمینارها برای زنان جامعه

راههای دستیابی به آرامش ذهنی

لطفیه کریمی

ها و ضعف های خود واقع بین باشید. هر قدر نگرش شما نسبت به مسائل زندگی منطقی تر باشد، به آرامش بیشتری دست خواهید یافت.

۵- نسبت به انسان ها، عشق بی قید و شرط خود را نثار کنید، شما می توانید از دوستان، هم اتفاقی ها و هم صنفی های خود شروع کنید. یاد بگیرید که آنها را بدون قید و شرط دوست بدارید، در مقابل ضعف های آنها صبور باشید و خطاهای اهمال کاری هایشان را ببخشید. هر قدر نسبت به دیگران بخشش بیشتری داشته باشید احساس شادی و خرسندي بیشتری را تجربه خواهید کرد.

۶- معنای فدایکاری را حس کنید، دست بخشش داشته باشید ولی انتظار بازگشت نداشته باشید. دیگران را به شیوه خودشان خوشحال کنید. به افراد بی پناه، یتیم و فقیر کمک کنید. برای آنها بخوبی که خواهان پاری شما هستند پشت و پناه باشید و بدون آنکه منتی بر آنها نهید تکیه گاهشان باشید. هر قدر بیشتر ببخشاید، از الزامات و قید و بندها بیشتر رهایی خواهید یافت.

۷- افکار خود را بازسازی کنید، در افکار و عقاید خویش نسبت به شخص خود، بازنگری کنید. بیاموزید در مقابل خویشن صبور باشید و ارزشها، استعدادها و مهارت های خود را ارج نهید. خود را بدون هیچ قید و شرطی دوست بدارید. هر گونه ترس و تردید غیرمنطقی که در مورد خود دارد، کنار بگذارد. اگر دیدگاه مثبت و سالمی را در مورد خود داشته باشید یاد خواهید گرفت که خود را بدون قید و شرط قبول کنید و در این صورت از آرامش ذهنی کاملی برخوردار خواهید بود.

هر که هستید و هر کجا زندگی می کنید، آرامش را به زندگی خویش دعوت کنید و آن را در ذهن خود جایگزین سازید. اگر کلام و رفتار شما قرین آرامش باشد، بدون شک این ویژگی به دنیای اطراف شما نیز سرایت خواهد کرد. به خاطر داشته باشید برای رسیدن به این وضعیت، لازم است برخی قابلیت های ویژه را در خود پرورش دهید و شرایط خاصی را در زندگی خویش ایجاد نمایید. رعایت نکات زیر مقدماتی است که به شما کمک می کند در این مسیر گام بردارید:

۱- یاد بگیرید که گاه مسایل را سازید، بدین معنا که به هر مسأله ای دائما گره نخورید. وقتی در فکر مسایل خود هستید و به مرور آنها می پردازید، در واقع همیشه بار اضافه ای را با خود حمل می کنید که این خود سبب ایجاد اضطراب و هیجان در ذهن شما می گردد.

بیاموزید که با یک ذهن رها و آزاد زندگی کنید. این امر به شما کمک می کند که با هر محرك کوچک و یا مانع جزئی آشفته نشوید.

۲- به خود و خدای خود ایمان داشته باشید ، اگر چنین ایمانی را در خود تقویت کنید به راحتی از عهده مشکلات زندگی برخواهید آمد و ثابت قم و مطمین در راه رسیدن به اهداف خود گام خواهید برداشت.

۳- مثبت اندیش باشید، اگر از دیدگاه مثبت اندیشا نه ای بهره مند نباشید، همه چیز می تواند بی فایده و بی ثمر باشد. داشتن نگرش مثبت و امید، بهترین سلاح در مقابل ترس و اضطراب است.

۴- نسبت به انتظارات و برنامه ریزی های خود واقع بین و منطقی باشید، توانایی های خود را در موقعیت های خاص بشناسید و نسبت به عدم توانایی

خلاقیت در کودکان

ارسالی: سید رضا شریفی

خلاقیت شود، نحوه تربیت و استفاده از شیوه‌های دموکراتیک یا مستبدانه، اعمال نحوه انضباط و شیوه ابراز محبت هر کدام به نوعی در پرورش یا سرکوب خلاقیت کودکان مؤثر است. اساساً

پرورش عنصر انگیزشی خلاقیت باید در بستر خانواده صورت گیرد، زیرا مستعدترین محیط برای شکل دهی آن محیط کلامی و نظام تربیتی و رفتاری خانواده است. کودک و نوجوان اوقات زیادی را در خانواده سپری می‌کنند، بنابراین طبیعی است که بیشترین تاثیر را نیز از آن بپذیرند. بیان این نکته از آن روست که بگوییم هر چند می‌توان در محیطی غیر از خانواده (آموزشگاه یا جایی دیگر) به تقویت عناصر انگیزشی خلاقیت مبادرت ورزید، اما تاثیر این عوامل به اندازه و اهمیت عامل نخست نیست. پس بهتر است که هدایت‌ها و روش‌های اتخاذ شده محیط دوم یعنی «محیط یادگیری» به محیط نخست یعنی خانواده نیز انتقال یابد و در آنجا هم مورد تمرین و تقویت قرار گیرد؛ این انتقال زمینه‌های تثبیت و تحکیم انگیزش خلاقه را بیش از پیش فراهم آورده.

در واقع والدین از طریق درگیر شدن در فعالیتهای خلاق کودک در رشد خلاقیت او سهیم هستند. خانواده‌ها باید فرصت‌های لازم را برای سوال کردن، کنگاواری و کشف محیط به کودکان بدهند و هرگز آنان را تنبيه و تهدید نکنند. زمینه رشد خلاقیت در خانه زمانی فراهم می‌شود که

خلاقیت قابلیتی است که در همگان وجود دارد اما نیازمند پرورش و تقویت می‌باشد تا به سرحد شکوفایی برسد. فرد خلاق کسی است که از ذهن جستجوگر و افریننده برخوردار باشد.

خلاقیت عبارت است از « توانایی دیدن چیزها به شیوه های جدی، شکستن مرزها و فراتر رفتن از چارچوب ها، فکر کردن به شیوه متفاوت، ابداع چیزهای جدید، استفاده از چیز های نا مربوط و تبدیل آن به شکل های جدید».

می‌توان نتیجه گرفت که خلاقیت زاده فرآیندهای ذهنی و شخصیتی فرد بوده و به تولیدات و اثاری منجر می‌شود که نو و بدیع بوده، خاصیتی متكامل داشته و با واقعیتها، منطبق بوده و در غایت به سود جامعه بشری هستند.

خانواده یکی از عوامل بسیار مهم در رشد و پرورش خلاقیت کودکان محسوب می‌گردد که نقش مهمی در شکوفایی خلاقیت های کودکان دارد. از آنجا که کودک حساسترین مراحل رشد خلاقیت را در محیط خانه سپری می‌کند، محیط مناسب خانوادگی، شیوه و نگرش‌های صحیح فرزندپروری در رشد و شکوفایی خلاقیت سهم مهمی را ایفا می‌کند.

« کلیگان » (۱۹۷۱) معتقد است برای ظهور خلاقیت راههای زیادی در شیوه‌های فرزندپروری وجود دارد که می‌تواند باعث ظهور یا محو

ارزشی به مراتب بیش از بهترین و پیچیده ترین اسباب بازیها داشته باشد. کودکان خلاق می توانند با توجه به موقعیت و مکان خاص بازی را تغییر دهند، بازیهای جدید ابداع کنند، مقررات خاصی وضع کنند، رهبری بازی را در دست گرفته و با سازمان بندی منسجم چه به صورت فردی و چه به صورت گروهی بازی کنند. بازی این گونه افراد از تنوع و گوناگونی آکنده بوده و می توانند با توجه به علائق خود و بازی کنان هدفهای بازی را اعمال کنند. در مقابل کودکانی که از خلاقیت بی بهره بوده و یا خلاقیت کمی دارند در بازی ها نقش پیرو را به عهده گرفته، خود را ملزم به رعایت کامل مقررات بازی می دانند، تخطی از قوانین را جایز نشمرده و بازی را بیشتر به عنوان وظیفه و کار تلقی می کنند تا وسیله ای برای رشد، بنابراین سهم آنها از لذت بازی کمتر از کودکان خلاق است.

ویژگیهای کودکان خلاق:

1. کودکان خلاق اغلب صریح و روشن صحبت می کنند. جزییات یک ماجرا را به تفصیل بیان می نمایند. این امر می تواند نشانه قدرت خیال و تصور زیاد او باشد.
2. دقت و توجه شدید در گوش دادن، مشاهده کردن یا انجام دادن کارها دارند.
3. شور و نشاط و مشغولیتهای شدید جسمانی دارند.
4. در صحبت‌های خود از قیاس استفاده می کنند.
5. عادت به بررسی منابع مختلف دارند.
6. با دقت به اشیا و پیرامون خود می نگرند.
7. اشتیاق به صحبت کردن درباره کشفیات با دیگران دارند.
8. توانایی ابداع بازیهای جدید و تغییر در بازیها دارند.
9. کنگاوای زیادی برای درک از امور دارند.
10. در گفتار خود جسارت زیادی دارند.
11. سوالات عجیبی طرح می نمایند.

اما انگیزه و خلاقیت کودک در محیط خانواده زمانی از بین می رود که:

به کودکان تان آزادی زیادی بدهید و به آنها به عنوان یک فرد احترام بگذارید، از نظر عاطفی در حد اعتدال به آنها نزدیک شوید و بر روی ارزشهای اخلاقی تأکید نمایید. محیط خانه را به صورتی درآورید که در آن فعالیت، بازی و خنده به مقدار زیادی وجود داشته باشد. شما و کودکانتان سعی نمایید کارها را به روش های جدید و جالب انجام دهید. با تشویق و تأیید رفتار کودک و فراهم آوردن زمینه های مساعد و تدارک بازیهای دلخواه او، قدرت تخیل و خلاقیت کودک را تقویت کنید. خیالپردازیهای کودکان را سرزنش نکنید زیرا خلاقیت او را محدود می سازید.

تحقیقات نشان می دهد که والدین کودکان خلاق در رفتار خود هماهنگی بیشتری نشان می دهند، کودکان خود را آنگونه که هستند قبول دارند و آنها را به کنگاوای درباره اشیاء و امور تشویق می کنند و کودکان خود را در انتخاب موضوعات مورد علاقه آزاد می گذارند و کارها و برنامه های آنان را تحت نظر دارند و پی گیری می کنند.

شایسته است والدین تا آنجا که امکان دارد کودکان خود را مستقل بار آورده و در ایجاد اعتماد به نفس، آنان را پاری کنند و دستاوردهای آنان را با آغوش باز پذیرا شوند و هنگام شکست، به جای سرزنش، راهنمایی و راهگشایی مشکلات کودکان خود باشند، تا کودکان بتوانند ضمن احساس ارزشمندی در انجام کارها، راه حل ها و عقاید غیر معمول و دور از ذهن را نیز بیازمایند، چراکه چنین کارهایی پایه و مایه اصلی خلاقیت است.

اغلب اوقات اگر کمی دقت و حوصله کنیم متوجه وجود خلاقیت در بچه ها می شویم. بهترین زمان برای اطلاع از خلاقیت کودکان ، تماشای آنها به هنگام بازی است. خلاقیت عامل مهم بازی است. کودک را در حالی که آزادانه و فارغ البال با مواد و اسباب بازیباش سرگرم بازی است تماشا کنید. کودکان خلاق اغلب برای هر یک از وسایل بازی خود موارد استفاده متفاوتی پیدا می کنند و قبل از اینکه به سراغ وسیله دیگر بروند از آن به انواع مختلف استفاده می نمایند. کودک خلاق اغلب از منابع خود به انواع اشکال مختلف و گاه حیرت انگیز استفاده می کند. ممکن است یک جعبه خالی برای کودک خلاق

خلاقیت در کودکان

5. به عنوان بزرگسال، خود به انجام کارهای خلاق پردازید و اجازه دهید کودکان شما شاهد کارهای خلاق تان باشند.
6. به شیوه های آموزشی در خانواده خود توجه داشته باشید.
7. برای کارهای خلاق دیگران ارزش قابل شوید.
8. از تأکید بر تصورات قالبی در خصوص جنسیت کودکان شدیداً خودداری نمایید. (به عنوان مثال دختر موتر بازی نمی کند، پسر گدی بازی نمی کند یا پسرگریه نمی کند).
9. امکان شرکت در فعالیت ها و کلاسهای ویژه را برای آنان فراهم نمایید.
10. اگر مشکلات یا گرفتاریهایی در خانواده وجود دارد از آن مشکلات به شیوه مثبتی استفاده کنید و با تشویق به کودک خود اجازه ابراز احساسات و اظهار نظر بدهید.
11. توجه داشته باشید که استعداد فقط سهم کوچکی از خلاقیت است و تمرین و نظم بخشیدن به آن از اهمیت بیشتری بر خوردار است.
12. اجازه بدهید کودک آزاد باشد حتی اگر رفاقتارهای عجیب از او سر برزند و سعی کنید در حضور جمع کودک خود را خلاق معرفی نکنند؛ در غیر این صورت اطرافیان انتظارات بیش از حدی از کودک شما خواهند داشت.
13. با کودک خود شوخ طبع و مهربان باشید.

مهارت های شاد زیستن در زندگی

جميل سليماني

زندگی موهبت الهی است که به ما ارزانی شده است و تا وقتی امید است، زندگی است. ما قدرت آن را داریم که نومیدی را به امید، شکست را به پیروزی و اشک را به خنده مبدل سازیم به شرطی که به زندگی و شگفتی های آن، به لذت ها، نامیدی ها، تلاش ها، رنج ها و دردها «بله» بگوییم، اگر بکوشیم کلماتی از قبیل: «بله»، «امکان دارد»، «همیشه»، «امیدوارم» و «می توانم» را در فرهنگ لغات خود و اعضای خانواده وارد کنیم آنگاه شاهد تجلی شادی ها خواهیم بود. ما قدرت آن را داریم که همه پدیده های شادی بخش زندگی را در اختیار داشته باشیم و آنها را برای خود خلق نماییم. فقط کافیست تصمیم به تغییر بگیریم.

اگر تصمیم بگیریم از امروز هر لحظه با عشق زندگی کنیم معنی و مفهوم حیات و شادزیستن را بهتر درک خواهیم کرد و از آن لذت خواهیم برد. به قول نازک اندیشی: «زندگی ریاضیات است، پس اعتماد را در راویه چشمانمان جای دهیم، شادی را به توان برسانیم، غم و اندوه را تفرق کنیم، کینه و نفرت را جذر بگیریم و همدلی و دوستی را ضرب کنیم و محیط و مساحت محبت را در دایره قلب دیگران به دست آوریم.»

شاد زیستن چیست؟

انسان موجودی شادی خواه و لذت طلب است. هرگز داشتن مال و اموال، نشانه خوشبختی و بی نوایی و فقر نشانه بدیختی نیست. اگر چنین بود ثروتمندان باید شادترین و فقرا بدیخت ترین افراد می پوندند، در حالی که همیشه چنین نیست. تمام شورها، شوق ها و لذاید بهشت زندگی منتظر کسانی است که با تلاش و تفکر و مقاومت، خود را به این بهشت می رسانند. بهشت در نزدیکی ماست ولی فقط برای کسانی متجلی می شود که دلشان ناب باشد. این افراد دلیر و امیدوار زندگی می کنند تا همیشه شاد و بانشاط باشند و از زندگی بپره مند شوند، درست است که گفته اند: «زندگی به یک شب تار می ماند، باید چراغ خود را به دست خود بیفروزیم و زندگی خود را روشن کنیم.»

آیا دقت کرده اید وقتی که احساس خوبی درباره خود دارید، دیگران هم بهتر از همیشه به نظر می رسانند؟ جهان بازتاب و عکس العمل رفتار خود ماست، وقتی از خودمان بیزاریم از همه بیزاریم و وقتی به آپجه که داریم عشق می ورزیم، تمام جهان در نظرمان دوست داشتنی است. بهتر است افکار شاد و سلامت داشته باشیم و سلامتی را حق انسانی و شایسته خود بدانیم. با خود ملایم باشیم و خانواده خود را بپذیریم، دوست بداریم و بدانیم که یکی از کلیدهای شادی و خرسندي تمرکز ذهن بر لحظه حال است. این لحظه تنها زمانی است که در اختیار داریم و از لحظه بهترین چیزی بسازیم که آن شادی است.

آبراهام لینکلن گفته: «اعلوب مردم تقریباً به همان اندازه شاد هستند که انتظارش را دارند». شاد بودن می تواند یکی از بزرگترین مبارزات ما در زندگی باشد. برای شاد بودن باید بر افکار شاد تمرکز کنیم. لازمه شاد زیستن جست وحشی زیبایی ها و خوبی هاست. همه چیز در دست ماست. به گفته کازانتراسکس: «فلم و کاغذ

و رنگ در اختیار شماست. بهشت را نقاشی کنید، بعد وارد آن شوید».

در میان ما انسان ها جمله «این هم می گزدد» رایج است. ما هرگز نمی دانیم که در آینده چه شادی ها، ثروت ها و نعمت هایی در انتظارمان است. پس لحظه حال را غنیمت بدانیم و نهایت استفاده را از آن ببریم.

شیوه های کسب احساس شادمانی در زندگی

۱ - هرگز از پرسش کردن باز نمانیم: هرگاه از انجام کاری دلزده و خسته شدیم از خودمان بپرسیم چگونه می توانیم کارهایمان را بهتر، سریع تر، ساده تر، آسان تر و سرگرم کننده تر انجام دهیم تا به هدف نهایی برسیم!

۲- احساس نالمیدی را از خود دور کنیم: اگر در مسیر زندگی امید خود را از دست دادیم مایوس نشویم و هرگز فکر نکنیم راهی را که پیش گرفته ایم، آخرین راه است. پیوسته به دنبال راه های دیگر باشیم چرا که: «عاقبت جوینده یابنده است».

۳- ضعف های خود را پذیریم: واقعیت این است که هر فردی ضعف هایی دارد، به جای فروماندن در ضعف های خود و گرفتار شدن در دام یاس و نالمیدی، بکوشیم انتقاد پذیر بوده و بر ضعف هایمان غلبه کیم و به دنبال راهکار باشیم.

۴- نقاط قوت خود را تقویت کنیم: انسان مجموعه ای از استعدادهای گوناگون است که می تواند با شناسایی و رشد و پرورش آن به کمال برسد. با کشف توانایی های خودمان و پرداختن به کارهای مثبتی که علاوه داریم، بیشترین لذت را از زندگی مان ببریم.

۵- از مطلق گرایی دوری کنیم: ما در گستره ای از نسبت ها زندگی می کنیم. تلاش کنیم از هر چیزی به نسبتی که می توانیم بهره گیریم. هیچ کس برای همیشه نمی تواند قهرمان شود. پس ما بیشترین تلاش را انجام دهیم و از نتیجه به دست آمده خرسند باشیم، خواه پیروز شویم یا نشویم.

۶- با خود صادق باشیم: صادق نبودن با خود، آسیب رسان تر از احترام نگذاشتن به خود است. مواردی را که با خودمان صادق نبوده ایم بپرسیم و راه صادق بودن را با بررسی خطاهای خود بیابیم. درس صادق بودن را به فرزندانمان نیز بیاموزیم.

۷- بیشتر به زندگی برسیم: گلی را در باغچه یا گلستان بکاریم و آن را به زندگی خود تشییه کنیم، همان طور که شاداب ماندن گل به رسیدگی و پرورش نیاز دارد، زندگی خود و خانواده ما هم به مراقبت، تقویت، پرورش و... نیاز دارد.

۸- درگذشته زندگی نکنیم: اجازه بدھیم غبار گذشته از شانه هایمان فرو ریزد، هراندازه در تیرگی گذشته گام برداریم از روشنایی آینده دورتر خواهیم شد. فروماندن در گذشته، فروماندن در سیاهی است. باید گذشته را به پرسش کشید، ناپاکی هایش را گرفت و زنگارهایش را زدود و از آن به متابه عنصری برای پی ریختن آینده و شادمان زیستن در حال، بهره گرفت.

خیام می گوید:

گر یک نفست ز زندگانی گزد
مگذار که حز به شادمانی گزد

۹- در حال شنا کنیم: در گذشته زندگی کردن و افسوس خوردن، دردی را دوا نمی کند، بلکه باید از گذشته و ناکامی های آن درس گرفت و بنای موفقیت را در زمان حال پی ریزی کرد تا آینده ای روشی پیش رو داشته باشیم. در آینده نیز زندگی نکنیم، زیرا ممکن است ما را به رویاهایی که شاید به وقوع نبیوندند، دلخوش کند و از واقعیت دور سازد. زندگی در زمان حال باعث می شود که علاوه بر واقع بینی از موفقیت هایی که داریم بیشترین و بهترین استفاده و لذت را ببریم. هر گاه در زمان حال زندگی کنیم ترس را از ذهن خود دور می سازیم، چون ترس مقوله ای است مربوط به حوادث آینده. تجربه ثابت کرده است، کسانی که در زمان حال زندگی می کنند، مشکلات گذشته آنها را خمیده و منفعل نمی سازد.

۱۰- روی مواردی که کنترول داریم متمرکز شویم؛ وقت خود را روی مسایلی که در حد کنترول ما نیست سپری نکنیم. بر آن چه میتوانیم کنترول کنیم مانند کمک کردن، سپاسگزاری کردن، کارکرد، خواندن، خندهیدن و مانند این ها متمرکز شویم.

۱۱- همچون کوه استوار باشیم؛ به حقوق فردی و اجتماعی خود آگاهی پیدا کنیم و برای دستیابی به آنها کوشنا باشیم. تلاش ما میزان دستیابی به حقوقمان را مشخص میکند. در نامالایمات زندگی، خود را نبازیم، از آنها درس بگیریم، بدانیم که شکست مقدمه پیروزیست، مشروط بر آن که علت یابی نماییم.

۱۲- یادگیری را فراموش نکنیم؛ مغز ماهیچه ای مانند سایر ماهیچه هاست. اگر مغزمان را با یادگیری و اندیشهیدن عادت ندهیم، ورزیده نمیشود. برای پرورش مغز بهتر است آن را با فعال کردن از طریق یادگیری، درگیر نماییم.

۱۳- در کمک کردن به دیگران پیشقدم باشیم؛ کمک به همنوع از وظیفه های مهم هر انسان است. کمک کردن به دیگران این احساس را در فرد به وجود میآورد که او فرد با ارزشی است و میتواند به زندگی دیگران معنی بخشید. همچنین وقتی میبینیم که توانسته ایم گره از کار دیگران بگشاییم، در درون خود احساس شادمانی و شعف میکنیم.

۱۴- گذشت داشته باشیم؛ همانگونه که لطف و مهربانی خداوند شامل حال بندگانش میشود چه خوب است ما نیز از خطاهای دیگران چشم پوشی کرده و راه آشتنی را هموار سازیم تا ضمن خوشحال کردن آنها، خدمان نیز با دور ریختن کینه ها به آرامش درونی دست یابیم، حافظ میگوییم:

دمی با غم بسر بردن جهان یکسرنمی ارزد
به میبفروش دلق ما، کزین بهتر نمی ارزد

حال چند توصیه پیشنهاد میشود: فکر کردن غیر از غصه خوردن است، غصه خوردن هیچ دردی را دوا نمیکند و فایده ای ندارد. در حالی که بر اثر فکر کردن راه هایی برای رفع نگرانی ها پیدا میشود. هیچ مشکلی تا ابد باقی نمیماند. پس برای رفع یا فراموشی مشکل پیشقدم شویم. زمانی که ناراحت هستیم خوب است محیط را ترک کرده و کمی پیاده روی کنیم. حرکت و ورزش اثر نشاط آوری دارد. اگر زمان ناراحتی چند متر را با سرعت بدومیم، خواهیم دید که حالت ناراحتی کاهش مییابد. به نکات مثبت واقعه (پیشامد ناخوشایند) نیز فکر کنیم. غم و افسردگی مسری است وقتی قیافه ما اندوهناک است، دیگران هم افسرده و ناراحت میشوند، همین طور وقتی شاد باشیم چهره دیگران شاد میشود. پس هنگام ناراحتی بهتر است جمع را ترک نموده و قدم بزنیم. هنگام روبه رو شدن با وقایع ناگوار نیز با تسلط بر محیط تلاش نماییم شادی از دست رفته را دوباره به محفل وحدمان دعوت نماییم. گذشته هرگز مساوی آینده نیست، هر چند که با نامالایمات رویرو شده ایم، میتوانیم فکر کنیم که دوران بدبختی به پایان رسیده و خوشبختی از فردا شروع میشود. راز شاد زیستن، انجام دادن آن چه دوست داریم نیست. دوست داشتن آن چیزی است که انجام میدهیم.

بهداشت خانواده

(راز جوان ماندن)

گردآورنده: سوسن
قسمت اول:

جلوگیری از خشکی پوست

اگر پوست شما بسیار خشک است در مصرف صابون و سستشو زیاده روی نکنید. سستشوی مکرر دست و روی با آب، بر خلاف تصور، موجب خشکی بیشتر می‌شود زیرا لایه محافظ چربی پوست را که مانع از تبخیر رطوبت می‌شود از بین می‌برد. مصرف کریم‌های مرطوب کننده را پس از سستشو، فراموش نکنید. برای سستشو از آب سرد استفاده کنید و حداکثر دوبار در شبانه روز روی خود را با صابون بشویید. شبها دستهای خود را با محلول گلیسیرین چرب کنید. برای سستشو از صابون گلیسیرین استفاده کنید. هفته‌ای یک بار از ماسک کیله استفاده کنید.

جلوگیری از چین و چروک صورت

تا جایی که می‌توانید لبخند بزنید و از اخم کردن و عصبانیت بپرهیزید. در هنگام خنده‌دن فقط شش عضله صورت منقبض می‌شود. حال آن که در هنگام اخم کردن سیزده عضله روی منقبض و پوست به شدت کشیده شده و تحت فشار قرار می‌گیرد. برای جلوگیری و درمان این حالت باید عضلات صورت را ورزش داد، دهان خود را تاجای ممکن باز کنیده طوری که عضلات صورت تان احساس کشیدگی پیدا کند سپس دهان خود را بیندید، این عمل را تکرار کنید و هنگام بازکردن دهان، نفس عمیق بکشید.

جوان ماندن چهره

در میان راهها و روش‌های گوناگونی که برای حفظ پوست، جلوگیری از پیری زودرس و چین و چروک روی توصیه می‌شود، مصرف کریم‌های ضد آفات هنگام خروج از منزل در روز، مصرف کریم‌های مرطوب کننده به ویژه پس از خروج از حمام یا پس از سستشو با آب و صابون، جزء مهمترین عامل پیشگیری کننده از ضایعات پوست صورت هستند.

پیشگیری از لکه‌های صورت

اگر می‌خواهید از پیدایش لکه و دانه‌های ریز قهوه‌ای رنگ بر پوست صورت خود جلوگیری کنید کافی است هر روز، پس از سستشو و آبکشیدن صورت، با یک دستمال کاغذی یا پارچه پاک مقداری آب لیمو را با پوست اطراف بینی و گونه که محل شایع پیدایش این لکه‌ها است، بمالید.

جلوگیری از خشن شدن جلد

اگر پوست دست یا بازوی شما خشن شده، مقداری روغن زیتون را با کمی نمک مخلوط کنید و با دقت بر روی نواحی مزبور ماساژ دهید. سپس نمک رسوب کرده بر روی پوست را با یک اسفنج پاک کنید و پوست را با یک روحی پاک گرم، خشک کنید. به این ترتیب، نمک باعث زدودن خشونت پوست و روغن باعث نرمی آن می‌شود.

درمان کک و مک

آب لیموی غلیظ را هرشب روی کک و مک‌ها بمالید و به نرمی مساز بدهید.

احتیاط در آرایش

از آرایش غلیظ بپرهیزید. هیچگاه در شب، با آرایش به خواب نرودید. مواد گوناگون آرایشی می‌توانند با مسدود نمودن منفذ پوستی و با چرب شدن بیش از حد پوست موجب پیدایش چین و چروک، لکه و به ویژه در افرادی که پوست حساس دارند، موجب عوارض دیگر گردند. از مصرف مواد آرایشی غیر استاندارد و غیر معتبر جدا بپرهیزید. برای پاک کردن آرایش از گازململ و یا پنبه استفاده کنید.

جلوگیری از تعریق صورت

پیش از آرایش، یک پارچه نخی را در آب سرد مرتبط کنید و به نرمی روی تمام نقاط پوست صورت بکشید به این ترتیب، منافذ پوستی باز می‌شوند و پوست عرق نمی‌کند.

شیوه استفاده از کریم

همواره باید دست خود را از پائین به بالا و از وسط صورت به طرفین حرکت دهید.

شیوه استفاده از پودر

پیش از پودر زدن بهتر است کمی کریم معمولی بر روی پوست ناحیه گردن و گلو بمالید. خانمهای نزدیک بین باید هنگام آرایش از زره بین یا عینک مناسب استفاده کنند.

فواید شستشو^{با} آب باران

مقدار زیادی آب باران را جمع آوری و بجوشانید بعد از صاف کردن دست و صورت خود را با آن شستشو کنید، زیرا آب باران برای پوست دست و صورت بسیار مفید است.

فواید استفاده از پارافین مایع

پارافین مایع یکی از بهترین و قوی ترین مایع های تمیز کننده و نرم کننده پوست دست می‌باشد.

ماسک بادرنگ

یک بادرنگ را پوست بکنید و به حدود ده تا دوازده قسمت کنید. تکه‌ها باید نازک باشند اکنون پوست صورت و پلکها را بطور کامل با آنها بپوشانید. آنگاه در بستر دراز بکشید و ده دقیقه بعد صورت خود را با آب سرد بشویید.

نقش زنان در توسعه اقتصاد

حامی و نگهدارنده جامعه و در نتیجه حافظ توسعه پایدار باشد . زنان باید به خود اهمیت و ارزش خاصی دهند تا بتوانند در تمام زمینه‌ها مدیران خوبی باشند . در دنیا زنانی وجود دارند که با همت و سعی خود توانسته‌اند مدیران موفقی شوند. البته از اینگونه افراد در جامعه زیاد داریم و در واقع اعتماد به نفس در هر شخصی رمز موفقیت است . زنان باید هنجارهای رفتاری مشخص و تعیین کننده‌ای را در زمینه‌های مختلف بیذیرند و آنها را ترویج دهند ولی اجرای این برنامه‌ها احتیاج به یک محیط سالم در جامعه دارد اما با وجود این هنوز در جامعه ما سهم مشارکت زنان کم است .

زنان با بهره‌مندی از خصایل ، استعدادها و روح لطیف انسان گرایی در پی ایجاد آرامش برای محیط کار و خانواده است . پس توسعه کشورهای در حال رشد برای زنان نقشی دوسویه به همراه دارد و بی‌گمان نقش زنان در مشارکت مفهومی فراتر از حضور آنان دارد .

خوشبختانه افزایش سطح تحصیل و دانش زنان، موجب بالارفتن سن ازدواج و کاهش آمار زادو ولد گردیده که موارد فوق مشارکت در فعالیت‌های اقتصادی را تشدید نموده است و با توجه به این موارد پیش‌بینی می‌شود که در سالهای آینده آمار مشارکت زنان و عرصه کار آنان همچنان از روندی فراینده برخوردار شود که این امر باعث رشد و توسعه اقتصادی کشور می‌گردد.

منبع : اینترنت

نمایندگی غضنفر بانک در سرای شهزاده کابل

هموطنان گرامی!

نمایندگی غضنفر بانک در سرای شهزاده کابل با بهترین خدمات و امکانات بانکی مانند حسابات جاری، حسابات پس انداز، امانات میعادی، اجرای قرضه ها، صدور گرانشی های بانکی، بانکداری ذرعه اینترنت، بانکداری ذرعه مبایل، جعبه های محفوظ، صدور لیتراف کریدت، انتقال پول توسط شبکه جهانی سویفت و در بخش بانکداری اسلامی با خدماتی همچون افتتاح حسابات پس انداز الودیعه (عاریت)، افتتاح حسابات جاری الودیعه (عارضت)، افتتاح حسابات مضاربیت در خدمت شهروندان سراسر کشور، نهاد های دولتی و غیر دولتی و موسسات ملی و بین المللی قرار دارد.

آدرس: سرای شهزاده - کابل

شماره تماس: +93(0)797860010

nazari@ghazanfarbank.com

www.ghazanfarbank.com

درخشنش نوین در اقتصاد کشور
غضنفر بانک

عشق در عرفان اسلامی

دکتور سید یحیی

قسمت اول:

و آنکه این کار ندانست در انکار بماند
بادگاری که در این گند دوار بماند
(حافظ)

هر که شد محرم دل در حرم یار بماند
از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر

-۱- عشق چیست؟

موضوع بحث، دریای بی کران عشق است، موضوعی که هر چه درباره آن گفته شود، کم و ناچیز خواهد بود. چنانکه مولانا مولانا بلخ می‌گوید:

چون به عشق آیم خجل باشم از آن

هر چه گویم عشق را شرح و بیان

محمود فرشچیان

به هر حال در این بحث، طبعاً نخستین سوال باید این باشد که: عشق چیست؟ اکثر عشق را محبت و دلیستگی مفترط و شدید معنی کرده‌اند. گویا عشق از «عشقه» آمده است که گیاهی است، چون بر درختی پیچد، آن را بخشکاند و خود سرسیز بماند. از دیدگاه ماتریالیستها، روانشناسان و پژوهشگران، عشق نوعی بیماری روانی است که از تمرکز و مداومت بر یک تمایل و علاقه طبیعی، در اثر گراپیشهای غریزی، پیدید می‌آید. چنانکه افراط و خروج از حد اعتدال در مورد هر یک از تمایلات غریزی، نوعی بیماری است.

اما از دیدگاه عرفان، عشق یک حقیقت و یک اصل اساسی و عینی است ولیکن این حقیقت عینی به سادگی قابل تعریف نیست. این دشواری تعریف و تحدید به این دلیل است که:

اولاً، عشق چنانکه گفته شد حقیقت عینی است در نهایت وسعت و عظمت، و لذا این حقیقت عظیم در ذهن محدود ما نمی‌گنجد و این تنها عشق نیست، بلکه حقایق بزرگ دیگر نیز- از قبیل هستی، وحدت و غیره- در ذهن ما نمی‌گنجد. شعار اسلامی ما، الله اکبر، بدین گونه تفسیر شده است که خداوند بالاتر از آن است که در وصف گنجد. چه وصف ما محصول ذهن ماست و ذهن ما فقط چیزهایی را درمی‌باید و می‌تواند توصیف کند که قابل انتقال به ذهن ما باشند و متأسفانه، همه چیز قابل انتقال به ذهن ما نیست. ما در دو مورد کاملاً متضاد مجبوریم در ذهن خود چیزی بسازیم چون از واقعیت، چیزی به ذهن ما نمی‌آید و آن دو مورد عبارتند از:

۱- عدم ۲- وجود

در مورد اول، چیزی در واقعیت وجود ندارد تا به ذهن ما انتقال یابد. در مورد دوم آنچه هست عین واقعیت است و در متن خارج و واقعیت بودن برایش ذاتی است و لذا این خاصیت ذاتی هرگز بدل نمی‌شود و عینیت با ذهنیت نمی‌سازد. از اینجاست که در نظام فکری اسلامی، وقتی که اصالت ماهیت جای خود را به اصالت وجود می‌دهد و در واقع یک اصل عرفانی به صورت یک اصل فلسفی پذیرفته می‌شود، ضرورت سیر و سلوک مطرح می‌گردد.

در نظام اصالت ماهیت، ذهن می‌تواند با ماهیتها ارتباط برقرار کند. اما در نظام اصالت وجود، وجود یک امر واقعی و عینی بوده و هرگز قابل انتقال به ذهن نیست. در نتیجه فقط با مفاهیم انتزاعی سر و کار خواهد داشت. طبعاً برای رسیدن به واقعیت، راه و روش دیگری باید در پیش گرفت که همان سیر و سلوک است. یعنی به جای تلاش برای انتقال واقعیت به ذهن باید بکوشیم که خود را به واقعیت برسانیم و به مرتبه اتصال و وحدت و فنا نایل آییم و گرنه از تلاش ذهنی نتیجه‌ای نخواهیم گرفت.

به فکرت این ره نمی‌شود طی
اگر رسد خس به قعر دریا

به عقل نازی حکیم تا کی؟
به کنه ذاتش خرد برد پی

بلی در مواردی رابطه ذهن با واقعیت، به دلیل محدودیت ذهن و نامحدود و نامتناهی بودن واقعیت، رابطه خس و دریاست.

ثانیاً، همیشه میان "تجربه" و "تعییر" فاصله هست. شما حوادث لذت‌بخش یا دردآوری را که تجربه کرده‌اید، هرگز نتوانسته‌اید چنان‌که باید و شاید به دیگران منتقل کنید. یعنی در واقع نتوانسته‌اید از آن تجربه تعییر رسا و کاملی داشته باشد. حافظ می‌گوید:

من به گوش خود از دهانش دوش سخنانی شنیده‌ام که مپرس!

آن شنیدن برای حافظ یک تجربه است که به تعییر در نمی‌گجد. عین القضاط میان علم معمولی و معرفت شهودی این فرق را مطرح می‌کند که حقایق قلمرو عقل و علم با زبان قابل بیان هستند و به اصطلاح تعییرپذیرند، اما حقایق قلمرو تجربه به بیان درنمی‌آیند. و از اینجاست که مولوی می‌گوید:

لیک عشق بی‌زبان روشن‌تر است

گرچه تفسیر زبان روشنگر است

و اگر بکوشیم تجربه‌های بزرگ را به مرحله تعییر بیاوریم، تنها از راه تشبیه و تمثیل و اشاره و ایمان ممکن است و لذا حقایق قرآنی را در قالب الفاظ، مثلی می‌دانند از آن حقایق والا که با قبول تزلّفات مختلف و متعدد، به مرحله‌ای رسیده که در قالب الفاظ چنان ادا شده که در گوش انسان معمولی جا داشته باشد. اما این مراتب به هم پیوسته‌اند و انسانها با طی مراتب تکاملی در مسیر معرفت می‌توانند از این ظاهر به آن باطن و بلکه باطنها دست یابند و همین نکته اساس تفسیر و تأویل آیات قرآن کریم است. اما پیش از سیر در مدارج کمال نباید انتظار درک حقایق والا را داشته باشیم. با توجه به نکات مذکور، تعریف عشق مشکل و دشوار است ولیکن خوشختانه حقیقت‌های بزرگ که در تعریف و تحدید نمی‌گنجند غیرقابل شناخت نیستند. بلکه این حقایق والا، از هر چیز دیگر روشن‌تر و آشکارترند و هر کسی که بخواهد، مستقیماً می‌تواند با آن حقایق ارتباط برقرار کند اما بی‌واسطه، نه با واسطه که:

گر دلیلت باید از وی رخ متاب

آفتاب آمد دلیل آفتاب

و عشق هم آن حقیقت والا یی است که از سودایش هیچ سری خالی نیست و چنان‌که خواهد آمد، یک حقیقت جاری و ساری در نظام هستی است و نیازی نیست که عشق را با غیر عشق بشناسیم که حقیقت عشق، همچون حقیقت هستی، به ما از رگ گردن نزدیکتر است. به

همین دلیل انتظار نداریم که با مفاهیم ذهنی درباره حقیقت عشق، مشکلی را آسان کنیم یا مجهولی را معلوم سازیم که این در حقیقت با نور شمع به جستجوی خورشید رفتن است.

۲- نقش عشق در عرفان اسلامی:

عشق در عرفان اسلامی، از جهات مختلف، به عنوان یک اصل، مورد توجه قرار می‌گیرد که اهم آنها عبارتند از:

الف- نقش عشق در آفرینش:

از دیرباز میان متفکران این سوال مطرح است که انگیزه آفرینش چیست؟ جمیعی در آفرینش جهان برای خدا انگیزه و اهدافی عنوان کرده‌اند و جمیعی داشتن غرض و انگیزه را نشان نقص و نیاز دانسته و خداوند را برتر از آن می‌دانند که در آفرینش غرض و هدفی را دنبال کند.

عرفا، در مقابل این پرسش، عشق را مطرح می‌کنند و همچون حافظ برآند که:

طفیل هستی عشقند آدمی و پری...

از نظر عرفا، جهان برای آن به وجود آمده که مظهر و جلوه‌گاه حق بوده باشد. در یک حدیث قدسی آمده که حضرت داوود(ع) سبب آفرینش را از خداوند پرسید. حضرت حق در پاسخ فرمود: «کنت کنزاً مخفیاً لاعرفٍ فاحببت ان اعرف فخلقت الخلقَ لکی اعرف».

پس جهان بر این اساس بوجود آمده که حضرت حق خواسته جمال خویش را به جلوه درآورد. این نکته را جامی با بیان لطیفی چنین می‌سراید:

به کنج نیستی عالم نهان بود
ز گفتگوی مایی و تویی دور
به نور خویشن، بر خویش طاهر
مبرا ذات او از تهمت عیب...
ندیده هیچ چشمی زو خیالی
قمار عشقی با خویش می‌باخت
ز پرده خوبرو در تنگ خویی است
چو در بندی سر از روزن برآرد...
نخست این جنبش از «حسن» از خاست
تجلى کرد بر آفاق و انفس...
به هر جا خاست از وی گفتگویی...
ز روی خود به هر یک عکس انداخت...
ز معشووقان عالم بسته پرده...
قضا جنبان هر دلبردگی اوست...
اگر داند و گرنی عاشق اوست

در آن خلوت که هستی بی‌نشان بود
وجودی بود از نقش دویی دور
"جمالی" مطلق از قید مظاهر
دلارا شاهدی در حجله غیب
رخش ساده ز هر خطی و خالی
نوای دلبری با خویش می‌ساخت
ولی زان جا که حکم خوبروی است
نکورو تاب مستوری ندارد
چو هر جا هست حسن اینش تقاضاست
برون زد خیمه ز اقلیم تقدس
ز هر آینه‌ای بنمود رویی
ز ذرات جهان آینه‌ها ساخت
"جمال" اوست هر جا جلوه کرده
به هر پرده که بینی پرده‌گی اوست
دلی کان عاشق خوبان دلچوست

جمال حضرت حق در آینه حضرات پنجمگانه- که عبارتند از: عالم اعیان ثابت، جبروت، ملکوت، انسان کامل- جلوه کرده و در هر موجودی، به نسبت مرتبه وجودی آن، برخی از اسماء و صفات الهی جلوه‌گر و نمایان شده است. مظهر کامل آن معشوق، وجود انسان کامل است که خلیفه اوست در جهان آفرینش، و آینه تمام‌نمای اسماء و صفاتش، و شاید حدیث «خلق الله آدم على صورته» اشاره به این نکته باشد.

ادامه دارد...

معجزات «چ»

"طنز"

نوشته: نجیب نجوا

قدرت اجتماعی: واژه های چشم سفید، چشم چران، چارتکه، چلمی، چرسی، چرخه گیر، چرب زبان و ... به منظور فریب دادن، اذیت نمودن، پوره ساختن آرزوها، بدست آوردن اعتماد مردم ... در اجتماع ما استفاده گردیده و کار های ناممکن را ممکن می سازند.

پرسش: شما اشاره به بمب اتم داشتید یعنی چه؟

پاسخ: چنانچه که لحظات قبل توضیح دادم؛ قدرت تخریب واژه "چ" خصوصاً چرخه، چرخه گیر، چاپلوس و چرب زبان بزرگتر از بمب اتم است. کسانیکه خواهان مقررات شدن، اجرای زود تر کار، ارتباط نزدیکتر با مقامات عالی رتبه، موقف عالی و هزاران ترقی دیگر باشند، باید کاربرد این واژه را با آب و تابش مثل (جناب محترم...، بزرگوار معزز گرانقدر...، دانشمند گرانایه با تدبیر، ایشان گل می گویند، خاک پای تان سرمه چشم هایم، نوکر و چاکر تانم ...) را بدانند، در آن صورت می توانند که بالای اسب آرزو های شان سوار شوند.

پرسش: جناب پروفیسور صاحب! چرا تخلص تان را چرخه گذاشتید و این واژه با کار های تان چه ربطی دارد؟

پاسخ: امروز خوشبختانه این واژه و کاربردش در مملکت چرخه پرور ما به پیمانه های بسیار وسیع و گسترده وجود داشته، و از آن به مثابه آکسیجن در بدن استفاده می گردد. کاربرد این واژه توأم با چاپلوسی و چرب زبانی انسان را از زمین به آسمان می رساند؛ چنانچه که بندۀ سودارا که توانایی نوشتن نام را ندارم، به مقام پروفیسوری رسانیده است.

پرسش: شما کاربرد این واژه ها را نزد کی ها آموختید؟

پاسخ: کاربرد این واژه ها و یک سلسه کارهای مهم و حیاتی دیگر از قبیل (ملت فریبی، ملت فروشی، قدرت فروشی، قوم پرستی، غلامی...) را نزد زعمای وطن پرست "کشور یتیم بچه ما" فرا گرفتم، و خداوند را سپاسگزارم که زمینه های مرگ تدریجی مردم عزیزما را به دستان خدمتگر ایشان صادر نموده است (...).

برق چشمک زنان، چشمک زنان ناپدید گشت و ندانستم که آخر برنامه به کجا انجامید.

برق چشمک زنان می رفت و بر می گشت. واژه های تحسین و سپاسگزاری از قبیل «پدرنالت»، خانه خراب، خیرنینی، چوچه سگ، خر ... همواره در دهیز های اعصاب می چرخیدند، و نثار برقی منطقه می نمودم. برق دو باره خانه را روشن ساخت و پرده تلویزیون تصاویر رنگ را نشان می داد. نطاق با ناز های دخترانه اش آغازگر برنامه شد.

(سلام بینینده های عزیز رادیو تلویزیون مزاحم! به برنامه "معجزات واژه ها" خوش آمدید. خوشبختانه مهمان این برنامه ما جناب محترم پروفیسور چمن گل "چرخه" است، که در مورد واژه "چ" گفت و شنود داریم که توجه تان را به صحبت های ایشان جلب می نمایم.

پرسش: جناب پروفیسور صاحب! لطف نموده پیرامون واژه متذکره کمی معلومات دهید؟

پاسخ: سپاسگزارم ازینکه وقت زیبای برنامه تان را در اختیار بندۀ قرار دادید. باید خدمت تان به عرض برسانم که یکی از عمدۀ ترین واژه های فارسی دری که به مثابه بمب اتم از آن استفاده می شود و مشتقات ارزنده و معجزه آسایی دارد "چ" است. این واژه که شامل (چرخه، چرخه گیر، چاپلوس، چرب زبان، چارتکه، چشم سفید، چشم چران، چرسی، چلمی، چیلک انداز ...) دارای مشتقات سایر عظیم و قدرتمند است که در بعضی موارد شهری را آباد ویا ویران می سازد. این واژه به صورت عموم به دو دسته زیر تقسیم میگردد:

قدرت سیاسی: واژه های چرخه، چرخه گیر، چاپلوس، چرب زبان در ادارات دولتی و خصوصی جامعه ما به منظور حفظ قدرت، مقام، چوکی، ارتقای موقف، بدست آوردن پول به کار می روند. اشخاص سیاسی از این واژه ها به پیمانه بسیار وسیع و گسترده استفاده نموده و پدیده های شایستگی و استعداد را در قبرستان اندیشه های ما مدافن می سازند. زعمای وطن پرست ما که غذای قدرت در بیخ گلوی شان گیر می ماند و صدای دهل انتخابات را با گوش های کر شان می شوند، واژه چرب زبانی را با آب و تابش بکار برده، به اندیشه های گشنه ما تصاویر (پلو ترکمنی امنیت، کباب دیگی بازسازی، داشی عدالت، مرغ بریان ترقی، ماهی بریان صلح ...) را می چکانند، و بعد از رسانیدن بز اعتماد ملت به دایره انتخابات، به اندیشه های گشنه ما (غذای انتظاری) را می ریزند.

نیستان

ویژه شعر و ادب

بهار عشترم از هر گلی صد گلستان دارم
زفردوس برینم سیر گلگشت جهان دارم
همه شب تا سحر از باع رخسارش گلی چینم
شب و صل است بهشت جاودان دارم
شب و روز آن بهار ناز باز شد در کنار من
گلستان پرورم بهار بی خزان دارم
نشاط مطرب و ساغر عشق فصل گل
بهار است در عشت هر چه آید همان دارم
به میهن شاد و خرم روز و شب با آن پری پیکر
بکام دل رسیدم هر چه جستم همان دارم
نخواهم پیش ازین چون گل بخندم اندرین گلشن
چو شبنم چشم تر در وصل آن نا مهریان دارم
چون رنگ رفته زین گلشن سراغ ماکی میگیرد
زبوی گل چو نقش پا بر صد کاروان دارم
قمار زندگی باروزگار عمریست می بازم
نصبیم بردن است امید از بخت جوان دارم
ندارم "رابعه" در سر هوای سیر این گلشن
چو روز و شب به پر با کام آن دلستان دارم
رابعه اثیر

لب خاموش

امشب به قصه ی دل من گوش می کنی
فردا مرا چو قصه فراموش می کنی

این در همیشه در صد روزگار نیست
می گوییم ولی تو کجا گوش می کنی

دستم نمی رسد که در آغوش گیرمت
ای ماہ با که دست در آغوش می کنی

در ساغر تو چیست که با جرعه ی نخست
هشیار و مست را همه مدهوش می کنی

می جوش می زند به دل خم بیا ببین
یادی اگر ز خون سیاوش می کنی

گرگوش می کنی سخنی خوش بگوییم
بهتر ز گوهری که تو در گوش می کنی

جام جهان ز خون دل عاشقان پر است
حرمت نگاه دار اگرش نوش می کنی

سایه چو شمع شعله در افکنده ای به جمع
زین داستان که بالب خاموش می کنی

فروغ فرخزاد

ناله به دل شد گره ، راه نیستان کجاست?
 خانه قفس شد به من طرف بیابان کجاست?
 اشک به خونم کشید ، آه به بادم سپرد
 عقل به بندم فگند ، رخنه زندان کجاست?
 گفت پناهت دهد ، در ره آن خاک شو
 آنکه شدم در رهش خاک بگو آن کجاست?
 روز به محنت گذاشت ، شام به غم شد سحر
 ساقی گچهره کو ، نعرهء مستان کجاست?
 در تف این بادیه ، سوخت سرایا تنم
 مزرعه آتش گرفت ، نم نم باران کجاست?
 موج نلرزد برآب ، غنچه نخند به باع
 برگ نجند به شاخ ، باد بهاران کجاست?
 خوب و بد زنده گی ، بر سر هم ریختند
 تا کند از هم جدا ، بازوی دهقان کجاست?
 برق نگه خیره شد ، شوق ز دل رخت بست
 خانه پر از دود شد مشعل رخشان کجاست?
 ناله شدم ، غم شدم ، من همه ماتم شدم
 آن دل خرم چه شد ، آن لب خندان کجاست?
 ابر سیه شد پدید ، باز به چرخ سخن
 اختر برج ادب ، مرد سخنان کجاست?
 هم نظر بوعلي ، هم قدم بوالعلا
 هم نفس روکي ، هم دم سلمان کجاست?
 مرد نمیرد به مرگ ، مرگ از او نامجوست
 نام چو جاوید شد ، مردنش آسان کجاست?
 استاد خلیل الله خلیلی

هسي کاندي ستا پر سرو ليو پيزوان زيب
 گويما کاندي له کابل سره سلطان زيب
 بنائيت نه و په دا واره پيشتونخوا کي
 ستا په حسن باندی زيات سود افغان زيب
 د چارگل ويراني پريپوتى په سپين مخ دي
 له سپورمي سره پيدا سود اسمان زيب
 سپين وبنی د سپينو زرو دي ورك مه شه
 زده می وري ستاتر غاره د مرجان زيب
 بياadi پشم د خولو پرتندی راغي
 د يعقوب له ژيرا دپر شود کنعان زيب
 زينت نه و د مالک په قافله کي
 له یوسفه سره زيات سود کاروان زيب
 خيرن گرخه صفا زره بهائي جانه
 د بخمل په جامه نه وی د انسان زيب

عبدالباري جهاني

جمله های طلایی

تلهه کننده : مرسل

قسمت سوم

گاهی یک جمله میتواند انسان را دگر گون سازد.
باور ندارید؟ امتحان کنید.

به قول شمس تبریزی:

کسی یک سخن شنید و در همه عمر،

از آن سوخت

جان من فدای او باد!

آزادی

- برای اینکه نویسنده ای باشد که ساده و روان بنویسد، سزاوار است که آزاد اندیش باشد.
- کسی سزاوار آزادی است که بتواند بر هوشهای خود چیره شود.
- اکنون راز پرورانیدن برترین کسان را در می یابم، باید که در هوای آزاد نشو و نما کرد و با زمین خورد و خفت.
- خیال می کنم که همه قهرمان ها و تمامی شعرهای آزاد در هوای آزاد به تصور درآمده است.
- هنگامی که آزادی جایی را ترک می کند، نخستین کسی نیست که پا بیرون می نهد و حتی دومین و سومین کس هم نیست، درنگ می کند تا همه بیرون روند، و او آخرین کس است.
- کسی که هرگز تحت فشار نزیسته باشد، آزادی را لمس نمی کند.
- پول، زیبا است، چون به معنای آزادی است.
- کسانی که عشق را هدر دادند، خود را از پیروزی ای که دار و ندارشان به شمار می رود، آزاد می بینند.
- آزادی، فرصتی برای گوشه گیری است؛ تو اگر بتوانی خودت را از انسانها جدا کنی، آزادی.
- همه چیز آزاد است؛ تو می توانی، زیرا می خواهی.
- خواستن آزادی بخش است.

- در جهان دیوان سالارانه‌ی کارمند، اثری از ابتکار، نوآوری و آزادی عمل در میان نیست، تنها چیزی که وجود دارد دستورها و مقررات است و این همانا دنیای فرمانبرداری است.
- تنها کسانی سزاوار و شایسته‌ی درک آزادی و زندگانی هستند که بدانند چگونه هر روز بر مشکلات زندگانی و آزادی غلبه کرده و آزادی و زندگانی نوینی را به چنگ آورند.
- آزادی، یک حق غیر قابل تصرف بشری نیست، بلکه یک پیروزی مورد پسند است که باید هر روز این پیروزی و فتح از نو آغاز گردد.
- اگر ما دلدار خود را با ویژگی‌های خاص خودش برگزیده‌ایم، باید بگذاریم که او در حرکات و پرورش و نمو آزاد باشد.
- تنها به انسان شریف می‌توان آزادی جان ارزانی کرد.

آرزو

- حتی هنگام مرگ نیز وابستگی به قوت اراده و نیروی خواستن در ما وجود دارد.
- مردمان جهان از کوچک تا بزرگ، تارهای سست از آرزوهای گران بر گرد خویش می‌تند و خود، عنکبوت وار میان آنها جای می‌گیرند. ناگهان ضربت جارویی این تارهای سست را از هم می‌گسلد. آنگاه همه فریاد بر می‌آورند که کاخی آراسته، به دست ستم ویران شده است.
- حتی کودکان نیز آرزو دارند و اگر ما خبر نداریم برای این است که نمی‌توانند سخن بگویند.
- ای دلهای کوچک که سخت تب آلو و ناشکیبا می‌تپید و می‌زنید، با آرزوهایی سخت نیرومند و بی‌انتها؛ قلب من که زمانی بس دراز از هیجانها درخشیده و افروخته مانده، اکنون به خاکستر بدل شده، و آتشهای خود را می‌پوشاند و پنهان می‌کند.
- همه‌ی انسان‌های کم قابلیت آرزو می‌کنند که شخصیت برتر و انسان مُهلهک یعنی نیست کننده بشوند.
- نمی‌شود پیش‌پیش هیچ رفتار ممتازی را نشان داد که پشت درهای بسته عملی نشود و نیز هیچ آرزوی عینی وجود ندارد که به راستی بیهوده باشد.
- امید برای کسانی وجود دارد که از آرزو برخوردارند و عشق برای کسانی وجود دارد که برایشان دادن به معنای گرفتن است.
- من آنچه را که آرزو نمی‌کنم، آرزو می‌کنم و از آن چیزی دوری می‌گزینم که ندارم. من نه می‌توانم هیچ باشم و نه همه چیز؛ من پل گذر میان آنی که ندارم و آنی که نمی‌خواهم، هستم.
- آرزوی هر روان ناب است که کل زندگی را طی کند، تجربه‌هایی درباره‌ی همه‌ی چیزها، همه‌ی نواحی و همه‌ی احساس طی شده گرد آورد و چون چنین چیزی غیرممکن است، زندگی فقط به گونه‌ی ذهنی می‌تواند به طور کامل طی شود.

جمله های طلایی

نیاز

- آرزوی ما شبیه بیچاره‌ی تنگدستی است که فکر می‌کند در آسمان، زمین وجود دارد.
- همواره هر چه خواهی بکن؛ اما نخست از آنان باش که توان خواستن دارند.
- آنجا که فداکاری باشد و خدمتگزاری و نگاه‌های عاشقانه، خواست سروری نیز هست. ناتوان تر از راههای پنهان به دژ، به اندرون دل قدرتمندتر می‌خزد تا قدرت را برباید.
- چه شکوهی دارد این جهان، در چشم کسی که با دلی آرزومند در زیر آسمان پر جبروت و درخشان به پیش می‌رود.
- به آینده دل میند، هر چند نویدبخش! بگذار تا گذشته معدوم نعش خود را به خاک سپارد! کار کن، کار در زمان حال که نقد است؛ با دل امیدوار و توکل به کردگارا
- رمان نویس اهمیت زیادی برای ایده‌های خود قایل نیست. او یک کاشف است که کورمالانه می‌کوشد تا جنبه ناشناخته‌ای از وجود را آشکار کند. رمان نویس مسحور و شیفته رای و آوای خود نیست، بلکه مسحور شکلی است که دنبال می‌کند و تنها شکل‌هایی که به خواسته‌های رویایش پاسخ می‌دهد، جزیی از اثر او هستند.

ادامه دارد...

محمود فرشچیان

نقش و کاربرد قصه در ادب فارسی

تھیہ کنندہ: شیما

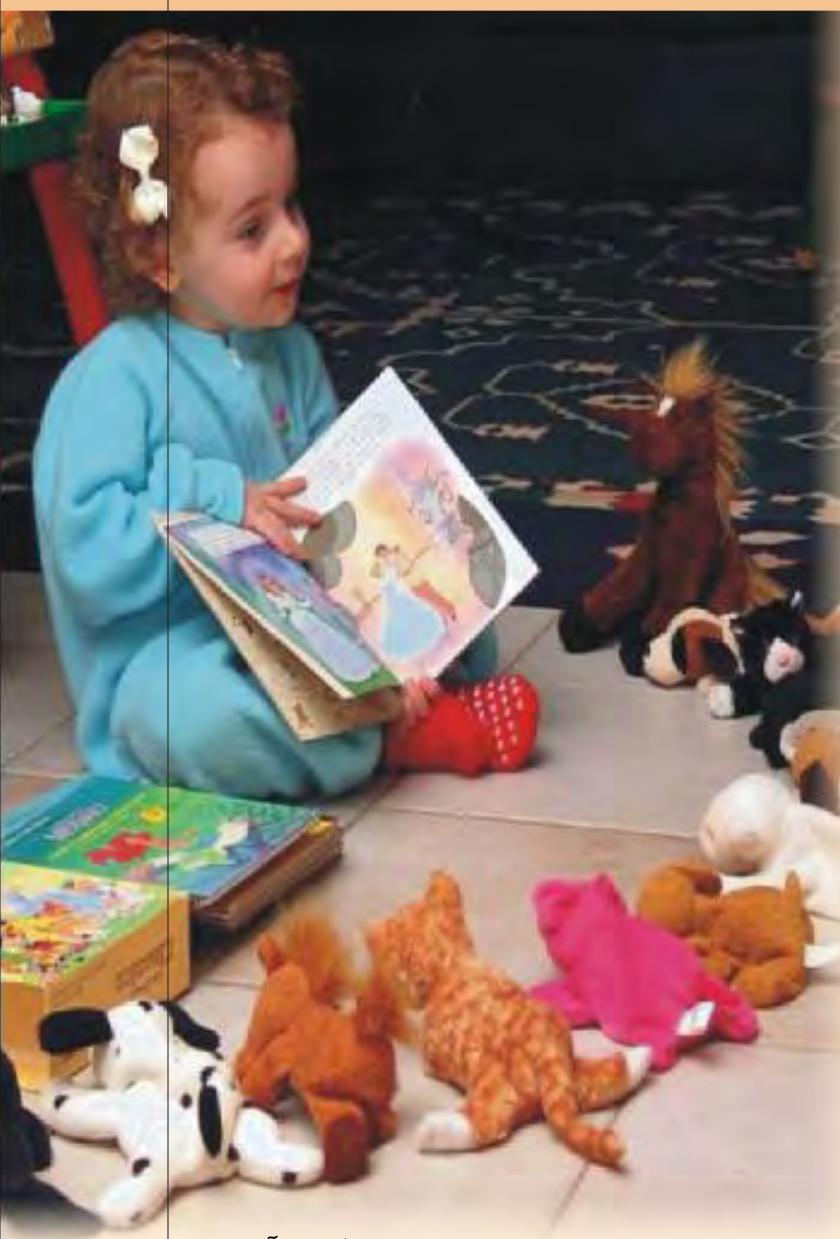
قسمت اول

قصه از برجسته ترین و رایج ترین گونه های ادبیات عامه است که با طبیعت و زندگی مردم پیوند نزدیک دارد، گوناگونی یک قصه و نقل آن به این سبب است که ادبیات عامه در آغاز صورت شفاهی داشته و از فرد به فرد و نسل به نسل دیگر انتقال یافته و سپس برای بقا و استمرار در هر عصر و دوره و در هر جامعه و فرهنگ، خود را با نظام اجتماعی رایج تطبیق داده و با الگوهای اجتماعی آن جامعه و آن دوره همنوا نموده است.

ساخت معنایی قصه بر دو اصل واقع گرایی و خیال پردازی نهاده شده است. آمیختگی این دو اصل یا خصلت، قصه را زیبا و دل پذیر و مقبول طبع عام و خاص کرده است.

قصه انگاره ها و تصویرهایی از زندگی مردم زمانه، شیوه ای کار و تولید، مناسبات میان افراد و گروه ها و طبقات، تضاد طبقاتی و ستیزه جویی های اجتماعی، رفتار و روابط خانوادگی و خویشاوندی، گرایش های قومی و مذهبی، اندیشه و احساس، آداب و رسوم متداول در جامعه ها را به زبان ساده یا به زبان نمادی (سمبولیک) و به صورت های طنز، جدی، هزل ترسیم و بیان می کند.

در زبان و ادبیات امروز با تغییرات نسبتاً گسترده ای که در سبک بیان و نگارش و در به کار گیری لغات و اصطلاحات و تعبیرات رخ داده و همچنین با دگرگونی کیفی که در مفاهیم پدید آمده است، مطالب بزرگان و حکایات نیز کم تر درک

و دریافت می شوند. اما نمی توان به سادگی از آن همه حکمت و تاریخ و گزارش به جای مانده از گذشته های بسیار دور و خاطره هایی که روزگاری واقعیت خارجی داشته و به مرور جنبه اساتیری به خود گرفته اند و نیز از آن همه ادب و راه و رسم زندگی و دیگر نکته های پرمایه دل بر کند. پس باید به بهترین وجه و با در نظر گرفتن دریافت کنونی و سلیقه امروزی، از الفاظ زبان و از معانی و مفاهیم بهره گرفت. در گوشه و کنار جهان این راه دوم را برای بهره

الملوح است، نام های اصلی قصه نیز تقریباً همان نام ها است، با این تفاوت که در قصه بابلی، قیس و لیلی با هم ازدواج می کنند و قصه پایان واقعی دارد. با یافتن این کتیبه ها ادعا می شود که قصه لیلی و مجنون به ادبیات بابل و سده ششم پیش از میلاد تعلق دارد.

نویسنگان و شاعران گذشته‌ی ما اغلب به مقاصد خاصی

از جمله بیان دلایل عرفانی و فلسفی و اخلاقی توجه داشته اند. بی شک به کارگیری قصه و تمثیل و داستان، کار ایشان را برای این گونه دلایل ساده تر و موثر تر می ساخته است و بدین ترتیب قصه و داستان تنها ابزاری برای بیان دورنمای عقلانی و درونی این گونه مفاهیم به شمار می رفته است و بدین ترتیب در بسیاری موارد بیان مفاهیم عرفانی یا فلسفی جز با به کارگیری قصه و تمثیل ممکن نبوده است.

شاهنامه فردوسی، گلستان و بوستان سعدی، ویس و رامین فخرالدین اسعد، پنج گنج نظامی یا سیاست نامه با قصه هایی در دانش کشورداری، مثنوی با قصه های عارفانه، حکمی، قرآنی و تمثیلی، اسرار التوحید با قصه هایی در احوال عارفان، کلیله و دمنه با حکایات تمثیلی و استعاری، قابوس نامه با قصه های تمثیلی و تربیتی و هزار و یک شب با داستان های عامیانه بخشی از تاریخ ادبیات داستانی را شکل می دهند که گزارشگر راستینی از وجود جمعی، خرد جمعی و تجربه جمعی ملتی کهن، خرد پیشه، فرهیخته، کم گوی و گزینه گوی با ذوق و ظرافتی کم مانند در همه دوران ها است.

جاگاه قصه نزد انسان ها موجب شده تا قالب قصه در ادیان، ابزاری برای ابلاغ پیام های الهی و دشوار ترین و عبرت آموز ترین پیام ها شود، در دنیای امروز نیز قالب قصه به عنوان موثر ترین پیام به کار گرفته می شود. نویسنده‌گان برای بیان اندیشه های نو و ارایه‌ی نظریه های فکری فیلسوفان و متفکران هر جامعه آن ها را با زبان ساده در قالب قصه برای مردم مطرح می کنند. قصه نیز مانند دیگر ادبیات عامه، نقش ها و کارکردهای گوناگونی در

گیری از ادبیات کهن خود در پیش گرفته اند و بدین ترتیب است که در هر عصر فرزندان نسل بالنده خود را با تاریخ و اسطوره و ادب و شعر و نثر گذشته آشنا می کنند و راه دریافت ادبیات هر دوره را که خواه نا خواه با اسطوره ها و تاریخ و حکایت و آداب و رسوم گذشته عجین و یا در ارتباط و تعامل جدی است هموار می سازند.

قصه در زبان و ادب فارسی بسته به موضوع، سبک نگارش و شکل قهرمان ها به انواع گوناگون: عامیانه، ادبی، حماسی، عشقی، اخلاقی، مذهبی، ملی با نام های: کودکان، پریان، حیوانات و تقسیم می شود.

تاریخچه قصه

در گذشته قصه برای اقوامی که خط و نوشته نداشتند، نوعی تاریخ نگاری بود، امروز نیز در نگارش تاریخ اجتماعی جامعه ها قصه به منزله ای سندی معتبر و سودمند به کار می رود. از تاریخ ادبیات داستانی زبان فارسی پنج هزار سال می گذرد. داستان بیان واقعه در امتداد زمان است که به پنج هزار سال پیش مربوط است از آن دوره سفال هایی به جا مانده که روی آن ها تصویر هایی است که نمودار حرکتی مانند شکار یا تعقیب نقش بسته است که ما با دیدن آن تصویرها نوعی داستان را کشف می کنیم.

سدۀ هاست که زندگی و آداب و رسوم جامعه فارسی زبانان با هزاران افسانه و قصه مملو و ممزوج است، افسانه ها به طور کلی در زندگی و ادبیات هر قوم و ملتی دارای اهمیت شایان توجهی هستند.

گروهی از دانشمندان علم فولکلور بر این باورند که هند مهد بسیاری از افسانه هایی است که هم اکنون در کشور های جهان وجود دارد. پس از اسلام ترجمه های متعدد و منظمی از افسانه ها توسط فارسی زبانان از آثار پهلوی به زبان عربی و فارسی دری به عمل آمده که در حفظ بسیاری از این افسانه ها مؤثر بوده است.

پژوهشگران و باستان شناسان آشوری، قصه عشقی را روی کتیبه بابلی یافته اند که به طور کلی شبیه قصه قیس ابن

عامیانه به صورت شفاهی بوده و سپس گونه های دیگر آن خلق شده است.

قصه های عامیانه گوینده و شنونده مشخصی ندارد و بیش از دیگر انواع قصه بر نویسندهان تاثیر می گذارد، زیرا از کودکی ذهن نویسنده را به خود مشغول داشته اند.

والتر بنیامین می گوید : «قصه نخستین آموزگار کودکان و زمانی نخستین آموزگار بشر بوده است، راوی قصه ها غالباً زنان هستند که آن ها را برای بچه ها نقل می کرده اند »

در قصه های عامیانه، ساختار متن در جهت نوعی تقابل بین قهرمانی و شرارت، نیکی مطلق و پلیدی هویت پیدا می کند. قصه گو همه جا به وحدت زیبایی و حقیقت و پاکیزگی اخلاق پایبند است، هیچ حقیقت پاینده ای را متبلور نمی سازد. وجود، فی نفسه نماینده خیر مطلق است. قصه گو به ورای محیط تجربی اش نظر می اندازد و مخاطب را از روزمرگی دور می سازد. حیطه کنش در قصه عامیانه بسیار گسترده و نامحدود است. در این قصه ها هرگونه کنش شگفت انگیز و قابل تصوری را می توان مشاهده کرد، تخیل جنبه بصری داشته و دیدنی است. حس باورپذیری در مخاطب ایجاد شده و قصه گو با ساختار باورپذیر دنیای

جامعه دارد که عبارتند از : سرگرم کردن، آموزش، نظم دهی، اعتبار و اقتدار بخشی، روان شناسی جامعه و تداوم و ثبات بخشی به فرهنگ. به طور کلی از نظر موضوع، همه قصه های نظم و نثر به سه گونه است :

- قصه های عامیانه
- قصه های ادب کهن پارسی
- داستان های نوین امروزی

قصه های عامیانه

اصلی ترین ویژگی قصه های عامیانه، شفاهی بودن و تعلق نداشتن آن ها به فردی خاص است. هر چند این قصه ها نیز گاه نوشته شده اند، اما هیچ گاه نویسنده آن شهرتی فراتر از قصه نیافته است. قصه های عامیانه بخشی از ادبیات عامیانه به شمار می رود و ادبیات عامیانه نیز به نوبه خود از دانش مردمی و یا فرهنگ عامه است. در قصه های عامیانه جایی برای سبک پردازی و زبان آوری و عرصه ای برای زیبا شناسی کلام وجود ندارد، پرسش و شگفتی از ویژگی های قصه عامیانه است و مراد از گفتن یا نوشتان آن ها ایجاد تاثیر عاطفی و بخشیدن احساس لذت ادبی به خواننده و شنونده است. در حقیقت در آغاز قصه های

در حین دیرینه‌گی و معانی ژرف، همچنان تازگی و طراوت خود را حفظ کرده اند. این شاهکارها شامل داستان‌های واقعی، داستان‌های تمثیلی، داستان‌های رمزی، داستان‌های طنز آمیز، داستان‌های وهمی و جادویی، داستان‌های حادثه پردازانه، داستان‌های عاشقانه داستان‌های عارفانه، داستان‌های سیاسی – اجتماعی، داستان‌های اساطیری، داستان‌های حماسی، داستان‌های عامیانه، داستان‌های حکمی و اخلاقی، داستان‌های فلسفی، داستان‌های قرآنی و داستان‌های دینی می‌شوند. اغلب آثار مولوی، عطار، سنایی و ... از این شمارند.

ادامه دارد...

ناشناخته و خیالی را بازنمایی می‌کند و آن چه اهمیت دارد داستانی کردن تخیل است، تخیل را نباید با خیال بافی خودسرانه متزلف گرفت، زیرا تخیل را در متن قصه‌ها می‌توان دید. همه اجزای هستی طبیعی، قوانین محکم و سخت زندگی و محدودیت‌های تجربه بشری در برابر قدرت این تخیل در هم می‌شکنند.

قصه‌های ادب کهن پارسی

قصه‌های کهن فارسی در گذشته توسط شاعران و نویسنده‌گان فارسی زبان خلق شده اند. وجه مشخصه قصه‌های کهن فارسی، در ارزش ادبی (کاربرد صناعات ادبی) آن‌ها و خلق آن‌ها توسط افرادی خاص است. نویسنده در باز آفرینی آن‌ها چنان قدرتی از تخیل و اندیشه روا داشته است که هسته اصلی قصه دچار دگرگونی اساسی شده و یا با زیبا ترین شکل پرداخت شده است، شاهکارهای ادبی که

Interview with Mr. Shah Fahad Yousafzai Head of Islamic Banking At Ghazanfar Bank

Q. Could you Introduce yourself please?

A. My Name is Shah Fahad Yousafzai. I am Head of The Islamic Banking at Ghazanfar Bank.

Q. Why did Ghazanfar Bank initiated Islamic Banking?

A. We have started Islamic Banking at Ghazanfar Bank to facilitate our Muslim brothers through shariah compliant banking. We are offering Islamic Modes of financing to serve the people.

Q. What are you expecting from Islamic Banking in Afghanistan?

A. Afghanistan has a very rich history in the globe. We are going to make Afghanistan a role model for the World in Islamic Banking.

Q. How is Islamic Banking working in the World?

A. For the past two decades Islamic Banks has progressed a lot in the Middle east and South East Asia. Now seventy five countries all over the globe are practicing Islamic Banking, which has been a great achievement. In Malaysia and in Bahrain Islamic Banks are working parallel to conventional banking. Almost twenty six Islamic Banks are working in Bahrain. Eight percent of the Malaysian economy has been captured by Islamic Banking and it will enhance to 20% by 2010. In Sudan Islamic Banking consists of 67% of their banking sector. Iran is also practicing riba free banking. In Pakistan 4% of the banking sector has been captured by Islamic Banking. Shariah standards developed by Accounting and Auditing Organization for Islamic Financial Institutions (AAOIFI) are an important and effective source available for Islamic Banking. So we just need sincerity and positive approach towards Islamic Banking.

Q. What is Mudaraba?

A. In Mudaraba the Bank is the Manager (Mudarib) of the funds deposited by the customers and the Customer is an Investor (Rab ul Mal).The Bank allocate the deposit to pool of Fund and this fund is then utilized by providing to the customer a credit facility under Islamic Modes of Finance. The profit from this facility is then distributed among the deposit holder in predetermined agreed ratio.

Q. What is your message to the People of Afghanistan?

A. My message to the people of Afghanistan is that we want to serve you according to Shariah.Our source is shariah and our force is people of Afghanistan. Our mission is to Make Afghanistan a prosperous country and a role model in Islamic Banking for the entire World.

Q. Do you have Training Session in Islamic Banking and Finance:

A. We have started our training on Islamic Modes of Financing. We will cover Asset and liability sides of all these modes. Our first session of training was on Mudarabah and Its Mechanism. We have covered some topics i.e definition of Mudarabah, Typed of Mudarabah, Different capacities of Mudarib,Distribution of profit, Collective Mudarabah, Difference between Mudaraba and Musharakah, Fund utilization, Profit Distribution, Termination of Mudarabah etc. In future we will be having one session every week on each mode of Islamic Banking and Finance. We will also cover Risk Management, process flows of all transactions and will develop products and procedure for Islamic Banking.

This training session is compulsory for all the employees. Our mission is to educate the young people of Afghanistan regarding Islamic Banking. They have a very bright future in Islamic Banking in Afghanistan. InshALLAH after five years Afghanistan will be the role model for the whole World in Islamic Banking. This training session will really help the employees to learn and then practice Islamic Banking according to the spirit of it.

